సర్వా స్త్వక్షౌహిణీ స్తస్య భస్మసా దకరోద్రణే॥ ౧౪౫
అథ పాశుపతాస్త్రేణ దీప్తకాలానలత్విషా ॥
చత్వారింశ చ్చమూనాథా న్మహారాజ్ఞీ. వ్యమర్దయత్ ॥ ౧౪౬
అక్షౌహిణీశేషం తం దుష్టం నిహతాశేషబాంధవం ।
క్రోధేన ప్రజ్వలంతం చ జగద్విప్లవకారిణం॥ ౧౪౭
మహాసురం మహాసత్వం భండం చండపరాక్రమం ॥
మహాకామేశ్వరాస్త్రేణసహస్రాదిత్యవర్చసా ॥ ౧౪౮
గతాసు మకరో న్మాతా లలితాపరమేశ్వరీ ।
తత స్తు ప్రోద్గతజ్వాలై శ్శూన్యకంనామ పట్టణం ॥ ౧౪౯
సస్త్రీకం చ సబాలం చ సగోష్ఠధనధాన్యకం ।
నిర్దగ్ధ మాసీ త్సహసా స్థలమాత్ర మశిష్యత ॥ ౧౫౦
భండస్య సంక్షయేణాఽసీ త్త్రైలోక్యం హర్షనర్తితం ।
విజయశ్రీయుతాం దేవీం దృష్ట్వా హర్షసమన్వితాః ॥ ౧౫౧
శక్త్రయో దధ్వను స్తూర్ణం భేరీమంగళకాహాళీః ।
అవాకిర న్పుష్పవృష్టిం ర్దేవా హర్షసమన్వితాః ॥ ౧౫౨
దేవదుంధుభయో నేదు ర్వవు ర్వాసంతవాయవః ।
దిశః ప్రసన్నతా మాపు ర్నభశ్చ విమలం తథా ॥ ౧౫౩
మంగళారాత్రికం చక్రు ర్దేవగంధర్వయోషితః ।
ననృతు శ్చాప్సరశ్శ్రేష్ఠా ఊర్వశీమేనకాదయః ॥ ౧౫౪
ప్లవనం విదధు ర్హృష్టా ర్దేవగంధర్వకిన్నరాః ।
స్మృత్వా స్మృత్వా మహారాజ్ఞ్యాః పౌరుషం తు చరాచరమ్ ॥

అథా త్కంటకితం సర్వం కి మేత దితి సస్మితం ।
విశ్వావసుప్రభృతయో గంధర్వా స్సురగాయకాః ॥ ౧౫౬
తుంబురు ర్నారదశ్చైవ సాక్షాదేవ సరస్వతీ ।
జయమంగళపద్యాని పఠంతీ పటుగీతిభిః ॥
హర్ష సంఫుల్లవదనా స్ఫురత్పులకభూషణాః ।
ముహు ర్జయ జయేత్యేవ స్తువానా లలితేశ్వరీం ॥ ౧౫౭
హ్వార్దేణాంబుధా మదోన్మత్తాః ప్రనృత్యంతః పదేపదే ।
సప్తర్షయో వశిష్ఠాద్యా ఋగ్యజుస్సామరూపిభిః ॥ ౧౫౮
అధ్వర్యురూపై ర్మన్త్రైశ్చ వర్ధయంతో జయశ్రియం ।
హాపి పీప మహాపహ్నాశిఖా మత్యంతపావనీం ॥ ౧౬౦
ఆశీర్వాదేన మహతా వర్ధయామాసు రుత్తమాః ।
తై స్త్రూయమానా లలితా ప్రీడాసమీకృతాసనా ॥ ౧౬౧
భండాసురం వినిర్జిత్య గంతు ముద్యోగ మాదధే ।
అథ సంపత్కరీదేవి పచాలాగ్రే స్వసేనయా ॥ ౧౬౨
పాశాయుధసముత్పన్నా హయారూఢా స్వసేనయా ।
లోలాభిః కేతుమాలాభి రుల్లిఖంతీ ఘనాఘనమ్ ॥ ౧౬౩
వ్యచల త్స్ఫురత్ దేవ్యా బహువిక్రమశాలినీ ।
పార్శ్వద్వయం సమాశ్రిత్య మహారాజ్ఞ్యాః ప్రచేలతుః ॥ ౧౬౪
మంత్రిణీదండనాథే తే ఆసహ్య రథపుంగవౌ ॥ ౧౬౫
ఇత్థం విధాయ సురకార్య మనింద్యరూపా
శ్రీచక్రరాజరథమండలమండనశ్రీః ।
కామేశ్వరీ త్రిజగతాం జననీ బభాసే
విద్యోతమానవిభవా విజయశ్రియాఽఢ్యా ॥ ౧౬౫

సైన్యం సమస్త మపి సంగరకర్మఖిన్నం
భండాసురప్రబలబాణ కృశానుతప్తమ్ ।
అస్తం గతే సవితరి ప్రథితప్రభావా
శ్రీదేవతా శిబిర మాత్మన ఆనినాయ ॥ ౧౬౬

యో భండదానవవధం లలితాంబ యేమం
క్లిష్టం సకృ త్పఠతి తస్య తపోధనేంద్ర !
నాశం ప్రయాంతి కదనాని ధృతాష్టసిద్ధే
ర్భుక్తిశ్చ ముక్తిరపి వర్తత ఏవ హస్తే ॥ ౧౬౭

ఇమం పవిత్రం లలితాపరాక్రమం
సమస్తపాపఘ్న మశేష సిద్ధిదమ్ ।
పఠంతి పుణ్యేషు దినేషు యే నరా భజంతి తే భాగ్య సమృద్ధి
ముత్తమామ్ ॥ ౧౬౮

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాణ్డపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే భండాసురవధో నామ
చతుస్త్రింశోధ్యాయః

—o—

బ్రహ్మాదికృతలలితాస్తుతిః

అగస్త్యః :–

అశ్వానన! మహాప్రాజ్ఞ! శ్రుత మాఖ్యాన ముత్తమమ్ ।
విక్రమో లలితాదేవ్యా విశిష్టో వర్ణిత స్త్వయా ॥ ౧
చరిత్రై రసమై ర్దేవ్యా స్సంప్రీతోఽస్మి హయానన !
శ్రుతా సా మహతీ శక్తి ర్మంత్రిణీదండనాథయోః ॥ ౨

పశ్చాత్కిం మకరోత్తత్ర యుద్ధానంతర మంబికా ।
చతుర్థదివసశర్వర్యాం విభాతాయాం హయానన ! ౩

శ్రీహయగ్రీవః :—

శృణు కుంభభవ ప్రాజ్ఞ! యత్తయా జగదంబయా ।
పశ్చాదాచరితం కర్మ నిహతే భండదానవే ॥ ౪

శక్తీనా మఖిలం సైన్యం దైత్యయుద్ధశరార్దితమ్ ।
ముహు రాహ్లాదయామాస లోచనై రమృతాప్లుతైః ॥ ౫

లలితాపరమేశాన్యాః కటాక్షామృతధారయా ।
జహు ర్వ్యథపరిశ్రాంతిం శక్తయః ప్రీతమానసాః ॥ ౬

అస్మి న్నవసరే దేవా భండమర్దనతోషితాః ।
సర్వేఽపి సేవితుం ప్రాప్తా బ్రహ్మవిష్ణుపురోగమాః ॥ ౭

బ్రహ్మా విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ శక్రో దిక్పా స్తథైవ చ ।
ఆదిత్యా వసవో రుద్రా మరుత స్సాధ్యదేవతాః ॥ ౮

సిద్ధాః కింపురుషా యక్షా నిరృత్యాద్యా నిశాచరాః ।
ప్రహ్లాదాద్యా మహాదైత్యా స్సర్వేఽప్యండనివాసినః ॥ ౯

ఆగత్య తుష్టువుః ప్రీత్యా సింహాసనమహేశ్వరీమ్ ॥ ౧౦

బ్రహ్మాద్యాః :—

నమోనమ స్తే జగదేకనాథే నమోనమశ్శ్రీత్రిపురాభిధానే ।
నమోనమో భండమహాసురఘ్ని నమోస్తు కామేశ్వరి వామకేశి!
చింతామణే చింతితదానదక్షేఽచింత్యే చిదాకారతరంగమాలే!
చిత్రాంబరే చిత్రజగత్ప్రసూతే చిత్రాఖ్యనిత్యాభిగతే నమస్తే
మోక్షప్రదే ముగ్ధశశాఙ్కచూడే ముగ్ధస్మితే మోహవిభేదదక్షే

ముద్రేశ్వరీచర్చితరాజ్యతంత్రే ముద్రాప్రియే దేవి! నమోనమస్తే
క్రూరాంధకధ్వంసిని కోమలాంగి కోపేషు కాళీతను మాదధానే
క్రోడాననాపాలితసైన్యచక్రే క్రోడీకృతాశేషదయే! నమస్తే ॥
షడంగదేవీపరివారగుప్తే షడంగయుక్తశ్రుతివాక్యమృగ్యే !
షట్చక్రసంస్థేచ షడూర్మిహంత్రి షడ్భావరూపేలలితే! నమస్తే ॥
కామేశ్వరీముఖ్యసమస్తనిత్యా కాన్తాసనాంతే! కమలాయతాక్షి
కామప్రదే కామినికామశంభోః కాన్యేకళాసోమధిపే! నమస్తే ॥
దివ్యౌఘసిద్ధౌఘనరౌఘరూపే దివ్యే దినాధీశసహస్రకాంతే ।
దేదీప్యమానే దయయాసనాథే దేవాదిదేవప్రమదే నమస్తే ॥
సదాణిమాద్యష్టకసేవనీయే సదాశివాత్మోజ్జ్వలమఞ్చవాసే ।
సౌమ్యే సదేకాయనపాదపూజ్యే సవిత్రి లోకస్య నమోనమస్తే ।
బ్రాహ్మీముఖైర్మాతృగణైర్నిషేవ్యే
బ్రహ్మప్రియే బ్రాహ్మణబంధహంత్రి !
బ్రహ్మామృతస్రోతసి రాజహంసి బ్రహ్మేశ్వరి శ్రీలలితే నమస్తే!
సంక్షోభిణీముఖ్యసమస్తముద్రాసంసేవితే సంసరణప్రహంత్రి ।
సంసారలీలాకరిసారసాక్షి సదా నమస్తే లలితేఽధినాథే ॥
నిత్యాకళాషోడశకేన కామాకర్షిణ్యాదిశ్రీప్రథమేన సేవ్యే!
నిత్యే నిరాతంకదయాప్రపంచే నీలాలకశ్రేణి నమోనమస్తే ॥
అనంగపుష్పాదిభిరున్మదాభిరనంగదేవీభిరజస్రసేవ్యే ! ।
అభవ్యహంత్ర్యక్షరరాశిరూపే హతారివర్గే లలితే నమస్తే ॥
సంక్షోభిణీముఖ్యచతుర్దశార్చిర్మాలావృతోదారమహాప్రదీపం।
అత్మాన మాభిభ్రతి విభ్రమాఢ్యే శుభ్రాశయే శుద్ధపదే నమస్తే

ససర్వసిద్ధ్యాదికశక్తిబృందే సర్వజ్ఞవిజ్ఞాతపదారవిందే!
సర్వాధికే సర్వగతే సమస్తసిద్ధిప్రదే. శ్రీలలితే నమస్తే ॥ ౨౩
సర్వజ్ఞతాద్యుక్తవిధమాభి రన్యదేవీభి రపాశ్రితచక్రభూమే !
సర్వామరాకాంక్షితపూరయిత్రి! సర్వస్యలోకస్యసవిత్రి! పాహి
వంద్యే వశిన్యాదికవాగ్విభూతివర్తిష్ణుచక్రద్యుతివాహవాహే ।
బలాహకశ్యామకచే! వచోభ్ధే వరప్రదే సుందరి పాహివిశ్వమ్ ॥
బాణాదిదివ్యాయుధసార్వభౌమే భండాసురానీక వనాంతదావే!
ప్రత్యగ్రతేజోజ్వలితాంబురాశే ప్రాపల్యమానేపరితోనమస్తే॥
కామేశివజ్రేశిభగేశిరూపే! కల్యే కలే కాలవిలోపదక్షే! ।
కథావశేషీకృతదైత్యసైన్యే! కామేశకాంతే కమలే నమస్తే ॥
బిందుస్థితే బిందుకలైకరూపే బ్రహ్మాత్మికేబృంహితచిత్ప్రకాశే
బృహత్కుచాభోగవిలోలహారే బృహత్ప్రభావే వరదేనమస్తే
కామేశ్వరోత్సంగసదానివాసే కాలాత్మికే కందళితానుకమ్పే ।
కల్పావసానోత్థితకాళిరూపే కామప్రదే కల్పలతే నమస్తే॥౨౯
సర్వారుణే సాంద్రసుధాంశుశీతే సారంగశాబాక్షి సరోజవక్త్రే
సారస్యసారస్యసదైకభూమే సమస్తవిద్యేశ్వరి సన్నతిస్తే ॥ 30
తవ ప్రభావేనచిదగ్నిజాయా శ్రీశంభునాథప్రకటీకృతాయాః
భండాసురాద్యా సమరప్రచండా
హతాః కృతార్థకతాం ప్రయాతాః ॥ 31
నవ్యాని సర్వాణి వపూంషి. దేవి
త్వత్సాంద్రకారుణ్యసుధాప్లుతాని ।
త్వయా సమస్తం భువనం సహర్షం సంజీవితంసుందరిసభ్యలభ్యే॥

శ్రీశమ్భునాథస్య మహాశయస్య ద్వితీయతేజః ప్రసరాత్మకో యః।
స్థాణ్వాశ్రమే క్లిష్టతపా విరక్తః సతీవియోగేన నిరస్తభోగః ॥
తేనాద్రివంశే ధృతజన్మలాభాం
కన్యాముమాం యోజయితుం ప్రవృత్తాః।
వయం స్మరం ప్రేరితవంత ఏవ తస్యాంతికం ఘోరతపస్స్థితస్య॥
తేనా౽థ వైరాగ్యతపోవిఘాతక్రుద్ధేన లాలాటకృశానుదగ్ధః ।
భస్మావశేషో మదనస్తదా౽భూత్తతో హి భండాసుర ఏష జాతః ॥
తతో వధస్తస్య దురాశయస్య కృతో భవత్యా రణదుర్మదస్య ।
అథా౽స్మదర్థే స్వతనుత్యజస్త్వం కామస్య సంజీవనమాశు కుర్యాః
ఇయం రతిర్భర్తృవియోగఖిన్నా వైధవ్యమత్యంతమభవ్యమాప్తా
పునస్త్వదుత్పాదితకామసంగాద్భవిష్యతి శ్రీలలితేశనాథా ॥
త్వయా౽థ సృష్టే సమనోభవేన సంమోహితః పూర్వవదిందుమౌళిః
చిరంకృతాత్యంతమహాసపర్యాం తాం పార్వతీం ప్రాక్పరిణేష్యతీశః
తయోశ్చ సంగాద్భవితా కుమారః సమస్తగీర్వాణచమూవినేతా ।
తేనైవ వీరేణ రణే నిరస్యః స తారకో నామ సురారిరాజః ॥
యో భండదైత్యస్య దురాశయస్య
మిత్రం స లోకత్రయధూమకేతుః ।
శ్రీకంఠపుత్రేణ రణే హతశ్చేత్ప్రాణప్రతిష్ఠా వసదా భవేన్నః ॥
తస్మాత్త్వమంబ త్రిపురేజనానామానందకం మన్మథవీరవర్యం ।
ఉత్పాద్య రత్యా విధవాత్వదుఃఖమపాకురు వ్యాకులకుంతలాయాః
ఏషా త్వనాథా భవతీం ప్రపన్నా భర్తుః ప్రణాశేన కృశాంగయష్టిః ॥
నమస్కరోతి త్రిపురాధినాథే తదత్ర కారుణ్యకలాం విధేహి ॥

శ్రీహయగ్రీవః :—

ఇత్థం స్తుత్వా మహేశానీం బ్రహ్మాద్యా విబుధోత్తమాః ।
తాం రతిం దర్శయామాసు ర్మలినాం శోకఖేదినీం ॥ ౪౩
సా పర్యశ్రుముఖీ ఘూర్ణకున్తలా ధూళిధూసరా ।
ననామ జగదమ్బాయై వైధవ్యా త్త్యక్తభూషణా ॥ ౪౪

పునర్మదనప్రాదుర్భావః

అథ తద్దర్శనోత్పన్నకారుణ్యా పరమేశ్వరీ ।
కాంతం కటాక్షయామాస కామేశ్వర మనిందితా ।
తతః కటాక్షా దుత్పన్న స్స్మయమానముఖామ్బుజః ।
పూర్వదేహాధికరుచి ర్మన్మథో మదమేదురః ॥ ౪౬
ద్విభుజ స్సర్వభూషాఢ్యః పుష్పేషుః పుండ్రకార్ముకః ।
ఆనందయ న్కటాక్షేణ పూర్వజన్మప్రియాం రతిం ॥ ౪౭
అథ సా రతిదేవీ చ మహత్యానందసాగరే ।
మజ్జంతీ నిజభర్తార మవలోక్య ముదం గతా ॥ ౪౮
స చ కందర్పవీరోఽపి సమస్కృత్య మహేశ్వరీం
వ్యజ్ఞాపయ దిదం వాక్యం భక్తినిర్భరమానసః ॥ ౪౯
య ద్దగ్ధ మీశనేత్రేణ వపు ర్మే లలితామ్బికే !
త త్త్వదీయకటాక్షస్య ప్రసాదా త్పున రాగతం । ౫౦
తవ పుత్రోఽస్మి దాసోఽస్మి క్వాపి కృత్యే నియుంక్ష్వ మాం।
ఇత్యుక్తా పరమేశానీ తమాహ మకరధ్వజం ॥ ౫౧

శ్రీదేవీ :—

గచ్ఛ వత్స మనోజన్మ న్న భయం తవ విద్యతే ।
మత్ప్రసాదా జ్జగత్సర్వం మోహయాఽవ్యాహతా[illegible]
త్వద్బాణపాతనా జ్జాత ధైర్యవిప్లవ ఈశ్వరః ।
పర్వతస్య సుతాం గౌరీం పరిణేష్యతి సత్వరం ॥ ౫౩
సహస్రకోటయః కామా మత్ప్రసాదా త్త్వదుద్భవాః ।
సర్వేషాం దేహ మావిశ్య దాస్యంతి రతి ముత్తమాం॥ ౫౪
మత్ప్రసాదేన వైరాగ్యా త్సంక్రుద్ధోఽపి స ఈశ్వరః ।
దేహదాహం విధాతుం తే న సమర్థో భవిష్యతి ॥ ౫౫
ప్రత్యుతాఽసౌ కాతరాత్మా త్వద్బాణహృతమానసః ।
స్వభార్యావిరహాఽశంకీ దేహస్యార్థం ప్రదాస్యతి॥ ౫౬
అద్యప్రభృతి కందర్ప! మత్ప్రసాదా న్మహీయసః ।
అదృశ్యమూర్తి స్సర్వేషాం ప్రాణినాం భవ మోహకః॥ ౫౭
త్వన్నిందాం యే కరిష్యంతి త్వయి వా విముఖాశయాః ।
అవశ్యం క్లీబతైవ స్యా త్తేషాం జన్మని జన్మని । ౫౮
యే పాపిష్ఠా దురాత్మానో మద్భక్తద్రోహిణశ్చ యే ।
తా నగమ్యాసు నారీషు పాతయిత్వా వినాశయ ॥ ౬౦
యేషాం మదీయపూజాసు మద్భక్తేష్వాదృతం మనః ।
తేషాం కామసుఖం సర్వం సమ్పాదయ సమీప్సితం ॥ ౬౧
ఇతి శ్రీలలితాదేవ్యా కృతాజ్ఞావచన స్స్మరః ।
తథేతి శిరసా బిభ్ర దంజలిం నిర్యయౌ స్మరః ॥ ౬౨
తస్యాఽనంగస్య సర్వేభ్యో రోమకూపేభ్య ఉత్థితాః ।
బభూవ శ్శోభనాకారా మదనా విశ్వమోహనాః

తై ర్వ్యామోహ్య సమస్తంచ జగచ్చక్రం మనోభవః ।
పున స్తస్యాశ్రమం ప్రాప చంద్రమౌళే ర్జిగీషయా ॥ ౬౪
వసంతేన చ మిత్రేణ సేనాన్యా శీతరోచిషా ।
రాగేణ పీఠమర్దేన మందానిలరథేనచ ॥ ౬౫
పుంస్కోకిలగళస్థాన కాహళీభిశ్చ సంయుతః ।
శృంగారవీర్యసంపన్నో రత్యాలింగితవిగ్రహః । ౬౬
జైత్రం శరాసనం ధూన్వ న్సర్వవీరాణాం పురోగమః ।
తపోనిష్ఠం చంద్రమౌళిం తాడయామాస సాయకైః ॥ ౬౭
అథ కందర్పబాణౌఘై స్తాడిత శ్చంద్రశేఖరః ।
దూరీచకార వైరాగ్యం తప స్తత్యాజ దుష్కరం ॥ ౬౮
నియమా నఖిలాం స్త్యక్త్వా ధ్వస్తధైర్య శ్శివః కృతః ।
తామేవ పార్వతీం ధ్యాత్వా భూయోభూయ స్స్మరాతురః ॥
నిశ్శ్వాస వహ త్సర్వం పాండురం గండమండలం ।
బాష్పాయమాణో విరహసంతప్తో ధైర్యవిప్లవాత్ ॥ ౭౦
భూయోభూయో గిరిసుతాం పూర్వదృష్టా మనుస్మరన్ ।
అనంగబాణదహనై స్తప్యమానస్య శూలినః ॥ ౭౧
న చంద్రరేఖా నో గంగా దేహతాపచ్ఛిదేఽభవత్ ।
నందిభృంగిమహాకాళప్రముఖై ర్గణమండలైః ॥ ౭.౨
ఆహృతే పుష్పశయనే విలులోఠ ముహుర్ముహుః ।
నందినో హస్త మాలమ్బ్య పుష్పతల్పాంతరా త్పునః ॥ ౧౩
పుష్పతల్పాంతరం గత్వా వ్యవేష్టత ముహుర్ముహుః ।
న పుష్పశయనే నేందుఖండనిర్గళితామృతే ॥ ౭౪

న హిమానీపయసి వా నిర్వృత స్తద్వపుర్జ్వరః ।
స తనో రతనుజ్వాలాం శమయిష్య న్ముహుర్ముహుః ॥ ౨౭
శిలీభూతాం హిమపయఃపట్టా నధ్యవస చ్ఛివః ।
భూయ శ్శైలసుతారూపం చిత్రపట్టే సఖై ల్లిఖన్ ॥
తదాలోకనతో దూర మనంగార్తి మవర్ధయత్ ।
తా మాలిఖ్య హ్రియా నమ్రా మీక్షమాణాం కటాక్షతః ॥
తం చిత్రపట మంగేషు రోమహర్షిషు చాఽక్షిపత్ ॥
చింతాసంగేన మహతా మహాత్మా రతిసమ్పదా ॥ ౨౮
భూయసా స్మరతాపేన వివ్యథే విషమేక్షణః ।
తామేవ సర్వతః పశ్యం స్తస్యామేవ మనోఽదిశత్ ॥ ౨౯
తయైవ సల్లపం త్సార్థ మున్మాదేనోపపన్నయా ।
తన్మయీభూతహృదయ స్తచ్చింత స్తత్పరాయణః ॥ ౩౦
తత్కథాసుధయా నీతసమ స్తరజనీదినః ।
తచ్ఛీలవర్ణ సవ్యగ్ర స్తద్రూపాలోకనోత్సుకః ॥ ౩౧
తచ్చారుభోగసంకల్పమాలాకరణమాలికః ।
తన్మయత్వ మనుప్రాప్త స్తతాపాఽతితరాం శివః ॥ ౩౨
ఇమాం మనోభవరుజా మచికిత్స్యాం స ధూర్జటిః ।
అవలోక్య వివాహాయ భృశ ముద్యమవా నభూత్ ॥ ౩౩
ఇత్థం విమోహ్య తం దేవం కందర్పే లలితాజ్ఞయా ।
అథ తాం పర్వతసుతా మాశుగై రభ్యతాడయత్ ॥ ౩౪
ప్రభూతవిరహజ్వాలామలినై శ్శ్వసితానిలైః ।
శుష్యమాణాధరదళా భృశం పాండుకపోలభూః ॥ ౩౫

నాఽహారే శయనే స్నానే న స్వాపే ధృతి మిచ్ఛతి ।
సఖీసహస్రరచితై ర్నిత్యం శీతోపచారకైః ॥ ౮౬
పునఃపున స్తప్యమానా పున రేవచ విహ్వలా ।
న జగామ రుజాశ్శాంతిం మన్మథాగ్నే ర్మహీయసః ॥ ౮౭
న నిద్రాం పార్వతీ భేజే విరహేణోపతాపితా ।
స్వతనో స్తానవేనాఽసౌ పితుః ఖేద మవర్ధయత్ ॥ ౮౮
అప్రతీకారపరుషం విరహం దుహితు శ్శివే ।
అవలోక్య స శైలేంద్రో మహద్దుఃఖ మవాప్తవాన్ ॥ ౮౯
భద్రే! త్వం తపసా దేవం తోషయిత్వా మహేశ్వరమ్ ।
భర్తారం తం సమృచ్ఛేతి పిత్రా సంప్రేరితా తదా ॥ ౯౦
హిమవచ్ఛైలశిఖరే గౌరీశిఖరనామని ।
చకార పతిలాభాయ పార్వతీ దుష్కరం తపః ॥ ౯౧
శిశిరేషు జలావాసా గ్రీష్మే పఞ్చాగ్నిమధ్యగా ।
అర్కే నివిష్టదృష్టిశ్చ సుఘోరం తప ఆస్థితా ॥ ౯౨
తేనైవ తపసా తుష్ట స్సాన్నిధ్యం గత్తవా ఞ్ఛివః ।
అఙ్గీచకార తాం భార్యాం వైవాహికవిధానతః ॥ ౯౩
అథ ప్రాలేయశైలేంద్రదత్తాం తాం నలినేక్షణామ్ ।
సప్తర్షి ద్వారతః పూర్వం ప్రార్థితా ముదవోఢ సః ॥ ౯౪
తయాచ రమమాణోఽసౌ బహుకాలం మహేశ్వరః ।
ఓషధిప్రస్థనగరే శ్వశురస్య గృహే వసన్ ॥ ౯౫
పునః కైలాస మాగత్య సమస్తైః ప్రమథై స్సహ ।
పార్వతీ మానినాయాఽద్రినాథస్య ప్రియ మావహన్ ॥ ౯౬

రమమాణ స్తయా సార్థం కైలాసే మందరే తథా
వింధ్యాద్రౌ హేమశైలేచ మలయే పారియాత్రకే ॥ ౯౭
నానావిధేషు స్థానేషు రతిం ప్రాప మహేశ్వరః ।
అథ తస్యాం ససర్జోగ్రం వీర్యం సా సోఢుమక్షమా ॥ ౯౮
భువ్యత్యజ త్తాపి వహ్నౌ కృత్తికాసు స చాక్షిపత్ ।
తాశ్చ గంగాజలేఽముఞ్చం త్తాచ స్వశరకానసే ॥ ౯౯
అత్రోద్భూతో మహావీరో మహాసేన ష్షడాననః ।
గఙ్గయా చాఽంతికం నీతో ధూర్జటే ర్వృద్ధి మాగమత్ ॥
స వర్ధమానో దివసే దివసే తీవ్రవిక్రమః ।
శిక్షితో నిజతాతేన సర్వా విద్యా అవాప్తవాన్ ॥ ౧౦౧
అథ తాతకృతానుజ్ఞ స్సురసైన్యపతి ర్భవన్ ।
తారకం మారయామాస సమస్తై స్సహ దానవైః ॥ ౧౦౨
పున స్తారకదైత్యేంద్రవధసంతోషశాలినా ।
శక్రేణ దత్తాం స గుహో దేవసేనా ముపాయత ॥ ౧౦౩
సా శక్రతనయా దేవసేనా నామ్నా యశస్వినీ ।
ఆసాద్య రమణం స్కంద మానందం భృశ మాదధౌ ॥ ౧౦౪
ఇత్థం సమ్మోహితాశేషవిశ్వచక్రో మనోభవః ।
దేవకార్యం సుసమ్పాద్య జగామ శ్రీపురం పునః ॥ ౧౦౫
యత్ర శ్రీనగరే పుణ్యే లలితాపరమేశ్వరీ ।
వర్తతే జగతా మృద్ధ్యై తత్ర తాం సేవితుం యయౌ ॥ ౧౦౬

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాణ్డపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్య సంవాదే మదనపునర్భవో
నామపఞ్చత్రింశోఽధ్యాయః

శ్రీనగర నిర్మాణమ్

అగస్త్యః :-

కిమిదం శ్రీపురం నామ కేన రూపేణ వర్తతే ।
కేన వా నిర్మితం పూర్వం తత్సర్వం వినివేదయ ॥ ౧
కియత్పరిమాణం కిం వర్ణం కథయస్వ మమ ప్రభో ।
త్వమేవ సర్వసందేహపఙ్కశోషణభాస్కరః ॥ ౨

శ్రీహయగ్రీవః :-

యథా చక్రరథం ప్రాప్య పున్యోక్తై క్లిష్టైర్ ద్యుతమ్ ।
మహాయాగానలోత్పన్నా లలితా పరమేశ్వరీ ॥ ౩
వ్యజిష్ట భండనామాన మసురం లోకకంటకమ్ ।
తదా దేవా మహేంద్రాద్యా స్సంతోషం బహు భేజిరే ॥ ౪
అథ కామశివస్యాపి లలితాయాశ్చ సుందరమ్ ।
నిత్యోపభోగసేవార్థం మందిరం కర్తుముత్సుకాః ॥ ౫
కుమారా లలితాదేవ్యా బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ।
వర్ధకిం విశ్వకర్మాణం సురాణాం శిల్పికోవిదమ్ ॥ ౬
అసురాణాం శిల్పినంచ మయం మాయావిచక్షణమ్ ।
ఆహూయ కృతసత్కారా ఊచిరే లలితాజ్ఞయా ॥ ౭

కారణపురుషాః :-

భో! విశ్వకర్మన్ శిల్పజ్ఞ! భో భో! మయ! మహోదయ ।
భవంతౌ సర్వశాస్త్రజ్ఞౌ ఘటనామార్గకోవిదా ॥ ౮
సంకల్పమాత్రేణ మహాశిల్పకల్పవిశారదా ।
యువాభ్యాం లలితాదేవ్యా నిత్యజ్ఞానమహోదధేః ॥ ౯

షోడశక్షేత్రమధ్యేషు తత్క్షేత్రసమసంఖ్యయా ।
కర్తవ్యా శ్రీనగర్యో హి నానారత్నై రలంకృతాః ॥ ౧౦
యత్ర షోడశధా భిన్నా లలితా పరమేశ్వరీ ।
విశ్వత్రాణాయ సతతం నివాసం రచయిష్యతి ॥ ౧౧
అస్మాకం హి ప్రియ మిదం మరుతా మపిచ ప్రియమ్ ।
సర్వలోకప్రియ మిదం తస్మాన్నైవ విలంబ్యతామ్ ॥ ౧౨
ఇతి కారణదేవానాం వచనం తన్నిశమ్య తౌ ।
విశ్వకర్మమయౌ సత్వా వ్యభాషేతాం తథాస్త్వితి ॥ ౧౩
పున ర్గత్వా పృష్టవంతౌ వేతా న్కారణపూరుషాన్ ।
కేషు క్షేత్రేషు కర్తవ్యా శ్రీనగర్యో మహోదయాః ॥ ౧౪
బ్రహ్మాద్యాః పరిపృష్టాస్తే ప్రోచు స్తౌ శిల్పినౌ పునః ।
క్షేత్రాణాం ప్రవిభాగం తు కల్పయంతౌ యథోచితమ్ ॥ ౧౫

కారణపురుషాః :—

ప్రథమం మేరుపృష్ఠేచ నిషధేచ మహీధరే ॥ ౧౬
హేమకూటే హిమగిరౌ పశ్చిమే గంధమాదనే ।
నీలమేషేచ శృఙ్గాఖ్యే మాహేంద్రేచ మహాగిరౌ ॥ ౧౭
క్షేత్రాణి వా నవైతాని భౌమాని విదితాన్యథ ।
ఔదకాని తు సప్తైవ ప్రోక్తా న్యఖిలసింధుషు ॥ ౧౮
లవణాబ్ధీక్షుసారాబ్ధిసురాబ్ధిఘృతసాగరాః ।
దధిసింధుః క్షీరసింధు ర్జలసింధు శ్చ సప్తమః ॥ ౧౯
పూర్వోక్తా నవశైలేంద్రాః పశ్చాత్సప్త చ సింధవః ।
ఆహత్య షోడశక్షేత్రా ణ్యంబాశ్రీపురక్లప్తయే ॥ ౨౦

ఏషు దివ్యాని వేశ్మాని లలితాయా మహౌజసః ।
సృజేతాం దివ్యఘటనాపండితౌ శిల్పినౌ యువామ్ ॥ ౨౧
ఏషు క్షేత్రేషు క్లప్తానాం శ్రీదేవీశ్రీమహాపురామ్ ।
నామాని నిత్యానామ్నైవ ప్రథితాని న సంశయః ॥ ౨౨
సా హి నిత్యాస్వరూపేణ కాలవ్యాప్తికరీ పరా ।
సర్వం కలయతే దేవీ కలనాకలయా జగత్ ॥ ౨౩
నిత్యా యాశ్చ మహారాజ్ఞీ నిత్యా యా చ న తద్భిదా ।
అత స్తదీయనామ్నా తు స్వనామ్నాం ప్రథనం పురామ్ ॥
కామేశ్వరీపురీ చైవ భగమాలాపురీ తథా ।
నిత్యక్లిన్నాపురీత్యాదినామాని ప్రథితా న్యలమ్ ॥ ౨౪
తతో నామాని వర్ణస్య యోగ్యే పుణ్యతరే దినే ।
మహాశిల్పప్రకారేణ పురీ రచయతాం శుభాః ॥ ౨౫
ఇతి కారణకృత్యేంద్రై బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరైః ।
ప్రోక్తౌ తౌ శ్రీపురీ స్తేషు తేషు క్షేత్రేషు చక్రతు ॥ ౨౬
అథ శ్రీపురవిస్తారం పురాధిష్ఠాన దేవతాః ।
కథయా మ్యవధా నైవ లోపాముద్రాపతే! శృణు ॥ ౨౭
యో మేరు రఖిలాధార స్తుంగ స్సాహస్రయోజనః ।
చతుర్దశజగచ్చక్రసంప్రోతనిజవిగ్రహః ॥ ౨౮
తస్య శృంగాణి చత్వారి శక్రనైరృతివాయుషు ।
మధ్యే స్థలేచ జాతాని ప్రోచ్చ్రియ స్తేషు కథ్యతే ॥ ౩౦
పూర్వోక్తశృంగత్రితయం శతయోజన మున్నతమ్ ।
శతయోజనవిస్తారం తేషు లోకా స్త్రయో మతాః ॥ ౩౧

బ్రహ్మలోకో విష్ణులోకః శివలోకస్తథైవ చ ।
ఏతేషాం గృహవిన్యాసాన్ వ్యాఖ్యాస్యేఽవసరాంతరే ॥ ౩౨
మధ్యస్థితస్య శృంగస్య విస్తారం చోచ్ఛ్రియం శృణు ।
చతుశ్శతం యోజనానా ముచ్ఛ్రితం విస్తృతం తథా ॥ ౩౩
తత్రైవ శృంగే మహతి శిల్పిభ్యాం శ్రీపురం కృతమ్ ।
చతుశ్శతం యోజనానాం విస్తృతం కుంభసంభవ ! ౩౪
తత్రాయం ప్రవిభాగస్తే ప్రవివిచ్య ప్రదృశ్యతే ।
ప్రాకారః ప్రథమః ప్రోక్తః కాలాయసవినిర్మితః ॥ ౩౫
షట్ఛతాధికసాహస్రయోజనాయతవేష్టసః ॥
చతుర్దిక్షు ద్వారయుత శ్చతుర్యోజన ముచ్ఛ్రితః ॥ ౩౬
సాలమూలపరీణాహో యోజనాయత మబ్జప !
సాలాగ్రస్య తు గవ్యూతే రర్ధం వాతాయనంపృథక్ ॥ ౩౭
సాలద్వారస్య చౌన్నత్య మేకయోజన మాశ్రితమ్ ।
ద్వారే, ద్వారే, కవాటే ద్వే గవ్యూత్యర్ధప్రవిస్తృతే ॥ ౩౮
ఏకయోజన మున్నమ్రే కాలాయసవినిర్మితే ।
ఉభయో రర్గళద్వంద్వ మష్టక్రోశసమాయతమ్ ॥ ౩౯
ఏవం చతుర్షు ద్వారేషు సదృశం పరికీర్తితమ్ ।
గోపురస్య తు సంస్థానం కథయే కుంభసంభవ! ॥ ౪౦
పూర్వోక్తస్య తు సాలస్య మూలే యోజనసమ్మితే ।
పార్శ్వద్వయే యోజనే ద్వే ద్వే సమాదాయ నిర్మితమ్ ॥
విస్తార మపి తావంతం సంప్రాప్తద్వారగర్భితమ్ ।
పార్శ్వద్వయద్వియోజన్యా మధ్యే సాలస్య యోజనమ్ ॥

మేళయిత్వా పఞ్చ సఙ్ఖ్యా యోజనం విస్తృతం మతమ్ ।
ద్వారపార్శ్వద్వయేనైవ క్రోశే ద్వేక్రోశయుగ్మతః ॥ ౪౩
మేళయిత్వా పఞ్చసంఖ్యా యోజనాదూర మాయతమ్ ।
ఏవం ప్రకారత స్తత్ర గోపురం రచితం మునే ॥ ౪౪
తస్మా ద్గోపురమూలస్య వేష్టో వింశతియోజనః ।
ఉపర్యుపరి వేష్టస్య హ్రాస ఏవ ప్రకీర్త్యతే ॥ ౪౫
గోపురస్యోన్నతిః ప్రోక్తా పఞ్చవింశతియోజనా ।
యోజనే యోజనే ద్వారం సకవాటం మనోహరమ్ ॥ ౪౬
భూమికా శ్చాపి తావంత్యో యథోర్ధ్వహ్రాససంయుతాః ।
గోపురాగ్రస్య విస్తారో యోజనామాత్ర మాశ్రితః ॥ ౪౭
ఆయామోపి చ తావాన్స్యా త్తత్ర త్రిమకుటం స్మృతమ్ ।
మకుటస్య తు విస్తారః క్రోశమాత్రో ఘటోద్భవ ॥ ౪౮
క్రోశద్వయసముత్సేధో హ్రాసో గోపురవ న్మునే ।
మకుట స్యాంతరక్షోణీ క్రోశార్ధేన చ సమ్మితా ॥ ౪౯
మకుటాః పశ్చిమప్రాచ్యా దక్షిణద్వారగోపురే ।
దక్షోత్తరా స్తు మకుటాః పశ్చిమద్వారగోపురే ॥ ౫౦
దక్షిణద్వారవ త్ప్రోక్తా ఉత్తరద్వారకిరీటకాః ।
పశ్చిమద్వారవ త్పూర్వద్వారే మకుటకల్పనమ్ ॥ ౫౧
కాలాయసస్య సాలస్యాంతరే మారుతయోజనే ।
అంతరే కాంస్యసాల స్స్యా త్పూర్వవ ద్గోపురాన్వితః ॥ ౫౨
సాలమూలప్రమాణం చ పూర్వవ త్పరికీర్తితం ।
కాంస్యసాలోఽపి పూర్వాదిదిక్షు ద్వారసమన్వితః ॥ ౫౩

ద్వారే ద్వారే గోపురాణి పూర్వలక్షణభాంజి చ ।
కాలాయసస్య కాంస్యస్య యోఽన్తర్దేశ స్సమంతతః ॥ ౫౪
నానావృక్షమహోద్యానం తత్రోక్తం కుంభసంభవ !
ఉద్భిజ్జాలం యావదస్తి తత్సర్వం తత్ర వర్తతే ॥ ౫౫
పరస్సహస్రా స్తరవ స్సదా పుష్పాస్సదా ఫలాః ।
ఏలా లవంగా స్తక్కోలా స్తథా కర్పూరశాఖినః ॥ ౫౬
పీలవః కాకతుండాశ్చ నలకా శ్చాసనా స్తథా ।
కాంచనారాశ్చ లికుచాః పనసా భింజుళా స్తథా ॥ ౫౭
పాటలాశ్చ ఫలిన్యశ్చ జటిలా జఘనేఫలాః ।
గణికాశ్చ కురండాశ్చ బంధుజీవాశ్చ దాడిమాః ॥ ౫౮
అశ్వకర్ణా హస్తికర్ణా శ్చాంపేయాః కనకద్రుమాః ।
యూధికా స్తాలపర్ణ్యశ్చ లాంగల్యశ్చ సదా ఫలాః ॥ ౫౯
తాలా స్తమాలా హింతాలాః ఖర్జూరా శ్శరబుబ్బురాః ।
ఇక్షవః క్షీరిణ శ్చైవ శ్లేష్మాతకవిభీతకాః ॥ ౬౦
హరీతక్య స్త్వవాక్పుష్ప్యో ఘోంటాల్య స్స్వర్ణపుష్పికాః ।
భల్లాతకాశ్చ ఖదిరా శ్శాకోటా శ్చందనద్రుమాః ॥ ౬౧
కాలాగురుద్రుమాః కాలస్కంధా శ్చించా ధవా స్తథా ।
ఉదుంబరా స్తథాశ్వత్థా శ్శమీవృక్షా ధ్రువద్రుమాః ॥ ౬౨
రుచకాః కుటజా శ్చైవేత్యేవ మాద్యా స్సహస్రశః ।
నానాఋతుసమావిష్టా దేవ్యా శ్శృంగారహేతవః । ౬౩
నానావృక్షమహోద్యానే వర్తంతే వరశాఖినః ।
కాంస్యసాలస్యాంతరాళే సప్తయోజనదూరతః ॥ ౬౪

చతురశ్ర స్తామ్రసాల స్సింధుయోజన మున్నతః ।
అనయో రంతరక్షోణీ ప్రోక్తా కల్పకవాటికా ॥ ౬౫
కర్పూరమజ్జభి శ్చారురత్నబీజసమన్వితైః ।
కాంచనత్వక్సురుచిరైః ఫలై స్తైః ఫలితద్రుమాః ॥
చీనాంబరాణి దివ్యాని ప్రవాళాన్యపి శాఖిషు ।
అమృతం స్యా న్మధురసః పుష్పాణి చ విభూషణం ॥ ౬౭
ఈదృశా బహవ స్తత్ర కల్పవృక్షాః ప్రకీర్తితాః ।
ఏషా కక్ష్యా ద్వితీయా స్యా త్కల్పవాటీతి నామతః ॥ ౬౮
తామ్రసాలస్యాంతరాళే సీససాలః ప్రకీర్తితః ।
అనయో రుభయో స్తిర్యగ్దేశ స్స్యా త్సప్తయోజనః ॥ ౬౯
తత్ర సంతానవాటీ స్యా త్కల్పవాటీసమాకృతిః ।
సీససాలస్యాంతరాళే సప్తయోజన దూరతః ॥ ౭౦
ఆరకూటమయ స్సాలః పూర్వసాలసమాకృతిః ।
తయో ర్మధ్యమహీ ప్రోక్తా హరిచందనవాటికా ॥ ౭౧
కల్పవాటీసమాకారా ఫలపుష్పసమాకులా ।
ఏషు సర్వేషు సాలేషు పూర్వవ ద్ద్వారకల్పనం ॥ ౭౨
పూర్వవ ద్గోపురాణాంచ ముకుటానాంచ కల్పనం ।
గోపురద్వారక్లుప్తిశ్చ ద్వారేద్వారే చ సమ్మతిః ॥ ౭౩
ఆరకూటస్యాంతరాళే సప్తయోజనదూరతః ।
పంచలోహమయ స్సాలః పూర్వసాలసమాకృతిః ॥ ౭౪
తయో ర్మధ్యమహీ ప్రోక్తా మందారద్రుమవాటికా ।
పంచలోహ స్యాంతరాళే సప్తయోజనదూరతః ॥ ౭౫

రౌప్యసాలస్తు సంప్రోక్తః పూర్వోక్తై ర్లక్షణై ర్వృతః ।
తయో ర్మధ్యమహీ ప్రోక్తా పారిజాతద్రువాటికా ॥
దివ్యామోదసుసంపూర్ణా ఫలపుష్పభరోజ్జ్వలా ।
రౌప్యసాలస్యాంతరాళే సప్తయోజనదూరతః ॥ ౨౭
హేమసాలః ప్రకథితః పూర్వవ ద్ద్వారశోభితః ।
తయో ర్మధ్యమహీ ప్రోక్తా కదంబతరువాటికా ॥ ౨౮
తత్ర దివ్యా నీపవృక్షా యోజనద్వయమున్నతాః ।
సదైవ మదిరాస్పందమేదురప్రసవోజ్జ్వలాః ॥ ౨౯
యేభ్యః కాదంబరీ నామ యోగినీ భోగదాయినీ ।
విశిష్టా మదిరోత్పన్నా మంత్రిణ్యా స్సతతం ప్రియా । ౩౦
తే నీపవృక్షా స్స్వచ్ఛాయా వకుళాః పల్లవాకులాః ।
ఆమోదలోలభృంగాళిఝంకారైః పూరితోదరాః ॥ ౩౧
తత్రైవ మంత్రినాథాయా మందిరం సుమనోహరం ।
కదంబవనవాట్యాస్తు విదిక్షు జ్వలనాదితః ॥ ౩౨
చత్వారి మందిరాణ్యుచ్చైః కల్పితా న్యాదిశిల్పినా ।
ఏకైకస్య తు గేహస్య విస్తారః పంచయోజనం ॥ ౩౩
పంచయోజన మాయామ స్సప్తావరణతాస్థితిః ।
ఏవ మస్య ద్విదిక్షు స్యా త్సర్వత్ర ప్రియకద్రుమాః ॥ ౩౪
నివాసనగరీ సేయం శ్యామాయాః పరికీర్తితా ।
సేవార్థనగరీ త్వన్యా మహాపద్మాటవీస్థలే ॥ ౩౫
యద్యప్యత్రైవ గృహం తస్యా బహుయోజనదూరతః ।
శ్రీదేవ్యా నిత్యసేవా తు మంత్రిణ్యా న ఘటిష్యతే ॥ ౩౬

అంతశ్చింతామణిగృహోపాంతేషు భవనం కృతమ్ ।
తస్యాః శ్రీమంత్రినాథాయా స్సురత్వష్ట్రా మయేన చ ॥ ౮౭
శ్రీపురే ముద్రిణీదేవ్యా మన్దిరస్య గుణా న్బహూన్ ।
వర్ణయిష్యతి కో నామ యది జిహ్వాసహస్రవాన్ ॥ ౮౮
కాదమ్బరీసుధాతామ్రనయనాః కలవీణయా ।
గాయన్త్య స్తత్ర ఖేలన్తి మాన్యా మాతఙ్గకన్యకాః ॥ ౮౯

అగస్త్యః :-

మాతఙ్గో నామ కః ప్రోక్తః కస్య కన్యాః కథం చ తాః ।
సేవన్తే మన్త్రినాథాం తాం సదా మధుమదాలసాః ॥ ౯౦

శ్రీహయగ్రీవః :—

మతఙ్గో నామ తపసా నేకరాశి స్తపోధనః ।
మహాప్రభావసమ్పన్నో జగత్సర్జనలమ్పటః ॥ ౯౧
తపశ్శక్త్యా తీవ్రయా చ సర్వత్రాఽజ్ఞాప్రవర్తకః ।
తస్య పుత్ర స్తు మాతఙ్గో ముద్రిణీం మన్త్రినాయికామ్ ॥ ౯౨
ఘోరై స్తపోభి రత్యర్థం పూజయామాస ధీరధీః ।
మతఙ్గమునిపుత్రేణ సుచిరం సముపాసితా ॥ ౯౩
మన్త్రిణీ కృతసాన్నిధ్యా వృణీష్వ వర మిత్యశాత్ ।
సోఽపి సర్వమునిశ్రేష్ఠో మాతఙ్గ స్తపసాంనిధిః ॥ ౯౪
ఉవాచ తాం సమాదత్తసాన్నిధ్యాం శ్యామలామ్బికామ్ ।

మాతఙ్గమునిః ॥

దేవి త్వత్స్మృతిమాత్రేణ మమ సర్వాశ్చ సిద్ధయః ॥ ౯౫
జాతా ఏవాఽణిమాద్యా స్తాః స్సర్వా అన్యా విభూతయః ।

ప్రాపణీయం న మే కిఞ్చి దస్త్యమ్బ! భువనత్రయే ॥ ౯౬
సర్వతః ప్రాప్తకామస్య భవత్యా శ్చరణస్మృతేః ।
తథాఽపి తవసాన్నిధ్య మిదం నో నిష్ఫలం భవేత్ ॥ ౯౭
ఏకం వరం ప్రార్థయేఽహం తం వరం పూరయాఽమ్బికే! ।
పూర్వం హిమవతా సార్ధం సౌహార్దపరిహాసవాన్ ॥ ౯౮
క్రీడా మతనవం వాక్యే ష్వత్ర తేన ప్రగల్భితమ్ ।
అహం గౌరీగురు రితి శ్లాఘా మాత్మని తేనివాన్ ॥ ౯౯
తద్భాగ్యం మమ నైవాభూ ద్యత స్త్వత్తోఽధికో గుణః ।
ఉభయో ర్గుణసామ్యే తు మిత్రయో రధికే గుణే ॥ ౧౦౦

మాతఙ్గకన్యాజననమ్.

ఏకస్య కారణా జ్జాతే మిత్రాఽన్యస్య స్పృహా భవేత్ ।
గౌరీగురుత్వశ్లాఘార్థం ప్రాప్తకామోఽప్యహం తపః ॥ ౧౦౧
కృతవా న్మత్రిణేత్రే! త త్త్వం మత్తనయా భవ ।
యశో మన్నామ విఖ్యాతం భవిష్యతి న సంశయః ॥ ౧౦౨
ఇత్యుక్తం వచనం శ్రుత్వా మాతఙ్గస్య మహామునేః ।
తథా స్త్వితి తిరోధత్త స చ ప్రీతోఽభవ న్మునిః ॥ ౧౦౩
మాతఙ్గస్య మహర్షేస్తు పత్న్యాః స్వప్నే తదా తదా ।
తాపిఞ్ఛమఞ్జరీ మేకాం దదౌ కర్ణావతంసతః ॥ ౧౦౪
తత్స్వప్నస్య ప్రభావేన మాతఙ్గస్య సధర్మిణీ ।
నామ్నా సిద్ధమతీ గర్భే లఘుశ్యామా మధారయత్ ॥ ౧౦౫
తత ఏవ సముత్పన్నా మాతఙ్గీ తేన కీర్తితా ।
లఘుశ్యామేతి సా ప్రోక్తా శ్యామేయం మూలకస్థభూః ॥ ౧౦౬

చతుష్షష్టిమహావిద్యా అధీత్య కలశోద్భవ! ।
తత్ప్రభావా ల్లఘుశ్యామా ససర్జ స్వసమా బహూః ॥ ౧౦౮
మాతఙ్గకన్యకా హృద్యాః కోటీనామపి కోటిశః ।
లఘుశ్యామా మహాశ్యామా మాతఙ్గీబృన్దసంయుతా ॥ ౧౦౯
కథితా స్సప్తకక్ష్యాశ్చ సాలా లోహాదినిర్మితాః ॥
అగస్త్యః :-
లోహాదిసప్తసాలానాం రక్షకా యే వసన్తి సై ॥ ౧౧౦

లోహాదిసప్తసాలరక్షకనామాని.

తన్నామ కీర్తయ ప్రాజ్ఞ యేన వై సంశయచ్ఛిదా ॥
హయగ్రీవః :—
నానావృక్షమహోద్యానే వర్తతే కుమ్భసమ్భవ ! ॥ ౧౧౧
మహాకాళ స్సర్వలోకభక్షక శ్శ్యామవిగ్రహః ।
శ్యామకఞ్చుకధారీచ మదారుణవిలోచనః ॥ ౧౧౨
బ్రహ్మాణ్డచషకే పూర్ణం పిబ న్విశ్వరసాసవమ్ ।
మహాకాళీం ఘనశ్యామా మనఙ్గాగ్రా మహాఙ్గయన్ ॥ ౧౧౩
సింహాసనే సమాసీనః కల్యాణే కలనాత్మకే ।
లలితాధ్యానసమ్పన్నో లలితాపూజనోత్సుకః ౧౧౪
వితన్వ న్లలితాభక్తే ష్వాయుషో దీర్ఘదీర్ఘతామ్ ।
కాలమృత్యుప్రముఖైశ్చ కిఙ్కరై రభిసేవితః ॥ ౧౧౫
. మహాకాళీమహాకాళౌ లలితాజ్ఞాప్రవర్తకౌ ।
విశ్వం కలయతః కృత్స్నం ప్రథమోద్యానవాసినౌ ॥ ౧౧౬

కాలచక్రం మహా త్తత్ర తస్యైవాఽసనతాం గతమ్ ।
చతుర్ధావరణోపేతం మధ్యే బిన్దుమనోహరమ్ ॥ ౧౧౭
త్రికోణం పఞ్చకోణం చ షోడశచ్ఛదపఙ్కజమ్ ।
అష్టారపఙ్కజం చైవ మహాకాళ స్తు మధ్యగః ॥ ౧౧౮
త్రికోణే తు మహాకల్పా మహాసన్ధ్యా మహానిశా ।
ఏతా స్తిస్రో మహాదేవ్యో మహాకాళస్య శక్తయః ॥ ౧౧౯
పఞ్చకోణే కృతా త్రేతా ద్వాపరా చ కలి స్తథా ।
మన్వన్తరా చ విజ్ఞేయా మహాకాళస్య శక్తయః ॥ ౧౨౦
తత్రైవ పఞ్చకోణాగ్రే ప్రత్యూషా చ పితృ ప్రసూః ।
ప్రాహ్ణాపరాహ్ణామధ్యాహ్నః పఞ్చకాలస్య శక్తయః ॥ ౧౨౧
అథ షోడశపత్రాబ్జే స్థితా శ్శక్తీ ర్మునే! శృణు ।
దివా నిశా తమిస్రా చ జ్యోత్స్నా చైవతు పక్షిణీ ॥ ౧౨౨
ప్రదోషాచ నిశీథాచ ప్రహరా పూర్ణిమాపి చ ।
రాకా చానుమతీ చైవ తథై వామావసీ పునః ॥ ౧౨౩
సినీవాలీ కుహూ ర్భద్రా ఉపరాగాచ షోడశీ ।
ఏతా షోడశపత్రస్థా శ్శక్తయ షోడశ స్మృతాః ॥ ౧౨౪
కలా కాష్ఠా నిమేషాచ క్షణాచైవ లవా త్రుటిః ।
ముహూర్తా ఋతవా హోరా శుక్లపక్షా తథైవచ ॥ ౧౨౫
కృష్ణపక్షాయనే చైవ విషువా చ త్రయోదశీ ।
సంవత్సరా చ పరివత్సరేడావత్సరాపి చ ॥ ౧౨౬
ఏతా షోడశపత్రాగ్రవాసిన్య శ్శక్తయ స్స్మృతాః ।
ఇద్వత్సరా తత శ్చేదు వత్సరాఽవత్సరాఽపిచ ॥ ౧౨౭

తిథిర్వారాశ్చ నక్షత్రా యోగాశ్చ కరణా అపి ।
ఏతాస్తు శక్తయో నాగపత్రామ్భోరుహసంస్థితాః । ౧౨౮
కలిః, కల్యా చ కలనా, కాళీ, చేతి చతుష్టయం ।
ద్వారపాలకతాం ప్రాప్తం కాలచక్రస్య భాస్వతః ॥ ౧౨౯
ఏతా మహాకాళదేవ్యో మదప్రహసితాననాః ।
మదిరాపూర్ణచషకం పిశితం చారుణప్రభం ॥ ౧౩౦
దధానా శ్యామలాకారా స్సర్వాః కాలస్య యోషితః ।
లలితాపూజనధ్యానజపస్తోత్రపరాయణాః ॥ ౧౩౧
నిషేవంతే మహాకాళం కాలచక్రాసనస్థితం ।
అథ కల్పకవాట్యాస్తు రక్షకః కుమ్భసమ్భవ! ॥ ౧౩౨
వసంతర్తు ర్మహాతేజా లలితాప్రియకారకః ।
పుష్పసింహాసనాసీనః పుష్పమాధ్వీమదారుణః ॥ ౧౩౩
పుష్పాయుధః పుష్పభూషః పుష్పచ్ఛత్త్రేణ భూషితః ।
మధుశ్రీ ర్మాధవశ్రీశ్చ ద్వే దేవ్యౌ తస్య దీవ్యతః ॥ ౧౩౪
ప్రసూనమదిరామత్తే ప్రసూనశరలాలసే ।
సంతానవాటికాపాలో గ్రీష్మస్తు స్తీవ్రలోచనః ॥ ౧౩౫
లలితాకింకరో నిత్యం తస్యా ఆజ్ఞాప్రవర్తకః ।
శుక్రశ్రీశ్చ శుచిశ్రీశ్చ తస్య భార్యే ఉభే స్మృతే ॥ ౧౩౬
హరిచందనవాటీ తు మునే! వర్షర్తునా స్థితా ॥
స వర్షర్తు ర్మహాతేజా విద్యుత్పింగళలోచనః ॥ ౧౩౭
వజ్రాట్టహాసముఖరో మత్తజీమూతవాహనః ।
జీమూతకవచచ్ఛన్నో మణికార్ముకధారకః ॥ ౧౩౮

లలితాపూజనధ్యానజపస్తోత్రపరాయణః ।
వర్తతే వింధ్యమథన! త్రైలోక్యాహ్లాదకారకః ॥ ౧౩౯
నభశ్శ్రీశ్చ నభస్యశ్రీ స్స్వరసా సస్యమాలినీ ।
అమ్బా దులా నితత్నీ చాభ్రయంతీ మేఘయంతికా ॥ ౧౪౦
వర్షయంతీ చుపుణీకా వారిధారాచ శక్తయః ।
వర్షర్తో ర్ద్వాదశ ప్రోక్తా మదారుణవిలోచనాః ॥ ౧౪౧
తాభి స్సమం స వర్షర్తు శ్శక్తిభిః పరమేశ్వరీమ్ ।
సదైవ పూజయ న్నాస్తే నిజోత్థైః పుష్పమండలైః ॥ ౧౪౨
లలితాభక్తదేశాం స్తు భూషయం స్సస్యసమ్పదా ।
తద్వైరిణాం తు వసుధా మనావృష్ట్యా నిపీడయన్ ॥ ౧౪౩
వర్తతే సతతం దేవీకింకరో జలదాగమః ।
మందారవాటికాయాం తు సదా శరదృతు ర్వసన్ ॥ ౧౪౪
తాం కక్ష్యాం రక్షతి శ్రీమా న్లోకచిత్తప్రసాదనః ।
ఇషశ్శ్రీశ్చ తథోర్జశ్రీ స్తస్యర్తోః ప్రాణనాయికే ॥ ౧౪౫
తాభ్యాం సహ ఋతు స్సోఽయం నిజోత్థైః పుష్పమండలైః ।
అభ్యర్చయతి సమ్రాజ్ఞీం శ్రీకామేశ్వరయోషితం ॥ ౧౪౬
హేమంతర్తు ర్మహాతేజా హిమశీతలవిగ్రహః ।
సదా ప్రసన్నవదనో లలిలాప్రియకింకరః ॥ ౧౪౭
నిజోత్థైః పుష్పసంభారై రర్చయ న్పరమేశ్వరీమ్ ।
పారిజాతస్య వాటీం తు రక్ష త్యిల్వలమర్దన ! ॥ ౧౪౮
సహశ్శ్రీశ్చ సహస్యశ్రీ స్తస్య ద్వే యోషితౌ శుభే ।
కదంబవనవాట్యాస్తు రక్షక శ్శిశిరాకృతిః । ౧౪౯

శిశిరర్తు ర్మునిశ్రేష్ఠ ఋర్తతే కుంభసంభవ ! ।
సా కన్యా తేన సర్వత్ర శిశిరీకృతభూతలా ॥ ౧౫౦
తద్వ్యాపినీ తత శ్శ్యామా దేవతా శీతలాకృతిః ।
తపశ్శీశ్చ తపస్యశ్రీ స్తస్య ద్వే యోషిదుత్తమే ॥ ౧౫౧
తాభ్యాం సహాఽర్చయత్యమ్బాం లలితాం విశ్వపావనీమ్ ।
అగస్త్యః :—
గంధర్వవదన శ్రీమన్నానావృక్షాదిసప్తకే ॥ ౧౫౨
ప్రథమోద్యానపాలస్తు మహాకాలో మయా శ్రుతః ।
చతురావరణం చక్రం త్వయా తస్య ప్రకీర్తితం ॥ ౧౫౩
షణ్ణా మృతూనాం సర్వేషాం కల్పకాద్యాసు వాటిషు ।
పాలకత్వం శ్రుతం త్వత్త శ్చక్రదేవ్యస్తు న శ్రుతాః ॥ ౧౫౪
అతఏవ వసంతాదిచక్రావరణదేవతాః ।
క్రమేణ బ్రూహి భగవం త్సర్వజ్ఞోఽసి యతో మహాన్ ॥౧౫౫
హయగ్రీవః :—
ఆకర్ణయ మునిశ్రేష్ఠ! తత్తచ్చక్రస్థదేవతాః ।
కాలచక్రం పురా ప్రోక్తం వాసంతం చక్ర ముచ్యతే ॥ ౧౫౬
త్రికోణపంచకోణౌచ నాగచ్ఛదసరోరుహం ।
షోడశారం సరోజం చ దశారద్వితయం పునః ॥ ౧౫౭
చతురశ్రం చ విజ్ఞేయం సప్తావరణసంయుతం ।
తన్మధ్యే బిందుచక్రస్థో వసంతస్తు ర్మహాద్యుతిః॥ ౧౫౮
తదంగద్వయసంలగ్నే మధుశ్రీమాధవశ్రియౌ ।
ఉభాభ్యాం నిజహస్తాభ్యా ముభయో స్స్తన మేకకం ॥౧౫౯

నిపీడయ న్నన్యహస్తయుగళేన ససౌరభమ్ ।
స్వపుష్పమదిరాపూర్ణచషకం పిశితం మహాత్ ॥ ౧౬౦
ఏవ మేవ తు సర్వర్తుధ్యానం విన్ధ్యవిమర్దన! ।
వర్షర్తో స్తు పున ర్ధ్యాయే శక్తిద్వితయ మాదిమమ్ ॥ ౧౬౧
అబ్జస్థితం తు విజ్ఞేయం శక్తయో౽న్యా స్సమీపగాః ।
అథ వాస న్తచక్రస్థదేవీ శ్శృణు వదా మ్యహమ్ ॥ ౧౬౨
మధుశుక్లప్రథమికా మధుశుక్లద్వితీయకా ।
మధుశుక్లతృతీయా చ మధుశుక్లచతుర్థికా ॥ ౧౬౩
మధుశుక్లా పఞ్చమీ చ మధుశుక్లా చ షష్ఠికా ॥
మధుశుక్లా సప్తమీ చ మధుశుక్లాష్టమీ పునః ॥ ౧౬౪
నవమీ మధుశుక్లా తు దశమీ మధుశుక్లతః ।
మధుశుక్లైకాదశీ తు ద్వాదశీ మధుశుక్లతః ॥ ౧౬౫
మధుశుక్లత్రయోదశ్యా మధుశుక్లచతుర్దశీ ।
మధుశుక్లాపూర్ణిమా చ ప్రథమా మధుకృష్ణతః ॥ ౧౬౬
మధుకృష్ణద్వితీయా చ మధుకృష్ణతృతీయకా ।
మధుకృష్ణచతుర్థీ చ మధుకృష్ణా తు పఞ్చమీ ॥ ౧౬౭
షష్ఠీ తు మధుకృష్ణా స్యా త్సప్తమీ మధుకృష్ణతః ।
మధుకృష్ణాష్టమీ చ స్యా న్నవమీ మధుకృష్ణతః ॥ ౧౬౮
దశమీ మధుకృష్ణా తు విన్ధ్యదర్పనిషూదన ! ।
మధుకృష్ణైకాదశీ తు ద్వాదశీమధుకృష్ణతః ॥ ౧౬౯
మధుకృష్ణత్రయోదశ్యా మధుకృష్ణచతుర్దశీ ।
మధ్వమాచేతి విజ్ఞేయా స్త్రింశ దేతాస్తు శక్తయః ॥ ౧౭౦

ఏవ మేవ ప్రకారేణ మాధవాఖ్యే పరిష్ఠితాః ।
శుక్లప్రతిపదాద్యా స్తు శక్తయ స్త్రింశ దన్యకాః ॥ ౧౬౧
మిళిత్వా షష్టిసఙ్ఖ్యాస్తు ఖ్యాతా వాసంతశక్తయః ।
స్వైస్వై ర్మన్త్రై స్తత్ర చక్రే పూజనీయాః విధానతః ॥౧౬౨
సమస్తచక్రరాజస్య సప్తావరణభూమయః ।
షష్టి స్స్యా ద్దేవతాషష్టి స్తాసు భూమిషు సంస్థితాః ॥ ౧౬౩
ప్రవిభజ్యాఽర్చనీయా స్స్యు స్తత్తన్మన్త్రైణ సాధకైః ।
యథా వాసంతచక్రం స్యా త్తథైవాన్యేషు చర్తుషు ॥ ౧౬౪
దేవతా స్తు పరంభిన్నా శ్శుక్రశుచ్యాదిభేదతః ।
శుక్రశుక్లప్రథమికా శుక్రశుక్లద్వితీయకా ॥ ౧౬౫
ఏవ మేవ ప్రకారేణ శుక్లకృష్ణాది కీర్తయేత్ ।
ఏవ మేవ ప్రకారేణ శుచిశుక్లాదిభేదతః ॥ ౧౬౬
శక్తయః షష్టిసఙ్ఖ్యాతా గ్రీష్మచక్రే మహోదయాః ।
ఏవం వర్షర్త్వాదిచక్రే భేదా న్నభసభస్యజాన్ ॥ ౧౬౭
షష్టి ష్షష్టి స్తు శక్తీనాం చక్రే చక్రే ప్రతిష్ఠితాః ।
గ్రన్థవిస్తరభీత్యా తు తత్సఙ్ఖ్యానా ద్విరమ్యతే ॥ ౧౬౮
ఆర్తవ్య శ్శక్తయ స్త్వేతా లలితాభక్తసౌఖ్యదాః ।
లలితాపూజనధ్యానజపస్తోత్రపరాయణాః ॥ ౧౬౯
కల్పాదివాటికాచక్రే సఞ్చరన్త్యో మదాలసాః ।
స్వస్వపుష్పోత్థమధుభి స్తర్పయన్త్యో మహేశ్వరీమ్ ॥ ౧౭౦
మిళిత్వా చైవ సఙ్ఖ్యాతా షష్ట్యుత్తరశతత్రయమ్ ।
ఏవం సప్తసు నాలేషు పాలకా శ్చక్రదేవతాః ॥ ౧౭౧

నామకీర్తనపూర్వం తు ప్రోక్తా స్తుభ్యర్ప్రపృచ్ఛతే,
అన్యేషా మపి సాలానా ముపాదానస్వరూపకం ॥ ౧౮-౨
విస్తారం తత్రతత్కీర్తీశ్చ కథయా మ్యవధారయ ॥ ౧౮-౨౫
ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే శ్రీనగరలోహాదిసప్తప్రాకా
రకక్ష్యాకథనం నామ షట్త్రింశోధ్యాయః

—o—

రత్నసాలలక్షణాది.

శ్రీహయగ్రీవః :—

కథితం లోహసాలానాం లక్షణం శిల్పిభిః కృతం ।
అథ రత్నమయా స్సాలాః ప్రకీర్త్యంతేఽవధారయ ॥ ౧
సువర్ణమయసాలస్య పుష్యరాగమయస్య చ ।
సప్తయోజనమాత్రం స్యా న్మధ్యేంతర ముదాహృతం ॥ ౨
తత్ర సిద్ధా సిద్ధనార్యః ఖేలంతి మదిలాలసాః ।
రసై రసాయనై శ్చైవ ఖడ్గైః పాదాంజనై రపి ॥ ౩
లలితాయాం భక్తియుక్తాం స్తర్పయంతో మహాజనాన్ ।
వసంతి వివిధా స్తత్ర పిబంతో మదిరారసాన్ ॥ ౪
పుష్యరాగాదిసాలానాం పూర్వవ ద్ద్వారకల్పనం ।
పుష్యరాగాదిసాలేషు కవాటార్గళగోపురం ॥ ౫
పుష్యరాగాదిజం జ్ఞేయ ముద్యదానిత్యభాస్వరం ।
హేమప్రాకారచక్రస్య పుష్యరాగమయస్య చ ॥

అంతరే యా స్థలీ సాపి పుష్యరాగమయీ స్మృతా ।
వక్ష్యమాణమహాసాలకక్ష్యాసు నిఖిలాస్వపి ॥ ౭
తద్వర్ణా వక్షిణ స్తత్ర తద్వర్ణాని సరాంసిచ ।
తద్వర్ణసలిలా నద్య స్తద్వర్ణాశ్చ మణిద్రుమాః ॥ ౮
సిద్ధజాతిషు యే దేవీ ముపాస్య వివిధైః క్రమైః ।
త్యక్తవంతో వపుః పూర్వం తే సిద్ధా స్తత్ర సాంగనాః ॥ ౯
లలితామంత్రజప్తారో లలితాక్రమతత్పరాః ।
తే సర్వే లలితాదేవ్యా నామకీర్తనకారిణః ॥
పుష్యరాగమహాసాలాంతరే మారుతయోజనే ।
పద్మరాగమయ స్సాల శ్చతురస్ర స్సమంతతః ౧౦
స్థలీ చ పద్మరాగాఢ్యా గోపురాద్యం చ తన్మయమ్ ।
తత్ర చారణలోకస్థాః పూర్వదేహవినాశతః ॥ ౧౧
సిద్ధిం ప్రాప్తా మహారాజ్ఞీచరణామ్భోజసేవకాః ।
చారణానాం స్త్రియ శ్చాపి చార్వఙ్గ్యో మదలాలసాః ॥ ౧౨
గాయన్త్యో లలితాదేవ్యా గీతిబన్ధా న్ముహు ర్ముహుః ।
తత్రైవ కల్పవృక్షాణా మధస్తా ద్వేదికాస్థితాః ।
భర్తృభి స్సహ చారిణ్యః పిబన్తి మధురం మధు ॥ ౧౩
పద్మరాగమహాసాలాన్తరే మారుతయోజనే ।
గోమేధికస్య సాల స్తు పూర్వసాలసమాకృతిః ॥ ౧౪
తదన్తరే యోగినీనాం భైరవాణాంచ కోటయః ।
కాలసఙ్కర్షణీ మేనాం సేవన్తే తత్ర భక్తితః ॥ ౧౫

గోమేధికమహాసాలాన్తరే మారుతయోజనే ।
అతితుఙ్గో హీరసాల స్తయో ర్మధ్యం చ హీరభూః ॥ ౬
తత్ర దేవీం సమభ్యర్చ్య పూర్వ జన్మని కుమ్భజ! ।
వస న్త్యప్సరసాం బృన్దై స్సాకం గన్ధర్వపుఙ్గవాః ॥
మహారాజ్ఞీగుణగణా న్గాయన్తో వల్లకీస్వనైః ।
కామభోగైకరసికాః కామసన్నిభవిగ్రహాః । ౮
సుకుమారప్రకృతయః శ్రీదేవీభక్తిశాలినః ।
ఊర్వశీ మేనకా చైవ రమ్భా చాలమ్బుసా తథా ॥ ౯
మఞ్జుఘోషా సుకేశీ చ పూర్వచిత్తి ర్ఘృతాచికా ।
కృతస్థలాచ విశ్వాచీ పుఞ్జికస్థలయా సహ ॥ ౧౦
తిలోత్తమేతి దేవానాం వేశ్యా ఏతాదృశో ఽపరాః ।
గన్ధర్వై స్సహ నవ్యాని కల్పవృక్షమధూనిచ ॥ ౧౧
పిబన్త్యో లలితాదేవీం ధ్యాయన్త్యశ్చ ముహుర్ముహుః ।
స్వసౌభాగ్యవివృద్ధ్యర్థం గణయన్త్యశ్చ తన్మనుమ్ ॥ ౧౨
చతుర్దశసు చోత్పన్నా స్థానే ష్వప్సరసోఽఖిలాః ।
తత్రైవ దేవీ మర్చన్త్యో వసన్తి ముదితాశయాః ॥ ౧౪
అగస్త్యః :—
చతుర్దశాపి జన్మాని తాసా మప్సరసాం విభో!
కీర్తయ త్వం మహాప్రాజ్ఞ సర్వవిద్యాకలానిధే ! ౧౫
శ్రీహయగ్రీవః :—
బ్రహ్మణో హృదయం కామో మృత్యు ర్దుర్వీ చ మారుతః ।
తపనస్య కరా శ్చన్ద్రకరా వేదాశ్చ పావకః ॥ ౧౬

సౌదామినీ చ వియద్వాపర దక్షకన్యా కులం తథా ।
జన్మనః కారణా న్యేతా స్యామనన్తి మనీషిణః ॥ ౨౭
గీర్వాణపణ్యనారీణాం స్ఫురత్సౌభాగ్యసమ్పదామ్ ।
ఏతా స్సమస్తా గన్ధర్వ్య స్సార్థ మర్చన్తి చక్రిణీమ్ ॥ ౨౮
కిన్నరా స్సహ నారీభి స్తథా కిమ్పురుషా మునే! ।
స్త్రీభి స్సహ మదోన్మత్తా హీరకస్థల మాశ్రితాః ॥ ౨౯
మహారాజ్ఞీమన్త్రజప్తై ర్విధూతాశేషకల్మషాః ।
నృత్యన్త్య శ్చైవ గాయన్త్యో వర్తన్తే కుమ్భసమ్భవ ! ౩౦
తత్రైవ హీరకక్షోణ్యాం వజ్రానామ నదీ మునే!
వజ్రాకారై ర్నిబిడితై ర్భాసమానా తటద్రుమైః ॥ ౩౧
వజ్రరత్నై స్సికతిలా వజ్రద్రవమయోదకా ।
సదా వహతి సా సిన్ధుః పరిత స్తత్ర పావనీ ॥ ౩౨
లలితాపరమేశాన్యా భక్తా యే మానవోత్తమాః ।
తే తస్యా ఉదకం పీత్వా వజ్రరూపకళేబరాః ॥ ౩౩
దీర్ఘాయుషశ్చ నీరోగా భవన్తి కలశోద్భవ !
భణ్డాసురేణ గళితే ముక్తే వజ్రే శతక్రతుః ॥ ౩౪
తస్యా స్తీరే తప స్తేపే వజ్రేశీం ప్రతి భక్తిమాన్ ।
తజ్జలా ముదితా దేవీ వజ్రం దత్వా బలద్విషే ॥ ౩౫
పున రన్తర్దధే సోఽపి కృతార్థ స్స్వయ మేయివాన్ ।
అథ వజ్రాఖ్యసాలస్యా న్తరే మారుతయోజనే ॥ ౩౬
వైడూర్యసాల ఉత్తుఙ్గః పూర్వవ ద్గోపురాన్వితః ।
స్థలీ చ తత్ర వైడూర్యనిర్మితా భాస్వరాకృతిః ॥ ౩౭

హేశాలవాసినో యే యే శ్రీదేవ్యర్చనసాధకాః ।
తే సిద్ధమూర్తయ స్తత్ర వసన్తి సుఖమేధితాః ॥ ౩౮
శేషకార్కోటకౌ మహాపద్మవాసుకిశఙ్ఖకాః ।
తక్షక శ్శఙ్ఖచూడశ్చ మహాదన్తో మహాఫణః ॥ ౩౯
ఇత్యేవ మాదయ స్తత్ర నాగా నాగస్త్రియోఽపిచ ।
బలీన్ద్రప్రముఖాణాం చ దైత్యానాం ధర్మవర్తినామ్ ॥ ౪౦
గణ స్తత్ర సదా నాగై స్సార్ధం వసతి సాఙ్గనః ।
లలితామన్త్రజప్తారో లలితాశాస్త్రదీక్షితాః ॥ ౪౧
లలితాపూజకా నిత్యం వస న్త్యసురభోగినః ।
తత్ర వైదూర్యకక్ష్యాయాం నద్య శ్శిశిరపాథసః ॥ ౪౨
సరాంసి మత్తహంసాని సారసాలఙ్కృతానిచ ।
భవనాని చ దివ్యాని వైదూర్యమణిమన్తి చ ॥ ౪౩
తేషు క్రీడంతి తే నాగా అసురాశ్చ సహాఙ్గనాః ॥
వైదూరాఖ్యమహాసాలాంతరే మారుతయోజనే ॥ ౪౪
ఇన్ద్రనీలమయ స్సాల శ్చక్రవాళ ఇవాఽపరః ।
తన్మధ్యకక్ష్యాభూమి శ్చ నీలరత్నమయీ మునే ! ౪౫
తత్ర నద్యశ్చ మధురా స్సరాంసి మధురాణిచ ।
నానావిధాని భోగ్యాని వస్తూని సరసాన్యపి ॥ ౪౬
యే భూలోకగతా మర్త్యా లలితామన్త్రసాధకాః ।
తే దేహాంతే శక్రనీలకక్ష్యాం ప్రాప్య వసంతి హి ॥ ౪౭
తత్ర దివ్యాని వస్తూని భుఞ్జానా వనితాసఖాః ।
పిబంతో మధురం మద్యం నృత్యంతో భక్తినిర్భరాః ॥ ౪౮

సరస్తటేషు సింధూనాం కూలేషు కలశోద్భవ!
లతాగృహేషు రమ్యేషు మండపేషు మహర్ధిషు ॥ ౪౯
సదా జపంత శ్శ్రీదేవీం వదంత శ్చాపి తద్గుణాన్ ।
నివసంతి మహాభాగా నారీభిః పరివేష్టితాః ॥ ౫౦
కర్మక్షయే పున ర్యాంతి భూలోకే మానుషీం తనూం ।
పూర్వవాసనయా యుక్తాః పున రర్చంతి చక్రిణీం ॥ ౫౧
పున ర్యాంతి శ్రీనగరే శక్రనీలమహాస్థలీం ।
తత్ఫలస్యైవ సమ్పూర్త్యా ద్రాగద్వేషసముద్భవైః ॥ ౫౨
నీత్రై ర్భోగై స్సదా యుక్తా వర్తంతే మనుజా మునే!
యే పున ర్జ్ఞానినో మర్త్యా నిర్ద్వంద్వా నియతేంద్రియాః ౫౩
తే మునే! చిన్మయా భూత్వా సంవిశంతి మహేశ్వరీం ।
ఇంద్రనీలాఖ్యసాలస్యాఽంతరే మారుతయోజనే ॥
ముక్తారత్నమయ స్సాలః పూర్వవ ద్గోపురాన్వితః ॥
అత్యంతభాసురాస్స్వచ్ఛా తయో ర్మధ్యస్థలీ మునే! ౫౫
సర్వాపి ముక్తాఖచితా శిశిరాతిమనోహరా ।
తామ్రపర్ణీ మహాపర్ణీ సదాముక్తా సదోదకా ॥ ౫౬
ఏవ మాద్యా మహానద్యః ప్రవహంతి మహాస్థలే ।
తాసాం తీరేషు సర్వేఽపి దేవలోకనివాసినః ॥ ౫౭
వసంతి పూర్వజనుషి శ్రీదేవీమంత్రసాధకాః ।
పూర్వాద్యష్టసు భాగేషు లోకా శ్శక్రాదిగోచరాః ॥ ౫౮
ముక్తాసాలస్య పరిత స్సంయుజ్య ద్వారదేశకాన్ ।
ముక్తాసాలస్య నీలస్య ద్వారయో ర్మధ్యదేశతః । ౫౯
పూర్వభాగే శక్రలోక స్తత్కోణే వహ్నిలోకభూః ।

యామ్యభాగే యమపురం తత్ర దండధరః ప్రభుః ॥ ౬౦
సదా శ్రీదేవతామంత్రజాపీ తీవ్రస్వభావవాన్ ।
ఆజ్ఞాధరో యమభటై శ్చిత్రగుప్తపురోగమైః ॥ ౬౧
సార్థం నిపీడయత్యేవ శ్రీదేవీసమయద్రుహః ।
గురుశస్త్రాధ్వరాచారా న్లలితాద్వేషకారిణః ॥ ౬౩
కూటభక్తికరీ న్మూర్ఖాం స్తథా నత్యంతదర్పితాన్ ।
మంత్రచోరా న్కుమంత్రాంశ్చ కుపద్యాధర్మ మాశ్రితాన్ ॥
నాస్తికా న్పాపశీలాంశ్చ వృథైవ ప్రాణిహింసకాన్ ।
స్త్రీద్విష్టా న్లోకవిద్విష్టా నన్యానపి చ పాపినః ॥ ౬౪
కాలసూత్రే రౌరవే చ కుమ్భీపాకే చ కుంభజ !
అసిపత్రవనే ఘోరే క్రిమిభక్షే ప్రతాపనే ॥ ౬౫
జ్వాలాభక్షే సూచివేధే తథైవాంగారతాపనే ।
ఏవ మాదిషు కష్టేషు నరకేషు ఘటోద్భవ ! ౬౬
పాతయ త్యాజ్ఞయా తస్యా శ్శ్రీదేవ్యా స్సమహౌజసః ।
తస్యైవ పశ్చిమే భాగే నిరృతిః ఖడ్గధారకః ॥ ౬౭
రాక్షసం లోక మాశ్రిత్య వర్తతే లలితార్చకః ।
తస్య చోత్తరభాగే తు ద్వారయో రంతరస్థలే ॥ ౬౮
వారుణం లోక మాశ్రిత్య వరుణో వర్తతే సదా ।
వారుణ్యాస్వాదనోన్మత్త శ్శుభ్రాంగో ఝషవాహనః ॥ ౬౯
సదా శ్రీదేవతామంత్రజాపీ శ్రీక్రమసాధకః ।
శ్రీదేవతాదర్శనస్య ద్వేషిణః పాశబంధనైః ॥ ౭౦
బధ్వా నయ త్యధోమార్గం భక్తానాం బంధమోచకః ।
తస్య చోత్తరకోణే తు వాయులోకో మహాద్యుతిః ॥ ౭౧

తత్ర వాయుశరీరాశ్చ సదానందమహోదయాః ।
సిద్ధా దివ్యర్షయ శ్చైవ పవనాభ్యాసినోఽపరే ॥ ౭౨
గోరక్షప్రముఖా శ్చాన్యే యోగినో యోగతత్పరాః ।
ఏతై స్సహా మహాసత్త్వ స్తత్ర శ్రీమారుతేశ్వరః ॥ ౭౩
ధ్వజహస్తో మృగవరే వాహనే మహతి స్థితః ।
లలితాయజనధ్యానక్రమపూజనతత్పరః ॥ ౭౪
సప్తధా భిన్నమూర్తి శ్చ వర్తతే కుమ్భసంభవ !
ఇడా చ పింగళా చైవ సుషుమ్నా తస్య శక్తయః । ౭౫
త్రిస్రో మారుతనాథస్య సదా మధుమదాలసాః ।
ఆనందపూరితాంగీభి రన్యాభి శ్శక్తిభి ర్వృతః ॥ ౭౬
స మారుతేశ్వర శ్రీమాం స్తదా జపతి చక్రిణీం ।
యేన సత్త్వేన కల్పాంతే త్రైలోక్యం సచరాచరమ్ ॥ ౭౭
పరాగమయతాం నీత్వా వినాశయతి తత్క్షణాత్ ।
తస్య సత్త్వస్య వృద్ధ్యర్థం తామేవ లలితేశ్వరీం ॥ ౭౮
పూజయ న్భావయ న్నాస్తే సర్వాభరణభూషితామ్ ।
తల్లోకపూర్వభాగస్థే యక్షలోకే మహాద్యుతిః ॥ ౭౯
యక్షేంద్రో వసతి శ్రీమాం స్త్రిద్వారద్వంద్వమధ్యగః ।
నిధిభిశ్చ నవాకారై ర్వృద్ధివృద్ధ్యాదిశక్తిభిః ॥ ౮౦
సహితో లలితాభక్తా న్పూరయ న్ధనసమ్పదా ।
యక్షీభి శ్చ మనోజ్ఞాభి రనుకూలప్రవృత్తిభిః ॥ ౮౧
వివిధై ర్మధుభేదైశ్చ సమ్పూజయతి చక్రిణీం ।
మాణిభద్రః పూర్ణభద్రో మణిమా న్మణికంధరః ॥ ౮౨
ఇత్యేవ మాదయో యక్షసేనాన్య స్తత్ర సంతి వై ।

తల్లోకపూర్వభాగే తు రుద్రలోకో మహోదయః॥ ౮౩
అనర్ఘ్యరత్నఖచిత స్తత్ర రుద్రోఽధిదేవతా!
సదైవ మన్యునా దీప్త స్సదా బద్ధమహేషుధిః॥ ౮౪
అధిజ్యం చ ధను ర్బిభ్ర జ్జ్వలత్పింగళలోచనః।
జటామకుటశోభాఢ్య స్సర్వాభరణభూషితః॥ ౮౫
స్వసమానై ర్మహాసత్త్వై ర్లోకసిద్ధిహృదక్షిణైః।
అధిజ్యకార్ముకై ర్దక్షై ష్షోడశావరణస్థితైః। ౮౬
ఆవృత స్సతతం వక్త్రై ర్జపం శ్రీదేవతామనుమ్।
శ్రీదేవీధ్యానసంపన్న శ్శ్రీదేవీపూజనోత్సుకః॥ ౮౭
అనేకకోటిరుద్రాణీగణమండితపార్శ్వభూః।
తాశ్చ సర్వాః ప్రదీప్తాంగ్యో నవయౌవనగర్వితాః॥
లలితాధ్యాననిరతా స్సదాఽఽసవమదాలసాః।
తాభిశ్చ సాకం స శ్రీమా న్మహారుద్ర స్త్రిశూలభృత్॥ ౮౯
హిరణ్యబాహుప్రముఖై రుద్రై రన్యై ర్నిషేవితః।
లలితాదర్శనభ్రష్టా నుద్ధతాం గుణధిక్కృతాన్॥ ౯౦
శూలకోట్యా వినిర్భిద్య నేత్రోత్థైః కటుపావకైః।
దహం స్తేషాం పశూ న్భిత్త్వా స్స్రిజా శ్చైవ వినాశయన్॥
అజ్ఞాధరో మహావీరో లలితాజ్ఞాప్రవర్తకః।
రుద్రలోకేఽతిరుచిరే వర్తతే కుమ్భసమ్భవ! ౯౧
మహారుద్రస్య తస్యాగ్రే! పరివారాః ప్రమాథినః।
యే రుద్రా స్తా నసంఖ్యాతా న్కో వా వక్తుం పటు ర్భవేత్
యే రుద్రా అధిభూమ్యాం చ సహస్రాణాం సహస్రశః।

యేఽంతరిక్షే చ వర్తంతే సహస్రాణాం సహస్రశః ॥ ౯౪
యేషా మన్న మిషుశ్చైవ యేషాం వాతా స్త థేమవః ।
యేషాంచ వర్ష మిషవః ప్రదీప్తాః పింగళేక్షణాః ॥ ౯౫
అర్ణవే చాంతరిక్షే చ వర్తమానా మహౌజసః ।
జటావంతో ధనుష్మంతో నీలగ్రీవా విలోహితాః ॥ ౯౬
యే భూతానా మధిభువో విశాఖాసః కపర్దినః ।
యే త్వన్నేషు వివిధ్యంతి పాత్రేషు పిబతో జనాన్ । ౯౭
యే పథాం రక్షకా రుద్రా యే చ తీర్థనివాసినః ।
సహస్రసంఖ్యా యే చాన్యే సృకావంతో నిషంగిణః ॥ ౯౮
లలితాజ్ఞాప్రణేతారో దిశో రుద్రా వితస్థిరే ।
తే సర్వే సుమహాత్మానః క్షణా ద్విశ్వత్రయీదహాః ॥ ౯౯
శ్రీదేవీధ్యాననిష్ణాతాః శ్రీదేవీమంత్రజాపినః ।
శ్రీదేవతాయాం భక్తాంశ్చ పాలయంతి కృపాళవః ॥ ౧౦౦
షోడశావరణం చక్రం ముక్తాప్రాకారమండలే ।
ఆశ్రిత్య రుద్రా స్తే సర్వే మహారుద్రం మహోదయం । ౧౦౧
హిరణ్యబాహుప్రముఖా జ్వలన్మన్యు ముపాసతే ।
ఇతి తే రత్నసాలస్థాః కక్ష్యా స్తత్ర స్థితా అపి ॥ ౧౦౨
సంక్షేపతో మయా ప్రోక్తా ముక్తాఖ్యావరణావధి ॥ ౧౦౩

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాణ్డపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే పుష్యరాగప్రాకారాదిముక్తా
ప్రాకారాంతకథన న్నామ సప్తత్రింశోఽధ్యాయః

రుద్రాలయరుద్రవిశేషనామాని.

అగస్త్యః :—

షోడశావరణం చక్రం కిం తద్రుద్రాధిదైవతమ్ ।
తత్ర స్థితాశ్చ రుద్రాః కే కేన నామ్నా ప్రకీర్తితాః । ౧
కేష్వావరణబింబేషు కింనామానో వసంతి తే ।
యౌగికం రౌఢికం నామ తేషాం బ్రూహి కృపానిధే ! ౨

శ్రీహయగ్రీవః :—

తత్ర రుద్రాలయః ప్రోక్తో ముక్తాజాలకనిర్మితః ।
పంచయోజనవిస్తార స్తత్సంఖ్యాఽఽయామశోభితః ॥ ౩
షోడశావరణై ర్యుక్తో మధ్యపీఠమనోహరః ।
మధ్యపీఠే మహారుద్రో జ్వలన్మన్యు స్త్రిలోచనః ॥ ౪
సజ్జకార్ముకహస్తశ్చ సర్వదా వర్తతే మునే !
త్రికోణే కథితా రుద్రా స్త్రయ ఏవ ఘటోద్భవ ! ౫
హిరణ్యబాహు స్సేనానీ ర్దిశాంపతి రథాఽపరః ।
వృక్షాశ్చ హరికేశాశ్చ తథా పశుపతిః పరః । ౬
సస్పింజర స్త్విషీమాంశ్చ పథీనాం పతి రేవచ ।
ఏతే షట్కోణగాః కించ బభ్లుశా స్త్వష్టకోణకే ॥ ౭
వివ్యాధ్యన్నపతిశ్చైవ హరికేశోపవీతినౌ ।
పుష్టానాం పతి రప్యన్యో భవో హేతి స్తథైవచ ॥ ౮
దశపత్రే త్వావరణే ప్రథమో జగతాం పతిః ।
రుద్రాఽఽతతావినౌ క్షేత్రపతి స్సూత స్తథాఽపరః ॥ ౯

అహంత్యోఽన్యో వనపతి ర్రోహిత స్థపతి స్తథా ।
వృక్షాణాం పతి రప్యన్య ఏతే సజ్జశరాసనాః ॥ ౧౦
మంత్రీ చ వాణిజ శ్చైవ తథా కక్షపతిః పరః ।
భువంతి స్తు చతుర్థ స్స్యా త్పంచమో వారివస్కృతః ॥ ౧౧
ఓషధీనాం పతి శ్చైవ షష్ఠః కలశసమ్భవ !
ఉచ్చైర్ఘోషా క్రందయంతౌ పత్తీనాం చ పతి స్తథా ॥ ౧౨
కృత్స్నవీత శ్చ ధావంశ్చ సత్వానాం పతి రేవ చ ।
ఏతే ద్వాదశపత్రస్థాః పంచమావరణస్థితాః ॥ ౧౩
సహమానశ్చ నివ్యాధి రావ్యాధినిపతి స్తథా ।
కకుభశ్చ నిషంగీచ స్తేనానాం చ పతి స్తథా ॥ ౧౪
నిషంగీ స్యా దిషుధిమాం స్తస్కరాణాం పతి స్తథా ।
వంచం శ్చ పరివంచం శ్చ స్తాయూనాం చ పతి స్తథా ॥ ౧౫
నిచేరు శ్చేతి విజ్ఞేయా షష్ఠావరణదేవతాః ।
ఆద్యః పరిచరోఽరణ్యాపతిః కించ సృకావయః ॥ ౧౬
జిఘాంసంతో ముష్ణతాం చ పతయః కుమ్భసమ్భవ! ।
అసిమంతశ్చ సుప్రాజ్ఞ తథా నక్తంచరా మునే ! ౧౭
ప్రకృంతానాంపతిశ్చైవ ఉష్ణీషీ చ గిరించరః ।
కులుంచానాం పతి శ్చై వేషుమంతః కలశోద్భవ! ॥ ౧౮
ధన్వావిద శ్చాతన్వానాః ప్రతిపూర్వదధానకాః ।
ఆయచ్ఛంత ష్షోడశైతే షోడశారనివాసినః ॥ ౧౯
విసృజంత స్తథాస్యంతో విధ్యంత శ్చాపి సింధుప !
ఆసీనాశ్చ శయానాశ్చ స్వపంతో జాగ్రత స్తథా ॥ ౨౦

రిష్యంత శ్చైవ ధావంతో సథా శ్చైవ సథాధిపాః ।
అశ్వా శ్చైవా౽శ్వపతయ ఆవ్యాధిన్య స్తథైవ చ ॥ ౨౧
వివిధ్యంత్య శ్చైగణాశ్చ స్తృంహంత్యో విష్ణుమర్దన ।
గృత్సా శ్చాష్టాదశవిధా దేవతా అష్టమావృతౌ ॥ ౨౨
అథ గృత్సపతి శ్చైవ వ్రాతా వ్రాతపతి స్తథా ।
గణాశ్చ గణపా శ్చైవ విరూపా విశ్వరూపకాః ॥ ౨౩
మహాంతః క్షుల్లకా శ్చైవ రథిన శ్చారథాః పరే ।
రథాశ్చ రథపత్యాఖ్యా స్సేనా స్సేనానయ స్తథా ॥ ౨౪
క్షత్తార స్సంగ్రహీతార స్తక్షాణో రథకారకాః ।
కులాలా శ్చేతి రుద్రా స్తే నవమావృతిదేవతాః ॥ ౨౫
కర్మారా శ్చైవ పుంజిష్ఠా నిషాదా శ్చేషుకృద్గణాః ।
ధన్వకృతో మృగయువ శ్శ్వనయ శ్శ్వాన ఏవ చ ॥ ౨౬
తథా౽శ్వపతయ శ్చైవ భవో రుద్రో ఘటోద్భవ ।
శర్వః పశుపతి ర్నీలగ్రీవశ్చ శితికణ్ఠకః । ౨౭
కపర్దీ వ్యుప్తకేశశ్చ సహస్రాక్ష స్తథాపరః ।
శతధన్వా చ గిరిశ శ్శిపివిష్టశ్చ కుమ్భజ । ౨౮
మీఢుష్టమ ఇతి ప్రోక్తా రుద్రా దశమసాలగాః ।
అథైకాదశచక్రస్థా ఇషుమద్భిస్స్వవామనాః ॥
బృహచ్చ వర్షీయాం శ్చైవ వృద్ధ స్సంవృధ్వనా సహ ।
అగ్ర్యః ప్రథమ ఆశు శ్చాజిరో౽న్య శ్శీఘ్రశిభ్యకా ॥ ౩౦
ఊర్మ్యో౽వస్వన్యరుద్రా చ స్రోతస్యో ద్వీప్య ఏవ చ ।
జ్యేష్ఠ శ్చైవ కనిష్ఠశ్చ పూర్వజాపరజౌ తథా ॥ ౩౧

మధ్యమ శ్చాపగల్భశ్చ జఘన్యశ్చ ఘటోద్భవ !
చతుర్వింశతిసఙ్ఖ్యాతా ఏతే రుద్రాః మహాబలాః ॥ ౩౨
బుధ్న్యా శ్చైవ తు సోభ్యశ్చ ప్రతిసర్యకయామ్యకా ।
క్షేమ్యోర్వర్యా చ ఖల్యశ్చ తతః శ్లోక్యావసాన్యకా ॥ ౩౩
వన్యకక్ష్యశ్రవా శ్చైవ తతోఽన్యస్తు ప్రతిశ్రవః ।
ఆశుషేణ స్త్వాశురథ శ్శూరశ్చ తపసాంనిధే ! ౩౪
అవభిన్దంశ్చ వర్మీచ వరూథీ బిల్మినా సహ ।
కవచీ శ్రుతసేనశ్చ శ్రుతో దుందుభ్య ఏవచ ॥ ౩౫
ఆహనన్యశ్చ ధృష్ణు శ్చైతే షడ్వింశతిస్మృతాః ।
ద్వాదశావరణస్థాశ్చ మహాకాయా మహాబలాః ॥ ౩౬
ప్రమృశ శ్చైవ దూతశ్చ ప్రహితశ్చ నిషఙ్గికః ।
అన్య స్త్విషుధిమా నన్య స్తీక్ష్ణేషుశ్చ తథాఽయుధీ । ౩౭
స్వాయుధశ్చ సుధన్వా చ స్రుత్యః పథ్యశ్చ కుమ్భజ !
కాట్యో నీప్య స్తథా సూద్య స్సరస్యో విన్ధ్యమర్దన ! ౩౮
తథా చాన్యో నాద్యనామా వైశన్తః కూప్య ఏవచ ।
అవట్యవర్ష్యావర్ష్యాశ్చ మేఘ్యో విద్యుత్య ఏవ చ ॥ ౩౯
ఈధ్ర్యాతప్యో తథా వాత్యో రేష్మియశ్చ తథాపరః ।
వాస్తవ్యో వాస్తుప శ్చైవ సోమ శ్చేతి మహాబలాః ॥ ౪౦
త్రయోదశావరణగా మహారుద్ర ముపాసతే ।
రుద్రతామ్రారుణా శ్శంగ స్తథా పశుపతి ర్మునే ॥ ౪౧
ఉగ్రో భీమ స్తథైవాఽగ్రేవధదూరేవధా వపి ।
హంతాచైవ హనీయాంశ్చ వృక్షాశ్చ హరికేశకాః । ౪౨

తార శ్శమ్భు ర్మయోభూశ్చ శఙ్కరశ్చ మయస్కరః ।
శివ శ్శివతర శ్చైవ తీర్థ్యః కూల్య స్తథైవ చ ॥ ౪౩
పార్యోఽవార్యః ప్రతరణో త్తరణౌ చ ఘుటోద్భవ !
ఆతార్యాలాద్యనామానౌ శష్ప్య ఫేన్యౌ తథాపరౌ ॥ ౪౪
ఏతే త్రింశన్మహారుద్రా దీప్తకోపా ఉదాయుధాః ।
చతుర్దశావరణగా మహారుద్ర ముపాసతే ॥ ౪౫
సికత్యశ్చ ప్రవాహ్యశ్చ ఇరిణ్యశ్చ ప్రపథ్యకః ।
కింశిలః క్షయణ శ్చైవ కపర్దీచ పులస్తికః ॥ ౪౬
గోష్ఠ్యో గృహ్య స్తల్ప్య గేహ్యౌ కాట్య స్సాన్య గ్గహ్వరేష్ఠకః।
హ్రదయ్యశ్చ నివేష్ప్యశ్చ పాంసవ్యశ్చ రజస్యకః ॥ ౪౭
శుష్క్యో హరిత్యో లోప్య శ్చోలప్యో రుర్వ్య స్సూర్మ్య ఏవచ ।
పర్ణ్యశ్చ పర్ణశద్యశ్చ తథాఽపగురమాణకః ॥ ౪౮
అభిఘ్న న్నాఖ్ఖిదం శ్చైవ ప్రఖ్ఖిద న్కిరికా స్తథా ।
దేవానాం హృదయా శ్చైవ ద్వాత్రింశ ద్రుద్రదేవతాః ॥ ౪౯
వర్తంతే సాయుధాః ప్రాజ్ఞ నిత్యం పఞ్చదశావృతౌ ।
షోడశే త్వావరణకే పూర్వాదిద్వారవర్తినః ॥ ౫౦
విక్షీణకా విచిన్వత్కా స్తథాఽనిర్హతనామకాః ।
ఆమీవత్కాశ్చ దీప్తాస్త్రా మహారుద్ర ముపాసతే । ౫౧
ఇతి షోడశసాలేషు స్థితై రుద్రై స్సహస్రశః ।
సేవిత స్తు మహారుద్రో లలితాజ్ఞాప్రవర్తకః ॥ ౫౨
వర్తతే జగతా మృద్ధ్యై ముక్తాసాలేశకోణకే ।
శతరుద్రీయసఙ్ఖ్యాతా ఏతే రుద్రా మహాబలాః ॥ ౫౩

లలితాభక్తిసమ్పన్నా స్పాలయంతి దివానిశమ్ ।
అభక్తా స్లలితాదేవ్యాం ప్రత్యూహైర్యోజయ న్త్యమీ ।
ఇత్థం శక్రాదిదిక్పాలా ముక్తాసాలం సమాశ్రితాః ।
లలితాపరమేశాన్యా సేవా మేవ వితన్వతే ॥
అథ ముక్తాఖ్యసాల స్యాంతరే మారుతయోజనే,
సాలో మరకతాభఖ్య శ్చతుర్యోజన ముచ్ఛ్రితః ॥ ౫౬
పూర్వవ ద్గోపురాదీనాం సంస్థానై శ్చ సుశోభితః ।
తత్ర శ్రీదండనాథాయా దహనాదివిదిగ్గతాః ॥ ౫౭
చత్వారో నిలయాః ప్రోక్తా మంత్రిణీగృహావి స్తృతాః ।
కిరిచక్రరథేంద్రస్య యాః పర్వాణి సమాశ్రితాః ॥ ౫౮
భండాసురమహాయుద్ధే తా దేవ్య స్తత్ర జాగ్రతి ।
సర్వా స్థలీ మరకతశ్రేణీభిః ఖచితా శుభా ॥ ౫౯
హేమతాళవనాఢ్యా చ సర్వవస్తుసమాకులా ।
తత్ర దేవ్య స్సమస్తా శ్చ దండనాథాసమాశ్రయాః ॥ ౬౦
హేలోత్పూర్ణమదాఘూర్ణముసలా స్సంచరంత్యపి ।
సంఖ్యాతీతా స్తాళవృక్షా నవస్వర్ణవిచిత్రితాః ॥ ౬౧
యోజనాయతకాండాశ్చ దళై ర్యుక్తా విశంకటైః ।
హేమత్వచోఽతిసుస్నిగ్ధా స్సుచ్ఛాయాః ఫలభంగురాః ॥ ౬౨
ఆమూలాగ్రం లంబమానా తాళహాలాఘటాకులాః ।
వర్తంతే దండనాథాయాః ప్రీత్యర్థం శిల్పిభిః కృతాః ॥ ౬౩
తత్ర తాళసురాపూరం పీత్వా పీత్వా మదాకులాః ।
జృమ్భిన్యాద్యా శ్చక్రదేవ్యో హేతుకాద్యాశ్చ భైరవాః ॥

సప్తసిగ్రహాదేవ్యశ్చ నృత్యంతి మదవిహ్వలాః ।
చతుర్ష్వదిక్షు దండిన్యా యత్ర యత్ర మహాగృహం ॥ ౧౫
తత్ర పూర్వాదిదిగ్భాగే దేవీసదృశవర్చసః ।
ఉన్మత్తభైరవీ చైవ స్వప్నేశీ చ తిరస్కృతిః ॥ ౧౬
తథా కిరిపదా దేవి సేవంతే దండనాయికాం ।
ఏషా కక్ష్యా మరకతప్రకృతి స్సర్వతో దిశం । ౧౭
నివాసో దండనాథాయాః కేవలం చాభిమానికః ।
తస్యా స్తు సేవావాసోఽన్యో మహాపద్మాటవీస్థలే ॥ ౧౮
తత్కక్ష్యాతిదవీయస్త్వా త్సేవార్థం తత్ర తద్గృహం ।
అథో మరకతాకారసాలాంత స్సప్తయోజనే ॥ ౧౯
ప్రాకారో విద్రుమాకారః ప్రాత రర్యమపాటలః ।
తత్ర స్థలీ చ సకలా విద్రుమేనైవ నిర్మితా ॥ ౨౦
తత్ర విద్రుమసంకాశో బ్రహ్మా నలినవిష్టరః ।
బ్రహ్మలోకా త్సమాగత్య సార్థం సర్వై ర్మునీశ్వరైః ॥ ౨౧
సహ శ్రీలలితాదేవ్యా స్సేవనార్థ మతంద్రితః ।
మరీచా ద్యైః ప్రజాసృద్భి ర్వర్తతే సాక మబ్ధిప! ॥ ౨౨
చతుర్దశాపి విద్యా స్తా ఉపవిద్యా స్సహస్రశః ।
చతుష్షష్టికళా శ్చైవ శరీరిణ్యో మహాత్తరాః ॥ ౨౩
ప్రాకారే విద్రుమాకారే బ్రహ్మలోకం సమాశ్రితాః ।
వర్తంతే జగతా మృద్ధ్యై లలితాదేవతాజ్ఞయా ॥ ౨౪
అథ విద్రుమసాల స్యాంతరే మారుతయోజనే ।
మాణిక్యమండపం నామ కక్ష్యాంతర ముదీరితం ॥ ౨౫

నానారత్నకృత స్సాలః పూర్వవ ద్గోపురాన్వితః ।
మాణిక్యమంటపస్థానే పరిత స్సర్వతో దిశం ॥ ౭౬
వర్తతే విష్ణులోక స్తు లలితాసేవనోత్సుకః ।
తత్ర వైష్ణవలోకే తు విష్ణు స్సాక్షా త్సనాతనః ॥ ౭౭
చతుర్ధా దశధా చైవ తథా ద్వాదశధా పునః ।
విభిన్నమూర్తి స్సతతం వర్తతే మాధవ స్సదా ॥ ౭౮
భండాసురమహాయుద్ధే యే శ్రీదేవినఖోత్థితాః ।
దశావతారదేవా స్తు తేఽపి మాణిక్యమంటపే ॥ ౭౯
పూర్వకక్ష్యాంతరేభ్యస్తు తత్కక్ష్యాయాం విశిష్టతా ।
ఉపర్యాచ్ఛాదనామాత్రమాణిక్యదృషదాం గణైః ॥ ౮౦
తత్ర కక్ష్యాంతరే దేవ శ్శంఖచక్రగదాధరః ।
భిన్నో ద్వాదశమూర్త్యాచ పూర్వాద్యాశాసు రక్షతి ॥ ౮౧
జాంబూనదప్రభ శ్చక్రీ పూర్వస్యాం దిశి కేశవః ।
పశ్చా న్నారాయణ శ్శంఖీ నీలజీమూతసన్నిభః ॥ ౮౨
ఇందీవరదళశ్యామ స్తథోర్వ్యాం మాధవోఽవతి ।
గోవిందో దక్షిణే పార్శ్వే ధన్వీ చంద్రప్రభో మహాన్ ॥ ౮౩
ఉత్తరే హలభృ ద్విష్ణుః పద్మకింజల్కసన్నిభః ।
ఆగ్నేయ్యా మరవిందాభో ముసలీ మధుసూదనః ॥ ౮౪
త్రివిక్రమః ఖడ్గపాణి ర్నైరృత్యాం జ్వలనప్రభః ।
వాయవ్యాం వామనో వజ్రీ తరుణాదిత్యదీప్తిమాన్ ॥ ౮౫
ఈశాన్యాం పుండరీకాభ శ్శ్రీధరః పట్టసాయుధః ।
విద్యుత్ప్రభో హృషీకేశో హ్యవాచ్యాం దిశి ముద్గరీ ॥ ౮౬

పద్మనాభ శ్శార్ఙ్గపాణి స్సహస్రార్కసమప్రభః ।
మాణిక్యమంటపస్థాన మనులోమేన వేష్టతే ॥ ౭౭
సర్వాయుధ స్సర్వశక్తి స్సర్వజ్ఞ స్సర్వలోముఖః ।
ఇంద్రగోపకసంకాశః పాశహస్తోఽపరాజితః ॥ ౭౮
దామోదరస్తు సర్వాత్మా లలితాభక్తినిర్భరః ।
మాణిక్యమంటపస్థానం ప్రతిలోమేన వేష్టతే ॥ ౭౯
ఇతి ద్వాదశభి ర్దేవై ర్భగవా నమ్బుజేక్షణః ।
మాణిక్యమంటపగతే విష్ణులోకే విరాజతే ॥ ౮౦
అథ నానారత్నసాలాంతరే మారుతయోజనే ।
సహస్రస్తంభకం నామ మంటపం సుమనోహరం॥ ౮౧
నానారత్నై స్తు ఖచితం నానాశిల్పై రలంకృతం ।
నానారత్నకృత స్సాల స్తుంగ స్తత్రాఽభివర్తతే॥ ౮౨
ఏకా పంక్తి స్సహస్రేణ స్తమ్భై స్తిర్య క్ప్రవర్తతే ।
తాదృశ్యః పంక్తయో బహ్వ్య స్తమ్భానాం తు చతుర్దిశమ్॥
ఉపర్యాచ్ఛాదనం చాపి పూర్వవ దిత్నదారుభిః ।
శివలోక స్తత్ర మహాన్ జాగర్తి స్ఫురితద్యుతిః ॥ ౮౩
శైవాగమా మూర్తిమంత స్తత్రాఽష్టావింశతి స్మృతాః ।
నందిభృఙ్గిమహాకాళప్రముఖా స్తత్ర చోత్తమాః ॥ ౮౪
షట్త్రింశ త్తత్త్వదేవాశ్చ గజవక్త్రా స్సహస్రశః ।
శివలోకోత్తమే తస్మిం త్సహస్ర స్తమ్భమణ్టపే ॥ ౮౫
ఈశాన స్సర్వవిద్యానాం రాజతే చన్ద్రశేఖరః ।
లలితాజ్ఞాపాలకశ్చ లలితాజ్ఞాప్రవర్తకః । ౮౬

లలితామంత్రజాపీచ నిత్యమానందమానసః ।
శైవ్యా దృష్ట్యా స్వభక్తానాం లలితామంత్రసిద్ధయే । ౯౮
అస్త్యర్చిర్హిస్తమఃపుంజనిర్భేదనపటీయసీమ్ ।
మహాప్రకాశరూపాం తాం మేధాశక్తిం ప్రకాశయన్ । ౯౯
సర్వజ్ఞస్సర్వకర్తా చ సహస్రస్తమ్భమణ్టపే ।
వర్తమానో మహాదేవ శ్రీదేవీ మేవ సేవతే ॥ ౧౦౦
ఇత్థం కారణకృత్యేన్ద్రా శ్రీదేవీభక్తినిర్భరాః ।
తత్తత్సాలాం త్సమాశ్రిత్య వర్తన్తే కుమ్భసమ్భవ! ॥ ౧౦౧

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే ఉత్తరభాగే లలితో
పాఖ్యానే హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే రుద్రాలయాది
శివలోకాన్తకథనం నామాష్టత్రింశోఽధ్యాయః

మహాపద్మాటవీవర్ణనమ్

శ్రీహయగ్రీవః :—
అథ వాపీత్రయాదీనాం కక్ష్యాభేదాన్ప్రచక్ష్మహే ।
యేషాం శ్రవణమాత్రేణ జాయతే శ్రీర్మహోదయా ॥ ౧
సహస్రస్తమ్భసాలస్యాన్తరే మారుతయోజనే ।
మనో నామ మహాసాలస్సర్వరత్నవిచిత్రితః ॥ ౨
పూర్వవద్గోపురద్వారకవాటార్గళసంయుతః ।
తన్మధ్యకక్ష్యాభాగస్తు సర్వోఽప్యమృతవాపికా ॥ ౩
యాం తీర్త్వా యోగినస్సిద్ధా వజ్రకాయా మహాబలాః ।

భవంతి పురుషాః ప్రాజ్ఞా స్త దేవ హి రసాయనమ్ ॥ ౪
తస్యా మమృతవాప్యాం తు వర్తతే తోయతాం గతమ్ ।
తద్గన్ధాఘ్రాణమాత్రేణ సిద్ధికాన్తాపతి ర్భవేత్ ॥
అస్పృశ న్నపి విన్ధ్యారే!. పురుషః క్షీణకల్మషః ।
ఉభయో స్సాలయోః పార్శ్వే సుధావాపీతటద్వయమ్ ॥ ౫
అర్ధక్రోశసమాయామ మన్య త్సర్వం చ వాపికా ।
చతుర్యోజనదూరా త్తు తటం తస్యా జలాన్తరే ॥ ౬
సోపానవలయా స్తస్యా నానారత్నవిచిత్రితాః ।
స్వర్ణవర్ణా రత్నవర్ణా స్తస్యాం హంసా శ్చ సారసాః ॥ ౭
ఆస్ఫాలితే తటద్వన్ద్వే తరఙ్గై రతిచఞ్చలైః ।
పక్షిణ స్త జ్జలం పీత్వా రసాయనమయం నవమ్ ॥ ౯
అజరామరతాం ప్రాప్తా స్తత్ర విన్ధ్యనిషూదన! ।
సదా కూజితలక్ష్యేణ తత్ర కారణ్డకద్విజాః ॥ ౧౦
జపన్తి లలితాదేవ్యా మన్త్రి మేవ మహత్తరమ్ ।
పరితో వాపికాచక్రపరివేషేణ భూయసా ॥ ౧౧
న తత్ర గన్తుం మార్గోఽస్తి నౌకావాహన మన్తరా ।
ఆజ్ఞయా కేవలం తత్ర మన్త్రిణీదణ్డనాథయోః ॥ ౧౨
తారా నామ మహాశక్తి ర్వర్తతే తరణీశ్వరీ ।
బహ్వ్య స్తత్రోత్పలశ్యామా స్తారాయాః పరిచారికాః ॥ ౧౩
రత్ననౌకాసహస్రేణ ఖేలన్తి సరసీజలే ।
అపరం పార మాయాంతి పున ర్యాన్తి పరం తటమ్ ॥ ౧౪

వీణావేణుమృదంగాదీ న్వాదయన్త్యో ముహుర్ముహుః ।
కోటిశ స్తత్ర తారాఖ్యా నావిక్యో నవయౌవనాః ॥ ౧౫
ముహు ర్గాయంతి నృత్యన్తి వాహయన్తి ముహు స్తరీమ్ ।
అరిత్రపాణయః కాశ్చి త్కాశ్చి చ్ఛృఙ్గామ్బుపాణయః ॥ ౧౬
పిబన్త్య స్తత్సుధాతోయం సంచరంతి తరీశతైః ।
తాసాం నౌకావాహికానాం శక్తీనాం శ్యామలత్విషామ్ ॥
ప్రధానభూతా తారామ్బా జలాపచ్ఛమనక్షమా ।
ఆజ్ఞాం వినా తయో స్తారా మంత్రిణీదణ్డనాథయోః ॥ ౧౮
త్రినేత్రస్యాపి నో దత్తే వాపికామ్బుని సంతరమ్ ।
గాయంతీనాం చలంతీనాం నౌకాభి ర్మణిచారుభిః ॥ ౧౯
మహారాజ్ఞీమహోదార్యం పఠంతీనాం పదే పదే ।
పిబంతీనాం మధు స్ఫీతం మాణిక్యచషకోదరైః ॥ ౨౦
ప్రతిశాఖం మణిగృహే వసంతీనాం మనోహరే ।
తారాతరణశక్తీనాం సమవాయోఽతిసున్దరః ॥ ౨౧
కాశ్చి న్నౌకాః సువర్ణాఢ్యాః కాశ్చి ద్రత్నకృతా మునే! ।
మకరాకార మాపన్నాః కాశ్చి న్నౌకా మృగాననాః ॥ ౨౨
కాశ్చి త్సింహాననా నావః కాశ్చి ద్దన్తావళాననాః ।
ఇత్థం విచిత్రరూపాభి ర్నౌకాభిః పరివేష్టితామ్ ॥ ౨౩
తారామ్బా మహతీం నౌకా మధిరూఢా విరాజతే ।
ఆత్మానురూపరూపేణ లలితామంత్రజాపినా ॥ ౨౪
సార్థం ప్రియతమేనైవ రత్నాసన ముపేయుషీ ।
అనులోమవిలోమేన సంచారం వాపికాజలే ॥ ౨౫

తన్వానా సతతం తారా కస్తూర్యా మేనారి హి రక్షతి ।
మనస్సాల స్యాంతరాళే సప్తయోజనదూరతః ॥ ౬
బుద్ధిసాల ఇతి ఖ్యాత శ్చతుర్యోజన ముచ్ఛ్రితః ।
తన్మధ్యకక్ష్యాభాగ స్తు సరోఽప్యానందవాపికః ॥ ౨౭
తత్ర దివ్యం మహామద్యం వకుళామోదమేదురమ్ ।
ప్రతప్తకనకచ్ఛాయం త జ్జలత్వేన వర్తతే ॥ ౨౮
ఆనందవాపికాగాధః పూర్వవ త్పరికీర్తితః ।
సోపానాదిక్రమ శ్చైవ పక్షిణ స్తత్ర పూర్వవత్ ॥ ౨౯
తత్రత్యం సలిలం మద్యం పాయంపాయం తటస్థితాః ।
విహరంతి మదోన్మత్తా శ్శక్తయో మదపాటలాః ॥ 30
సాక్షా చ్చ వారుణీ దేవీ తత్ర నౌకాధినాయికా ।
యాం సుధామాలినీ మాహు ర్యా మాహు రమృతేశ్వరీం ॥
సా తత్ర మణినౌకస్థా శక్తిసేనాసమావృతా ।
ఈష దాలోకమాత్రేణ త్రైలోక్యమదదాయినీ ॥ 3౧
తరుణాదిత్యసఙ్కాశా మదరక్తకపోలభూః ।
పారిజాతప్రసూనస్రక్పరిపీతకచోచ్ఛ్రయా ॥ 33
వహన్తీ మదిరాపూర్ణం చషకం లోలదుత్పలమ్ ।
పక్వం పిశితఖణ్డం చ మణిపాత్రే తథాఽన్యకే ॥ 3౪
నాయకే నాఽనుకూలేన పాశం శ్రీమన్త్రిజాపినా ।
వారుణీతరణిశ్రేణీనాయికా తత్ర రాజతే ॥ 3౫
సాఽప్యాజ్ఞయైవ సర్వేషాం మన్త్రిణీదణ్డనాథయోః ।
దదాతి నౌకాతరణం త్రినేత్రస్యాపి నాన్యథా ॥ 3౬

అథ బుద్ధిమయానాలాన్తరే మారుతయోజనే ।
అహఙ్కారమహాసాలః పూర్వవద్గోపురాన్వితః ॥ ౩౭
తయోస్తు సాలయోర్మధ్యే కక్ష్యాభూరఖిలా మునే ।
విమర్శవాపికా నామ సౌషుమ్నామృతరూపిణీ ॥ ౩౮
యస్మిన్మహాయోగినాం మన్త్రైర్మనో మారుతపూరితే ।
సుషుమ్నాదణ్డవివరే జాగర్తి పరమామృతమ్ ॥ ౩౯
తదేవ తస్యాస్సలిలం వాపికాయాస్తపోధన ।
పూర్వవత్తటసోపానపఙ్క్తి నౌకాభిధాః స్మృతాః ॥ ౪౦
తత్ర నౌకేశ్వరీ దేవీ కురుకుల్లేతి విశ్రుతా ।
తమాలశ్యామలాకారా శ్యామకఞ్చుకధారిణీ ॥ ౪౧
నౌకేశ్వరీభిరన్యాభిస్స్వసమానాభిరావృతా ।
రత్నారిత్రకరా నిత్యముల్లసన్మదమాంసలా ॥ ౪౨
ప్రియఙ్కారేణ సంయుక్తా ప్రియేణ శ్రీక్రమోత్సుకా ।
పరితో భ్రామ్యతి మునే! మణినౌకాధిరోహిణీ ॥ ౪౩
వాపికాపయసో గాధః పూర్వవత్పరికీర్తితః ।
అథాఽహఙ్కారసాలస్యాన్తరే మారుతయోజనే ॥ ౪౪
సూర్యబిమ్బమయస్సాలశ్చతుర్యోజనముచ్ఛ్రితః ।
సూర్యస్య యాదృశం తేజస్తాదృక్తత్ర ప్రభోదయః ॥ ౪౫
తన్మధ్యకక్ష్యావసుధా ఖచితా కురువిన్దకైః ।
తత్ర బాలాతపోద్గార స్సర్వదా వర్తతే మునే ! ౪౬
తస్య స్పర్శనమాత్రేణ సురసిద్ధనరాసురాః ।
సూర్యవచ్చ ప్రకాశన్తే తేజోరూపత్వమాగతాః ॥ ౪౭

తత్ర బాలాతపోద్గారే లలితాపరమేశ్వరీమ్ ।
ప్రతి తీవ్రం తప స్తప్త్వా సూర్యోఽలభత తాం ద్యుతిమ్ ॥
గ్రహరాశిగణా స్సర్వే నక్షత్రాణ్యపి తారకాః ।
తత్రైవ హి తప స్తప్త్వా లోకభాసకతాం గతాః ॥ ౪౯
మార్తాండభైరవ స్తత్ర భిన్నో ద్వాదశధా మునే !
శక్తిభి స్తైజసీభి శ్చ కోటిసఙ్ఖ్యాభి రన్వితః ॥ ౫౦
మహాప్రకాశరూప శ్చ మదారుణవిలోచనః ।
కఙ్కోళితకుఖణ్డేషు నిత్యం క్రీడారసోత్సుకః ॥ ౫౧
వర్తతే విన్ధ్యదర్పారే! పారే య స్తమస స్థితః ।
మహాప్రకాశనామ్నాఽస్తి తస్య శక్తి ర్మహీయసీ ॥ ౫౨
చక్షుష్మ త్యపరా శక్తి శ్ఛాయాదే వ్యపరా స్మృతా ।
ఇత్థం తిసృభి రేతాభి శ్శక్తిభిః పరివారితః ॥ ౫౩
లలితాయా మహేశాన్యా స్సదా విద్యాం హృదా జపన్ !
తద్భక్తానా మిన్ద్రియాణి భాస్వరాణి ప్రకాశయన్ ॥ ౫౪
బహి ర న్త స్తమోజాలం సమూల మవమర్దయన్ ।
తత్ర బాలాతపోద్గారే భాతి మార్తాండభైరవః ॥ ౫౫
సూర్యబిమ్బమహాసాలా న్తరే మారుతయోజనే !
చన్ద్రబిమ్బమయ స్సాల శ్చతుర్యోజన ముచ్ఛ్రితః ॥ ౫౬
పూర్వవ ద్గోపురద్వారకవాటార్గళసంయుతః ।
తన్మధ్యభూ స్సమస్తాఽపి చంద్రికోద్గార ఉచ్యతే ॥ ౫౭
తత్రైవ చంద్రికోద్గారే తప స్తప్త్వా సుదారుణమ్ ।
అత్రినేత్రసముత్పన్న శ్చన్ద్రమాః కాంతి మాయయౌ ॥ ౫౮
తత్ర శ్రీసోమనాథాఖ్యో వర్తతే నిర్మలాకృతిః ।

దేవ స్త్రైలోక్యతిమిరధ్వంసీ సంసారవర్తకః ॥ ౫౯
పిబ న్పక్షశసంపూర్ణం నిర్మలం చంద్రికామృతమ్ ।
సప్తవింశతినక్షత్రశక్తిభిః పరివారితః ॥ ౬౦
సదా పూర్ణనిజాకారో నిష్కళంకనిజాకృతిః ।
తత్రైవ చంద్రికోద్గారే వర్తతే భగవా న్శశీ ॥ ౬౧
లలితాయా జపై ర్ధ్యానై స్తోత్రైః పూజాశతై రపి ।
అశ్విన్యాదియుత స్తత్ర నాఽలం క్షిపతి చంద్రమాః ॥ ౬౨
అన్యా శ్చ శక్తయ స్తారానామధేయా స్సహస్రశః ।
సంతి తస్యైవ నికటే సా కక్ష్యా తత్ర పూరితా ॥ ౬౩
అథ చన్ద్రాఖ్యసాల స్యాంతరే మారుతయోజనే ।
శృఙ్గారనామసాలోఽస్తి చతుర్యోజన ముచ్ఛ్రితః ॥ ౬౪
శృంగారరాగరూపై స్తు కౌస్తుభై రేవ నిర్మితః ।
మహాశృఙ్గారపరిఘా తన్మధ్యవసుధాఽఖిలా ॥ ౬౫
పరిఘావలయే తత్ర శృఙ్గారరసపూరితే ।
శృఙ్గారశక్తయ స్సంతి నానాభూషణభాసురాః ॥ ౬౬
తత్ర నౌకాసహస్రేణ సంచరన్త్యో మదోద్ధతాః ।
ఉపాసతే సదా మత్తం నౌకాస్థం కుసుమాయుధమ్ । ౬౭
స తు సంమోహయ త్యేవ విశ్వసమ్మోహకారిభిః ।
విశిఖై రఖిలా న్లోకా న్లలితాజ్ఞావశంవదః ॥ ౬౮
తత్ప్రభావేన సంమూఢా మహాపద్మాటవీస్థలం ।
న గంతుం పారయ న్త్యేవ సురసిద్ధనరాసురాః ॥ ౬౯
బ్రహ్మవిష్ణుమహేశా స్తు శుద్ధచిత్తా స్స్వభావతః ।
తస్యాఽజ్ఞయా పరం యాంతి మహాపద్మాటవీస్థలమ్ ॥ ౭౦

వినీతా శ్శుద్ధవేషా శ్చ లలితాభక్తినిర్భరాః ।
సావధానేన మనసా యాంతి పద్మాటవీస్థలం ॥ ౨౧
సంసారిణ శ్చ రాగాన్ధా బహుసంకల్పకల్పనాః ।
మోహాకులా శ్చ పురుషా వికల్పక్షోభధూసరాః ॥ ౨౨
ప్రభూతరాగగ్రహానాం ప్రౌఢవ్యామోహదాయినీమ్ ।
మహాశృఙ్గారపరిఖాం తరితుం న విచక్షణాః ॥ ౨౩
యస్మా దజయ్యసౌన్దర్య స్త్రైలోక్యజనమోహనః ।
మహాశృఙ్గారపరిఖాఽధికారీ వర్తతే స్మరః ॥ ౨౪
తస్య సత్త్వ మతిక్రమ్య మహతా మపి మోహనమ్ ।
మహాపద్మాటవీం గంతుం న కోఽపి భవతి క్షమః ॥ ౨౫
అథ శృంగారసాల స్యాంతరాళే రసయోజనే ।
చిన్తామణిగృహం నామ చక్రరాజమహాలయః ॥
తన్మధ్యభూ స్సమస్తాపి పరితో రత్నభూషితా ।
మహాపద్మాటవీ నామ సర్వసౌభాగ్యదాయినీ ॥ ౨౬
శృఙ్గారాఖ్యమహాసాలపర్యంతం గోపురం మునే !
చతుర్దిక్ష్వ ప్యేవ మేవ గోపురాణాం వ్యవస్థితిః ॥ ౨౭
సర్వదిక్షు తథోక్తాని గోపురాణి శతం మునే !
సాలా స్తు వింశతిః ప్రోక్తాః పఞ్చసఙ్ఖ్యాధికా శ్శుభాః ॥ ౨౮
సర్వేషా మపి సాలానాం మూలం యోజనసంమితమ్ ।
పద్మాటవీస్థలం వక్ష్యే సావధానం మునే! శృణు ॥ ౩౦
సమస్తరత్నఖచితే తత్ర షడ్యోజనాంతరే ।
పరిత స్థలపద్మాని మహాకాణ్డాని సంతి వై । ౩౧

కాణ్డా స్తు యోజనాయామా మృదుభిః కణ్టకై ర్వృతాః ।
పత్రాణి తాళదశకమాత్రాయామాని సన్తి వై ॥ ౮౨
కేసరా శ్చ సరోజానాం పఞ్చతాళసమాయతాః ।
కిఞ్జల్కశతక మున్నమాత్రైః కర్ణికాః పరికీర్తితాః ॥ ౮౩
అత్యన్తకోమలా న్యత్ర సదా వికసితాని చ ।
నవసౌరభహృద్యాని విశఙ్కటదళాని చ ॥ ౮౪
బహుశ స్సన్తి పద్మాని కోటీనా మపి కోటిశః ।
మహాపద్మాటవీకత్స్యా పూర్వభాగే ఘటోద్భవ! ॥ ౮౫
క్రోశోన్నతో వహ్నిరూపో వర్తులాఽకారసంస్థితః ।
అర్ధయోజనవిస్తారః కలాభి ర్దశభి ర్యుతః ॥ ౮౬
అర్ఘ్యపాత్రమహాధారో వర్తతే కుమ్భసమ్భవ! ।
తస్యాఽధారస్య పరిత శ్శక్తయో దీప్తవిగ్రహాః ॥ ౮౭
ధూమ్రార్చిప్రముఖా భాన్తి కళా దశ విభావసోః ।
దీప్తతారుణ్యలక్ష్మీకా నానాలఙ్కారభూషితాః ॥ ౮౮
ఆధారరూపం శ్రీమన్తం భగవన్తం హవిర్భుజమ్ ।
పరిష్వజ్యైవ పరితో వర్తన్తే మన్మథాలసాః ॥ ౮౯
ధూమ్రార్చి రూష్మా జ్వలినీ జ్వాలినీ విస్ఫులిఙ్గికా ।
సుశ్రీ స్సురూపా కపిలా హవ్యకవ్యవహే అపి ॥ ౯౦
ఏతా దశ కళాః ప్రోక్తా వహ్నే రాధారరూపిణః ।
తత్రాధారే స్థితో దేవః పాత్రరూపం సమాశ్రితః ॥ ౯౧
సూర్య స్త్రిలోకీతిమిరప్రధ్వంసీ ప్రథితోదయః ।
సూర్యాత్మకం తు తత్పాత్రం సార్ధయోజన మున్నతమ్ ॥

యోజనామాత్రవిస్తారం మహాజ్యోతిః ప్రకాశితమ్ ।
తత్పాత్రే పరిత స్సక్తవపుషః పుత్రికా ఇవ ॥ ౯౩
వర్తన్తే ద్వాదశకలా రవే ర్భాస్వరరోచిషః ।
తపినీ తాపినీ ధూమ్రా మరీచి ర్జ్వాలినీ రుచిః ॥ ౯౪
సుషుమ్నా భోగదా విశ్వా బోధినీ ధారిణీ క్షమా
తస్మి న్పాత్రే మహానన్దకారణం పరమామృతమ్ ॥ ౯౫
సర్వామధరసాఢ్యం చ హృద్యసౌరభ్యసంయుతమ్ ।
నీలోత్పలైశ్చ కల్హారై రమ్లానై రతిసౌరభైః ॥ ౯౬
వాస్యమానం సదా హృద్యం శీతలం లఘుసిర్మలమ్ ।
చలద్వీచిశతోదారం లలితాభ్యర్చనోచితమ్ ॥ ౯౭
సదా శబ్దాయమానం చ భాసతే సిద్ధికారణమ్ ।
తదఘ్య మమృతం ప్రోక్తం నిశాకరకలామయమ్ ॥ ౯౮
తస్మిం స్తరణీయసీం నౌకాం మణిక్లిప్తాం సమాస్థితాః ।
నిశాకరకలా హృద్యాః క్రీడన్తి నవయౌవనాః ॥ ౯౯
అమృతా మానదా పూషా పుష్టిస్తుష్టీ రతి ర్ధృతిః ।
శశినీ చన్ద్రికా కాంతి ర్జ్యోత్స్నా శ్రీః ప్రీతి రఙ్గదా ॥ ౧౦౦
పూర్ణా పూర్ణామృతా చేతి కలాః పీయూషరోచిషః ।
నవయౌవనసంపూర్ణా స్సదా ప్రహసితాననాః ॥ ౧౦౧
సృష్టి ర్బుద్ధి స్స్మృతి ర్మేధా కాంతి ర్లక్ష్మీ ర్ద్యుతి స్స్థిరా
స్థితి స్సిద్ధి రితి ప్రోక్తాః క్రీడంతి బ్రహ్మణః కలాః ॥ ౧౦౨
జరా చ పాలినీ శాంతి రీశ్వరీ రతి కామికే ।

వరదా హ్లాదినీ ప్రీతి ర్దీర్ఘా చేతి హరేః కళాః ॥ ౧౦౩
తీక్ష్ణా రౌద్రీ భయా నిద్రా తన్ద్రీ క్షు త్క్రోధినీ క్రియా ।
ఉత్కారీ మృత్యు రప్యేతా రౌద్రా స్తత్ర స్థితాః కళాః ॥
ఈశ్వరస్య కళాః పీతా శ్వేతా చైవ వారుణా సితా ।
చతస్ర ఏవ ప్రోక్తా స్తు సదాశివకళా అథ ॥ ౧౦౫
నివృత్తి శ్చ ప్రతిష్ఠా చ విద్యా శాంతి స్తథైవ చ ।
ఇందిరా దీపికా చైవ రేచికా చైవ మోచికా ॥
పరా సూక్ష్మా చ విన్ధ్యే! తథా సూక్ష్మామృతా కళా ।
జ్ఞానాఽమృతాఽప్యాయినీ చ వ్యాపినీ వ్యోమరూపికా॥ ౧౦౭
ఏతా షోడశ సంప్రోక్తా స్తత్ర క్రీడంతి శక్తయః ।
క్షుద్రాం నౌకాం సమారూఢా స్తత శ్చేత శ్చ చఞ్చలాః ॥
శక్తిరూపేణ ఖేలంతి తత్ర విద్యా స్సహస్రశః ।
అర్ఘ్యసంశోధనార్థాయ కల్పితాః పరమేష్ఠినా ॥ ౧౧౯
తదర్ఘ్య మమృతం పీత్వా సదా మాద్యంతి శక్తయః ।
మహాపద్మాటవీవాసా మహాచక్రస్థితా అపి ॥ ౧౧౦
ముహు ర్ముహుః పీయమాన ముపర్యుపరి వర్ధతే ।
ముహు ర్ముహు ర్నవనవం ముహు శ్చాఽబద్ధసౌరభమ్ ॥
రత్నకుమ్భసహస్రై శ్చ సువర్ణఘటకోటిభిః ।
ఆపూర్యాఽపూర్య సతతం తదర్ఘ్య మమృతం మహత్ ॥
చింతామణిగృహస్థానాం పరిచారికశక్తయః ।
అణిమాదికశక్తీనా మర్పయంతి మదోద్ధతాః ॥ ౧౧౩

మహాపద్మాటవీకక్ష్యాపూర్వభాగే౽ర్ఘ్యకల్పనమ్ ।
ఇత్థం సమీరితం పశ్చాత్ తత్రా౽న్య దపి కథ్యతే ॥ ౧౧౮

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాణ్డపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే మహాపద్మాటవీ సంస్థానాది
కథనం నామైకోనచత్వారింశో౽ధ్యాయః

—o—

చిన్తామణిగృహాన్తరవర్ణనమ్:-

శ్రీహయగ్రీవః:—

చింతామణిగృహ స్యాగ్నిదిగ్భాగే కుణ్డ మానలమ్।
యోజనామాత్రవిస్తారం యోజనాసమఖాతకమ్॥ ౧

తత్ర జ్వలతి చిద్వహ్ని స్సుధాధారాశతార్చితః।
పరమైశ్వర్యజనకః పావనో లలితాజ్ఞయా॥ ౨

అవిన్ధనో మహాజ్వాల స్సుధయా తర్పితాకృతిః ।
కఙ్కేళిపల్లవచ్ఛాయ స్తత్ర జ్వలతి చిచ్ఛిఖీ॥ ౩

తత్ర హోత్రీ మహాదేవీ హోతా కామేశ్వరః పరః ।
ఉభౌ తౌ నిత్యహోతారౌ రక్షత స్సకలం జగత్॥ ౪

అనుత్తరపరాధీనా లలితా సంప్రవర్తికా।
లలితాచోదితః కామశంకరో౽పి ప్రవర్తకః॥ ౫

చింతామణిగృహేన్ద్రస్య రక్షోభాగామ్బుజాటవౌ।
చక్రరాజరథశ్శ్రేష్ఠ స్తిష్ఠ త్యున్నతవిగ్రహః॥ ౬

నవభిః పర్వభి ర్యుక్త స్సర్వరత్నమయాకృతిః।
చతుర్యోజనవిస్తారో దశయోజన మున్నతః॥ ౭

యథోత్తరం ప్రహాసయుక్త స్థూలత్వశూన్యాంబరోజ్జ్వలః ।
చతుర్వేదమహాచక్రః పురుషార్థమహాహయః ॥ ౮
తత్త్వరూపధ్వజశ్రేణ్యా చామరై రభిమణ్డితః ।
భణ్డాసురమహాయుద్ధే కృతసాహాయ్యకక్రియః ॥ ౯
పూర్వోక్తలక్షణై ర్యుక్తో ముక్తాఛత్రేణ శోభితః ।
వర్తతే రథమూర్ధన్య శ్రీదేవ్యాసనపావితః ॥ ౧౦
చింతామణిగృహేన్ద్రస్య వాయుభాగామ్బుజాటవౌ ।
గేయచక్రరథేన్ద్ర స్తు మన్త్రిణ్యాః ప్రతితిష్ఠతి ॥ ౧౧
చింతామణిగృహేన్ద్రస్య రుద్రభాగామ్బుజాటవౌ ।
సన్నభో దణ్డనాథాయాః కిరిచక్రమహారథః । ౧౨
ఏత ద్రథత్రయం సర్వక్షేత్రశ్రీపురపఙ్క్తిషు ।
సమాన మేవ విజ్ఞేయ మగస్త్యా దేవతా యథా ॥ ౧౩
ఆనలం కుణ్డ మాగ్నేయే యత్తిష్ఠతి సదా జ్వలత్ ।
తత్పశ్చిమే తు గాయత్రీ తత్పశ్చా దభయంకర ॥ ౧౪
ఘృణి సూర్యస్తు తత్పశ్చా దోఙ్కారస్య చ మందిరమ్ ।
దేవి తురీయగాయత్రీ చక్షుష్మత్యపి తాపస ! ౧౫
అథ గన్ధర్వరాజశ్చ పథి షడ్రుద్ర ఏవ చ ।
తారాంబికా భగవతీ తత్పశ్చాదాగత స్థితాః ౧౬
చింతామణిగృహేన్ద్రస్య రక్షోభాగం సమాశ్రితః ।
నామత్రయమహామన్త్రివాచ్యోఽస్తి భగవాన్ హరిః ॥ ౧౭
మహాగణపతి స్తస్యోత్తరే కృతనికేతనః ।
పఞ్చాక్షరీమన్త్రివాచ్య స్తస్య చాప్యుత్తరే శివః । ౧౮

అథ మృత్యుంజయేశశ్చ వాచ్యస్త్ర్యక్షరమన్త్రితః।
ధారణాఖ్యా సరస్వత్యప్యస్యచోత్తరవాసినీ ॥ ౧౯

అకారాదిక్షకారాన్తవర్ణమూర్తేస్తు మందిరమ్।
మాతృకాయా ఉత్తరతస్తస్యా విన్యధిష్ఠాపనః ౨౦

తదుత్తరే సమ్ప్రదీశః కాలసంకర్షిణీ తథా।
శ్రీమహాశమ్భునాథశ్చ లలితోత్పత్తికారణమ్ ॥ ౨౧

శ్రీపరామ్బా చ విశదజ్యోత్స్నానిర్మలవిగ్రహా।
ఉత్తరోత్తరమేతాస్తు దేవతాః కృతమందిరాః॥ ౨౨

బాలా చైవాఽన్నపూర్ణా చ మాయాసూధా తథైవ చ।
శ్రీపాదుకా చ తత్రస్థా ఉత్తరోత్తరమందిరాః ౨౩

చిన్తామణిగృహేన్ద్రస్య పశ్చిమద్వారభాగతః।
ఉత్తరోత్తరవాసిన్యో దేవతా అపరా మునే! ౨౪

లఘుశ్యామా చ వాగ్వాదిన్యథ శ్రీనకులామ్బికా।
శ్యామా పరా చతస్రస్తా వాయవ్యాన్తం సమాశ్రితాః ౨౫

చిన్తామణిగృహేన్ద్రస్య వాయవ్యవసుధాదితః।
మహాపద్మాటవౌ త్వన్యా దేవతాః కృతమందిరాః॥ ౨౬

ఉన్మత్తభైరవీ చైవ స్వప్నవారాహికా పరా।
తిరస్కరణికామ్బా చ తథాన్యా వక్ష్యమాణ్య పరా॥ ౨౭

యథాపూర్వం కృతగృహా ఏతా దేవ్యో మహోదయాః।
శ్రీపూర్తిశ్చ మహాదేవీ శ్రీమహాపాదుకాపి చ॥ ౨౮

యథాపూర్వం కృతగృహే ఏతే ద్వే దేవతోత్తమే।
శఙ్కరేణ షడామ్నాయసాగరే ప్రతిపాదితాః ౨౯

యా విద్యా స్తా స్సమస్తా శ్చమహాపద్మాటవీస్థలే।
ఇత్థం శ్రీరశ్మిమాలాయా మణిక్లృప్తా మహాగృహాః॥ ౩౦
ఉచ్ఛ్రధ్వజా స్ససాలాశ్చ సోద్యానాశ్చ తపోధన।
చిన్తామణిగృహేన్ద్రస్య పూర్వద్వారస్య సిన్ధువ ! ౩౧
దక్షిణే పార్శ్వభాగేతు మంత్రినాథాగృహం మహత్।
వామభాగే దణ్డనాథాభవనం రత్ననిర్మితమ్॥ ౩౨
బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానా మర్ఘ్యస్థానస్య పూర్వతః।
భవనం దీపితాశేషదిక్చక్రం రత్నరశ్మిభిః ౩౩
సమస్తా దేవతా ఏతా లలితాభక్తినిర్భరాః।
లలితామన్త్రజాప్యైశ్చ శ్రీదేవీం సముపాసతే॥ ౩౪
పూర్వోక్త మర్ఘ్యస్థానంచ పూర్వోక్తం చార్ఘ్యకల్పనమ్।
యామ్యద్వార ప్రభృతిషు సర్వేష్వపి సమం స్మృతమ్॥ ౩౫
అథ చిన్తామణిగృహం వక్ష్యే శృణు మహామునే।
శ్రీపట్టణస్య మధ్యస్థం యోజనద్వయవిస్తృతమ్॥ ౩౬
తస్య చిన్తామణిమయీ భిత్తిః క్రోశసువిస్తృతా।
చిన్తామణిశిలాభిశ్చ ఛాదినీభి స్తథోపరి॥ ౩౭
సంవృతా కూటరూపేణ తత స్థూపిసమున్నతా।
గృహాభిత్తి స్తథోన్నమ్రా చతుర్యోజనదూరతః॥ ౩౮
వింశతి ర్యోజనం తస్య చోన్నమ్రా స్థూపి రుచ్యతే।
యథోర్ధ్వహ్రాససంయుక్తస్థాల్యాత్రిమకుటోజ్జ్వలా॥ ౩౯
స్థితా నీచ్ఛాక్రియాజ్ఞానరూపాణి మకుటా న్యపి।
సదా దేదీప్యమానాని చిన్తామణిమయాని చ॥ ౪౦

చిన్తామణిగృహే సర్వం చింతామణిమయం స్మృతమ్।
తస్య ద్వారాణి చత్వారి క్రోశార్ధాయామభాఞ్జి చ। ౪౧
క్రోశార్ధార్ధం చ విస్తారో ద్వారాణాం కథితో మునే!।
ద్వారేషు సర్వే ష్వపిచ చింతామణిగృహాన్తరే॥ ౪౨
పిండితా లలితాదేవ్యా దేహలౌహిత్యసిన్ధవః।
తరుణార్కసహస్రాభా శ్చన్ద్రివ చ్ఛీతలా అపి॥ ౪౩
ముహుః ప్రవాహరూపేణ ప్రసరన్తి మహామునే!।
పూర్వామ్నాయమయం చైవ పూర్వద్వారం ప్రకీర్తితమ్॥ ౪౪
దక్షిణద్వారదేశ స్తు దక్షిణామ్నాయలక్షణః।
పశ్చిమద్వారదేశస్తు పశ్చిమామ్నాయలక్షణః॥ ౪౫
ఉత్తరద్వారదేశ స్స్య దుత్తరామ్నాయలక్షణః।
గృహరాజ స్యాన్తరాళే భిత్తౌ ఖచితదణ్డకాః॥ ౪౬
రత్నప్రదీపా భాస్వన్తః కోట్యర్కసదృశత్విషః।
పరిత స్తత్ర వర్తన్తే భాసయన్తో గృహాన్తరమ్॥ ౪౭
చిన్తామణిగృహా స్యాస్య మధ్యస్థానే మహీయసి।
అత్యుచ్చే వేదికాభాగే బిన్దుచక్రం మహత్తరమ్॥ ౪౮
చింతారత్నగృహోత్తుఙ్గభిత్తే ర్బిన్దో శ్చ మధ్యభూః।
భిత్తిక్రోశం పరిత్యజ్య క్రోశత్రయ ముదాహృతమ్॥ ౪౯
తత్ర క్రోశత్రయస్థాన మణిమాద్యాత్మరోచిషామ్।
క్రోశత్రయం సమస్తం తద్ధ స్తసఙ్ఖ్యాప్రకారతః॥ ౫౦
చతుర్వింశతిసాహస్రహస్తై స్సమ్మిత ముచ్యతే।
బిన్దుపీఠేశపర్యన్తం చతుర్దశవిభేదతః॥ ౫౧

న్తరే భేదితే జాతే హస్తసఙ్ఖ్యా మయోచ్యతే ।
పద్మాటవీస్థలాచ్చింతామణివేశ్మాన్తరం మునే ॥ ౫౨
హస్తవింశతి మున్నమ్రం తత్ర స్యు రణిమాదయః।
అణిమాన్తరవిస్తార శ్చతుర్నల్వసమన్వితః॥ ౫౩
కిష్కుచతుశ్శతి ర్నల్వః కిష్కు ర్హస్త ఇతీర్యతే ।
తత్రాఽన్తరేఽణిమాద్యాస్తు పూర్వాదికృతమన్దిరాః॥ ౫౪
అణిమా మహిమా చైవ గరిమా లఘిమా తథా।
ఈశిత్వం చ వశిత్వం చ ప్రాకామ్యం భుక్తి రేవచ॥ ౫౫
ఇచ్ఛా ప్రాప్తి స్సర్వకామేత్యేతా స్సిద్ధయ ఉత్తమాః ।
రససిద్ధి ర్మోక్షసిద్ధి ర్బలసిద్ధి స్తథైవచ॥ ౫౬
ఖడ్గసిద్ధిః పాదుకాయా స్సిద్ధి రఞ్జనసిద్ధికా ।
వాక్సిద్ధి ర్లోహసిద్ధిశ్చ దేహసిద్ధి రనన్తరమ్॥ ౫౭
ఏతాదృశ్య స్సిద్ధయ స్తు బహ్వ్యోఽన్యా యోగిసమ్మతాః।
అత్రాన్తరే తు పరిత స్సేవన్తే పరమేశ్వరీమ్॥ ౫౮
కోటిశ స్సిద్ధయ స్తస్మి న్నణిమాద్యన్తరే శుభే।
నవలావణ్యసంపూర్ణా స్స్మయమానముఖామ్బుజాః॥ ౫౯
జ్వలచ్చింతామణికరా స్సదా షోడశవార్షికాః।
అత్యుదారప్రకృతయః ఖేలన్తి మదవిహ్వలాః॥ ౬౦
తస్యాఽణిమాద్యన్తర స్యోపరిష్టా త్సుమనోహరమ్।
హస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్వప్రవిస్తరమ్॥ ౬౧
చతుర్దిక్షు చ సోపానపఙ్క్తిభి స్సుమనోహరం ।
బ్రాహ్మ్యాద్యన్తరధిష్ణ్యం స్యా త్తత్ర దేవీ స్థితా శ్శృణు॥ ౬౨

బ్రాహ్మీ మహేశ్వరీ చైవ కౌమారీ వైష్ణవీ తథా।
వారాహీ చైవ మాహేన్ద్రీ చాముణ్డా చాథ సప్తమీ॥ ౬౩
మహాలక్ష్మీ రష్టమీ తు తత్రైతాః కృతమందిరాః।
నానావిధాయుధాఢ్యాశ్చ నానాశక్తిపరిచ్ఛదాః॥ ౬౪
పూర్వాదిదిశ మారభ్య ప్రాదక్షిణ్యకృతాలయాః।
అథ బ్రాహ్మ్యాద్యన్తర స్యోపరిష్టా త్కుమ్భసమ్భవ! ౬౫
హస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్వప్రవిస్తరం।
ముద్రాంతర మితిజ్ఞేయం తత్ర ముద్రాః కృతాలయాః॥ ౬౬
సంక్షోభద్రావణాకర్ష వశ్యోన్మాదమహాఙ్కుశాః।
ఖేచరీ బీజయోన్యాఖ్యా త్రిఖణ్డా దశమీ పునః॥ ౬౭
పూర్వాదిదిశ మారభ్య ముద్రా ఏతాః ప్రతిష్ఠితాః।
అత్యంతసుందరాకారా నవయౌవనవిహ్వలాః॥ ౬౮
కాన్తిభిః కమనీయాభిః పూరయన్త్యో గృహాంతరమ్।
సేవన్తే మునిశార్దూల! లలితాపరమేశ్వరీమ్॥ ౬౯
అంతరత్రయ మేతత్తు చక్రం త్రైలోక్యమోహనమ్।
ఏతస్మిం చ్ఛక్తయో యాస్తు తా ఉక్తాః ప్రకటాభిధాః॥ ౭౦
ఏతాసాం సమధిష్ఠాత్రీ త్రిపురాచక్రనాయికా।
తచ్చక్రపాలనకరీ ముద్రా సంక్షోభణాత్మికా॥ ౭౧
అథ ముద్రాంతర స్యోర్ధ్వం ప్రోక్తం నిత్యాకలాంతరమ్॥
హస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్వప్రవిస్తరమ్॥ ౭౨
పూర్వవచ్చైవ సోపాన ముత్తరోత్తర మిష్యతే।
నిత్యాకలాంతరే తస్మి న్కామాకర్షిణికాముఖాః॥ ౭౩

పరితః కృతసంస్థానా ష్షోడశేన్దుకళాత్మికాః ।
తర్పయన్త్యో దిశాం చక్రం సుధాస్యన్దైః సుశీతలైః ॥ ౨౪
తాసాం నామాని మత్త స్త్వ మవధారయ కుమ్భజ!
కామాకర్షిణికా నిత్యా బుద్ధ్యాకర్షిణికా పరా ॥ ౨౫
అహఙ్కారాకర్షిణీ చ శబ్దాకర్షిణికా తథా ।
స్పర్శాకర్షిణికా నిత్యా రూపాకర్షిణికా తథా ॥ ౨౬
రసాకర్షిణికా నిత్యా గంధాకర్షిణికా కలా ।
చిత్తాకర్షిణికా నిత్యా ధైర్యాకర్షిణికా కలా ॥ ౨౭
స్మృత్యాకర్షిణికా నిత్యా నామాకర్షిణికా కలా ।
బీజాకర్షిణికా నిత్యా చాత్మాకర్షిణికా కలా ॥ ౨౮
అమృతాకర్షిణీ నిత్యా శరీరాకర్షిణీ కలా ।
ఏతా స్తు గుప్తయోగిన్య స్త్రిపురేశీ చ చక్రిణీ ॥ ౨౯
సర్వాశాపూరకాభిఖ్యచక్రాధిష్ఠానదేవతా ।
ఏతచ్చక్రే పాలికా తు ముద్రా ద్రావిణికా తథా ॥ ౩౦
నిత్యాకలాంతరా దూర్ధ్వం ధిష్ణ్య మత్యంతసున్దరమ్ ।
హా స్తవింశతి మున్న్రమం చతుర్నల్వ్రవవిస్తరమ్ ॥ ౩౧
ప్రాగ్వత్సోపానసంయుక్తం సర్వసంక్షోభణాభిధమ్ ।
తత్రాష్టౌ శక్తయ స్తీవ్రా మదారుణవిలోచనాః ॥ ౩౨
నవతారుణ్యమత్తాశ్చ సేవంతే పరమేశ్వరీమ్ ।
కుసుమా మేఖలా చైవ మదనా మదనాతురా । ౩౩
రేఖా వేగి న్యఙ్కుశా చ మాలి న్యష్టౌ చ శక్తయః ।
కోటిశ స్తత్పరీవారా శ్శక్తయోఽనఙ్గపూర్వికాః ॥ ౩౪

సర్వసంక్షోభణ మిదం చక్రం త్రతు చక్రిణి ।
సుందరీ నామ విజ్ఞేయా నామ్నా గుప్తతరా స్మృతా ॥ ౮౫
తచ్చక్రపాలనకరీ ముద్రాఽఽకర్షిణికా స్మృతా ।
అనఙ్గశక్త్యంతర స్యోపరిష్టా త్కుమ్భసమ్భవ! ॥ ౮౬
హాస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్యప్రవిస్తరం ।
సంక్షోభిణ్యాద్యంతరం స్యా త్సర్వసౌభాగ్యదాయకం ॥ ౮౭
సర్వసంక్షోభిణీముఖ్యా స్తత్ర శక్తయ ఉద్ధతాః ।
చతుర్దశ వస న్త్యేవ తాసాం నామాని మ చ్ఛృణు ॥ ౮౮
సర్వసంక్షోభిణీ శక్తి స్సర్వవిద్రావిణీ తథా ।
సర్వాకర్షిణికా శక్తి స్సర్వాహ్లాదినికా తథా ॥ ౮౯
సర్వసంమోహినీ శక్తి స్సర్వస్తమ్భనశక్తికా ।
సర్వజృమ్భణ శక్తిశ్చ తథా సర్వవశంకరీ ॥ ౯౦
సర్వరఞ్జనశక్తిశ్చ సర్వోన్మాదనశక్తికా ।
సర్వార్థసాధనీశక్తి స్సర్వసమ్పత్తిపూరణీ ॥ ౯౧
సర్వమంత్రమయీ శక్తి స్సర్వద్వంద్వక్షయఙ్కరీ ।
ఏతాశ్చ సమ్ప్రదాయాఖ్యా శ్చక్రిణీ పురవాసినీ ॥ ౯౨
ముద్రా చ సర్వవశ్యాఖ్యా తచ్చక్రే రక్షికా మతా ।
కోటిశ శ్శక్తయ స్తత్ర తాసాం కిఙ్కర్య ఉద్ధతాః ॥ ౯౩
సంక్షోభిణ్యాద్యంతర స్యోపరిష్టా త్కుమ్భసమ్భవ! ।
హాస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్యప్రవిస్తరం ॥ ౯౪
సర్వసిద్ధ్యాదికానాం తు మందిరం ధిష్ణ్య ముచ్యతే ।
సర్వసిద్ధిప్రదా చైవ సర్వసంపత్ప్రదా తథా ॥ ౯౫

సర్వప్రియఙ్కరీ శక్తిః సర్వమఙ్గళకారిణీ ।
సర్వకామప్రదా దేవీ సర్వదుఃఖవిమోచనీ
సర్వమృత్యుప్రశమనీ సర్వవిఘ్ననివారిణీ ।
సర్వాంగసుందరీ దేవీ సర్వసౌభాగ్యదాయినీ ॥
ఏతా దేవ్యః కులోత్తీర్ణా యోగిన్యో నామత స్స్మృతాః ।
చక్రిణీ శ్రీశ్చ విజ్ఞేయా చక్రం సర్వార్థసాధకమ్ ॥ ౯౮
సర్వోన్మాదనముద్రా౽స్య చక్రస్య పరిపాలికా ।
సర్వసిద్ధ్యాద్యంతర స్యోపరిష్టా త్తు౽మ్బసమ్భవ! ॥ ౯౯
హాస్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్యప్రవిస్తరమ్ ।
సర్వజ్ఞాద్యంతరం నామ్నా సర్వరక్షాకరం పరమ్ ॥ ౧౦౦
చక్రం మహా త్తత్ర దేవ్య స్సర్వజ్ఞాద్యాః ప్రకీర్తితాః ।
సర్వజ్ఞా సర్వశక్తిశ్చ సర్వైశ్వర్యప్రదాయినీ ॥ ౧౦౧
సర్వజ్ఞానమయీ దేవీ సర్వవ్యాధివినాశినీ ।
సర్వాధారస్వరూపా చ సర్వపాపహరా తథా ॥ ౧౦౨
సర్వానందమయీ దేవీ సర్వరక్షాస్వరూపిణీ ।
సర్వేప్సితప్రదా చైతా నిగర్భా యోగినీశ్వరాః ॥ ౧౦౩
మాలినీ చక్రిణీ ప్రోక్తా ముద్రా సర్వమహాఙ్కుశా ।
ఇతి చింతామణిగృహే సర్వజ్ఞాద్యంతరావధి ॥ ౧౦౪
చక్రాణి తాని చిత్రోక్తా న్యన్యా న్యపి మునే! శృణు॥ ౧౦౫

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే చింతామణి గృహాంతర
వర్ణనం నామ చత్వారింశో౽ధ్యాయః

గృహరాజా న్తరకథనము.

శ్రీహయగ్రీవః:—

సర్వజ్ఞాద్యంతరాళే స్యాపరిష్టా త్కుమ్భసమ్భవ! ।
హా స్త్రవిశంతి మున్న్రమ్ంచతుర్న ల్వాప్రవి స్తరమ్ ॥ ౧
వశిన్యాద్యంతరం జ్ఞేయం ప్రాగ్వ త్కోఁపానమణ్డితమ్ ।
సర్వరోగహరం నామ్నా తచ్చక్రం భువి విశ్రుతమ్ ॥ ౨
వశిన్యాద్యా స్తత్ర దేవ్యః పూర్వాదిదిగనుక్రమాత్ ।
స్వరైస్తు సహితా స్తత్ర ప్రథమా వశినీశ్వరీ ॥ ౩
కవర్గసహితా పశ్చాత్ కామేశ్వర్యాఖ్య వాఙ్మయీ ।
చవర్గజుష్టా వాగీశీ మోదిన్యాఖ్యా తృతీయకా ॥ ౪
టవర్గమణ్డితాకారా విమలాఖ్యా సరస్వతీ ।
తవర్గేణ తతోఁపాంతా పఞ్చమీ వాగథాఽరుణీ ॥ ౫
పవర్గేణ పరిష్కృతా షష్ఠీ తు జయినీ మతా ।
యాదివర్ణచతుష్కేణ సర్వేశ్వర్యాఖ్య వాఙ్మయీ ॥ ౬
శాదిశాక్షరషట్కేన కౌళినీ త్వష్టమీ మతా ।
ఏతా దేవ్యో జపారక్తా ముక్తాభరణమణ్డితాః ॥ ౭
సదా స్ఫురద్గద్యపద్యలహరీలలితాననాః ।
కావ్యైశ్చ నాటకైశ్చైవ వేదాంతార్థైః స్తవోత్తమైః ॥ ౮
అలఙ్కారాదిశబ్దైశ్చ మధురైః కర్ణహారిభిః ।
వినోదయంత్య శ్రీదేవీం వర్తన్తే కుమ్భసమ్భవ ! ॥ ౯
ఏతా రహస్యనామ్నైవ ఖ్యాతాః కలశసమ్భవ ! ।
నాయికా త్వస్యచక్రస్య.సిద్ధా నామ్నా ప్రకీర్తితా । ౧౦

అస్య చక్రస్య సంరక్షాకారిణీ ఖేచరీ మతా ।
వశిన్యాద్యంతరాళ స్యోపరిష్టా ద్వింధ్యమర్దన! ॥ ౧౧
హాస్తవింశతి మున్న్రమం చతుర్నల్వప్రవిస్తరం ।
అస్త్రచక్ర మితిజ్ఞేయం తత్ర బాణాధిదేవతాః ॥ ౧౨
పఞ్చ కామేశ్వరీబాణాః పఞ్చకామేశ్వరాశుగాః ।
అఙ్కుశద్వితయం దీప్త మాదిస్త్రీపుంసయో ర్ద్వయోః ॥ ౧౩
ధనుర్ద్వయం చ వింధ్యారే! నవపుష్పేక్షుకల్పితం ।
పాశద్వయం చ దీప్తాభం చత్వా ర్యస్త్రాణి కుమ్భజ! ॥ ౧౪
కామేశ్వర్యా స్తు చత్వారి చత్వారి శ్రీమహేశితుః ।
అహత్యా స్త్వాయుధాని ప్రజ్వలద్దీప్తిభాఞ్జి చ ॥ ౧౫
భండాసురమహాయుద్ధే దుష్టదానవశోణితైః ।
పీతై రతీవతృప్తాని దివ్యాస్త్రాణ్యత్ర జాగ్రతి ॥ ౧౬
ఏతేషా మాయుధానాం తు పరివారాయుధా న్యలం ॥
వర్తంతేఽస్త్రాంతరే తత్ర తేషాం సంఖ్యా తు కోటిశః ॥ ౧౭
వజ్రం శక్తి శ్శతఘ్నీ చ భుసుణ్డీ ముసలం తథా ।
కృపాణం పట్టసం చైవ ముద్గరం భిండివాలకం ॥ ౧౮
ఏవ మాదీని శస్త్రాణి సహస్రాణాం సహస్రశః ।
అష్టాయుధమహాశక్తీ స్సేవంతే మదవిహ్వలాః ॥ ౧౯
అథ శస్త్రాంతరాళ స్యోపరి వాతాపితాపన! ।
హాస్తవింశతి మున్న్రమం చతుర్నల్వప్రవిస్తగం ॥ ౨౦
ధిష్ణ్యం తు సమయేశీనాం స్థానం చతసృణాం మతం ।
కామేశ్యాద్యా స్తత్ర దేవ్య స్తిస్రోఽన్యా తు చతుర్థికా ॥

సైవ నిత్యేమవిత్యానాం సవిత్రీ లలితేశ్వరీ ।
తిస్రృణాం శృణు నామాని కామేశీ ప్రథమా మతా ॥ ౨౨
వజ్రేశీ భగమాలా చ తా స్సేవంతే సహస్రశః ।
సర్వేషాం దర్శనానాం చ యా దేవ్యో వివిధా స్స్మృతాః ॥
తా స్సర్వా స్తత్ర సేవంతే కామేశ్యాదీ ర్మహోదయాః ।
ఏతాసాం చ ప్రసక్తేషు నిత్యానాం చ ప్రసఙ్గనే ॥ ౨౩
చక్రిణీనాం యోగినీనాం శ్రీదేవి పూర్ణాత్మికా ।
యా కామేశ్వరవామాఙ్కకలితా లలితామ్బికా ॥ ౨౪
కామేశ్యాదిచతుర్థీ సా నిత్యానాం షోడశీ మతా ।
యోగినీచక్రదేవీనాం నవమీ పరిపూర్తికా ॥ ౨౫
సమయే శ్యంతరాళ స్యోపరిష్టా దిల్వాలాంతరః ।
నాథాంతర మితి ప్రోక్తం హస్తవింశతి మున్నతం ॥ ౨౬
చతుర్నల్వప్రవిస్తారం ప్రాగ్వ త్సోపానమండితం ।
తత్ర నాథా మహాదేవ్యా యోగశాస్త్రప్రవర్తకాః ॥ ౨౭
సర్వేషాం మంత్రగురవ స్సర్వవిద్యామహార్ణవాః ।
చత్వారో యుగనాథా స్తు లోకానా మభిగుప్తయే ॥ ౨౮
సృష్టాః కామేశదేవేన తేషాం నామాని మచ్ఛృణు ।
మిత్రేశోడ్డీశషష్ఠీశచర్యాఖ్యాః కుమ్భసమ్భవ! ॥ ౩౦
తై స్సృష్టా బహవో లోకరక్షార్థం పాదుకాత్మకాః ।
దివ్యౌఘా మానవౌఘా శ్చ సిద్ధౌఘా స్సురతాపసాః ॥ ౩౧
ప్రాప్తసాలోక్యసారూప్యసాయుజ్యాదికసిద్ధయః ।
మహాన్తో గురవ స్తాం స్తు సేవంతే చతురో గురూన్ ॥ ౩౨

అథ నాథాంతరాళస్యోపరిష్టా ద్ధిష్ణ్య ముత్తమమ్ ।
సప్తవింశతి మున్నమ్రం చతుర్నల్వప్రవిస్తరమ్ ॥ ౩౩
నిత్యాంతర మితి ప్రోక్తం నిత్యాః పఞ్చదశాత్ర వై ।
అథ కామేశ్వరీ నిత్యా నిత్యా చ భగమాలినీ ॥ ౩౪
నిత్యక్లిన్నాపి చ తథా భేరుణ్డా వహ్నివాసినీ ।
మహావిద్యేశ్వరీ దూతీ త్వరితా కులసుందరీ ॥ ౩౫
నిత్యా నీలపతాకా చ విజయా సర్వమఙ్గళా ।
జ్వాలామాలినికా చిత్రేత్యేతాః పఞ్చదశోదితాః ॥ ౩౬
ఏతా దేవీస్వరూపాః స్యు ర్మహాబలపరాక్రమాః ।
ప్రథమాముఖ్యతిథితాం గతా వ్యాప్తజగత్త్రయాః ॥ ౩౭
కాలరూపా వర్తమానాః కాలగ్రాసవిచక్షణాః ।
బ్రహ్మాదీనా మశేషాణాం చిరకాల ముపేయుషామ్ ॥ ౩౮
తత్తత్కాలకృతాయుష్యరూపా దేవ్యాజ్ఞయా స్థితాః ।
నిత్యోదితా నిరాతఙ్కా శ్రీదేవ్యఙ్గస్య రక్షకాః ॥ ౩౯
సేవంతే జగతా మృద్ధ్యై లలితాం స్వైక్యరూపిణీమ్ ।
తాసాం భవనతాం ప్రాప్తా దీప్తాః పఞ్చదశ స్వరాః ॥ ౪౦
విసృష్టి ర్బిన్దుచక్రే తు షోడశ్యా భవనం మతమ్ ।
అథ నిత్యాంతరాళ స్యోపరిష్టా త్కుమ్భసమ్భవ ! ౪౧
అఙ్గదేవ్యంతరం ప్రోక్తం సప్తవింశతి మున్నతమ్ ।
చతుర్నల్వప్రవిస్తారం ప్రాగ్వత్సోపానమణ్డితమ్ ॥ ౪౨
తస్మి న్హృదయదేవ్యాద్యా శ్శక్తయ స్సంతి వై మునే ।
హృద్దేవీ చ శిరోదేవీ శిఖాదేవీ తథైవ చ ॥ ౪౩

వర్మదేవీ నేత్రదేవీ శస్త్రదేవీ చ కీర్తితాః ।
అత్యంతసన్నికృష్టా స్తా శ్శ్రీకామేశ్వరసుభ్రువః ॥ ౪౪
నవలావణ్యపూర్ణాంగ్య స్సావధానా ధృతాయుధాః ।
పరితో బిన్దుపీఠస్య భ్రామ్యన్త్యో దీప్తమూర్తయః ॥ ౪౫
లలితామ్బాఙ్గరక్షిణ్యో వర్తంతే వశినాంవర ।
అథాఽఙ్గదేవ్యంతర స్యోపరిష్టా న్మణ్డలాకృతి ॥ ౪౬
బిందునాదమహాపీఠం దశహస్తసమున్నతమ్ ।
సల్వాష్టకప్రవిస్తార ముద్యదాదిత్యసన్నిభమ్ । ౪౭
బిందుపీఠ మితి జ్ఞేయం శ్రీపీఠ మితి ఘుష్యతే ।
మహాపీఠ మితి జ్ఞేయం విద్యాపీఠ మపీష్యతే ॥ ౪౮
ఆనందపీఠ మపిచ పఞ్చాశత్పీఠరూపధృత్ ।
తత్ర శ్రీలలితాదేవ్యాః పఞ్చబ్రహ్మమయం మహత్ ॥ ౪౯
జాగర్తి మఞ్చరత్నం తు ప్రపఞ్చత్రయమూలకమ్ ।
తస్య మఞ్చస్య పాదా స్తు చత్వారః పరికీర్తితాః ॥ ౫౦
దశహస్తసమున్నమ్రా హస్తత్రితయవేష్టనాః ।
బ్రహ్మవిష్ణుమహేశానేశ్వరరూపత్వ మాగతాః ॥ ౫౧
శక్తిభావ మనుప్రాప్తా స్సదా శ్రీధ్యానయోగతః ।
ఏక స్తు మఞ్చపాద స్స్యా జ్జపాకుసుమసన్నిభః ॥ ౫౨
బ్రహ్మాత్మక స్స విజ్ఞేయో వహ్నిదిగ్భాగమాస్థితః ।
ద్వితీయో మఞ్చపాద స్తు మహానీలోపలప్రభః ॥ ౫౩
విష్ణ్వాత్మక స్స విజ్ఞేయో రక్షోదిగ్భాగమాశ్రితః ।
తృతీయో మఞ్చపాద స్తు శుద్ధస్ఫటికనిర్మలః ॥ ౫౪

రుద్రాత్మక స్స విజ్ఞేయో వాయుదిగ్భాగ మాశ్రితః ।
[illegible]ర్ధ్వో మఞ్చపాద స్తు కర్ణికారకడారరుక్ ॥ ౫౬
ఈశ్వరాత్మా స విజ్ఞేయ ఈశదిగ్భాగ మాశ్రితః ।
ఏతే సర్వే సాయుధా శ్చ సర్వాలఙ్కారభూషితాః ॥ ౫౭
ఉపర్యథ స్త్రసమ్భ్రరూపా మధ్యే పురుషరూపిణః ।
శ్రీధ్యానమీలితాక్షా శ్చ శ్రీధ్యానా న్నిశ్చలాఙ్గకాః ।
తేషా ముపరి మఞ్చస్య ఫలక స్తు సదాశివః ।
విశ్వాసదాడిమచ్ఛాయ శ్చతుర్నల్వప్రవిస్తరః ॥ ౫౮
నల్వషట్కాయతామవాం శ్చ సదా భాస్వరమూర్తిమాన్ ।
అఙ్గదేవ్య స్తరారమ్భా స్మఞ్చస్య ఫలకావధి ॥ ౫౯
చిన్తామణిమయాఙ్గాని తత్త్వరూపాణి తాపస !
సోపానాని విభాసన్తే షట్త్రింశ త్తాని వై శనైః ॥ ౬౦
ఆరోహస్య క్రమేణైవ సోపానా న్యభిదధ్మహే ।
భూమి రాపో౽నలో వాయు రాకాశో గన్ధ ఏవచ ॥ ౬౧
రసో రూపం స్పర్శశబ్దో వస్థపాయుపదానిచ ।
పాణివాగ్ఘ్రాణజిహ్వా శ్చ చక్షు స్త్వ క్ఛ్రోత్ర మేవచ ॥ ౬౨
అహంకారశ్చ బుద్ధిశ్చ మనః ప్రకృతిపూరుషౌ ।
నియతిః కాలరాగౌ చ కళా విద్యా చ మాయయా ॥ ౬౩
శుద్ధవిద్యేశ్వరసదాశివశక్తిశివా ఇతి ।
ఏతా షట్త్రింశతా ఖ్యాతా స్తత్త్వసోపానపఙ్క్తయః ॥ ౬౪
ఏషా సోపానపఙ్క్తిశ్చ మఞ్చపూర్వదిశం శ్రితా ।
మఞ్చస్య పాదనికటే సూర్యకోటిసమప్రభా ॥ ౬౫

మధ్యే మధ్యే ధగధగత్కాన్తిస్ఫురద్విరాజితా ।
ముక్తాగుళుచ్ఛకలితశ్శిరోభాగేన భాసురా ॥ ౧౬
నానారత్నమయీ దృశ్యా తామ్బూలద్రవవాసితా ।
దుత్తూరకుసుమాకారా కళాచీ వర్తతేఽద్రిప । ౧౭
అథ మఞ్చస్యోపరిష్టాద్ధంసతూలికతల్పకమ్ ।
హస్తత్రయసమున్నమ్రం చతుర్నల్వప్రవిస్తరమ్ ॥ ౧౮
పాదోపధానమూర్ధోపధానద్వన్ద్వవిరాజితమ్ ।
గణ్డూకానాం చతుష్టయ్యా శోభితం పాటలత్విషా । ౧౯
తస్యోపరిష్టాత్కౌసుమ్భవసనేనోత్తరచ్ఛదః ।
శుచినా మృదునా క్లృప్తః పద్మరాగమణిత్విషా ॥ ౨౦
తస్యోపరి వసన్పూర్వదిఙ్ముఖో దయయాఽన్వితః ।
శృఙ్గారవేషరుచిర స్సదా షోడశవార్షికః ॥ ౨౧
ఉద్యద్భాస్కరబింబాభశ్చతుర్హస్తస్త్రిలోచనః ।
హారకేయూరమకుటకటకాద్యైరలఙ్కృతః ॥ ౨౨
కమనీయస్మితజ్యోత్స్నాపరిపూర్ణకపోలభూః ।
జాగర్తి భగవానాదిదేవః కామేశ్వరః పరః ॥ ౨౩
తస్యోత్సఙ్గే సమాసీనా తరుణాదిత్యపాటలా ।
సదా షోడశవర్షా చ నవయౌవనదర్పితా ॥ ౨౪
ఆమృష్టపద్మరాగాభచరణాబ్జనఖచ్ఛటా ।
యావకశ్రీనిర్వ్యపేక్షపాదలౌహిత్యవాహినీ ॥ ౨౫
కలనిస్వనమఞ్జీరపత్కఙ్కణమనోహరా ।
అనఙ్గవీరతూణీరదర్పోన్మథనజఙ్ఘికా ॥ ౨౬

కరిశుండాకదళీకాకాంతితుల్యోరుశోభినీ ।
అరుణేన దుకూలేన సుస్పర్శేన తనీయసా ॥ ౨౭
అలఙ్కృతనితంబాఢ్యజఘనా భోగభాసురా ।
అర్ఘ్యోరుకగ్రంథిమతీ రత్నకాంచీవిరాజితా ॥ ౨౮
నతనాభిమహావర్తత్రివల్యూర్మిప్రభాఝరీ ।
స్తనకుట్మలహిందోలముక్తాదామశతావృతా ॥ ౨౯
అతిపీవరవక్షోజభారభంగురమధ్యభూః ।
శిరీషదామమృదులశాలిన శ్చతురో భుజాన్ ॥ ౩౦
కేయూరకఙ్కణశ్రేణీమండితాం త్సోర్మికాంగులీన్ ।
వహంతీ పరిసమ్మృష్టశఙ్ఖసుందరకంధరా ॥ ౩౧
ముఖదర్పణవృంతాభచుబుకా పాటలాధరా ।
శుచిభిః పఙ్క్తిబద్ధైశ్చ విద్యారూపైర్విభాస్వరైః ॥ ౩౨
కుందకుట్మలసచ్ఛాయై ర్దన్తై ర్దర్శితచంద్రికా ।
స్థూలమౌక్తికసన్నద్ధనాసాభరణభాసురా ॥ ౩౩
కేతకాంతర్దలద్రోణీదీర్ఘదీర్ఘవిలోచనా ।
అర్ధేందుతులితే ఫాలే సమ్యక్కౢప్తాలకచ్ఛటా ॥ ౩౪
పాళీవతంసమాణిక్యకుండలామండితశ్రుతిః ।
నవకర్పూరకస్తూరీసదామోదితవీటికా ॥ ౩౫
శరచ్చారునిశానాథమండలీమధురాననా ।
చింతామణీనాం సారేణ క్లృప్తచారుకిరీటికా । ౩౬
స్ఫురత్తిలకరత్నాభఫాలనేత్రవిరాజితా ।
గాఢాంధకారనిబిడశ్యామకుంతలసంహతిః ॥ ౩౭

సీమంతరేఖావిన్యస్తసిందూరశ్రేణిభాసురా ।
స్ఫురచ్చంద్రకలోత్తంసా మదాలోలవిలోచనా ॥ ౮౮
సర్వశృంగారవేషాఢ్యా సర్వాభరణమండితా ।
సమస్తలోకమాతా చ సదానందవివర్ధినీ ॥ ౮౯
బ్రహ్మవిష్ణుగిరీశేశసదాశివనిదానభూః ।
అపాంగరిఙ్ఖత్కరుణానిర్ఝరీతర్పితాఖిలా ॥ ౯౦
భాసతే సా భగవతీ పాపఘ్నీ లలితాంబికా ।
అన్యదైవతపూజానాం యస్యాః పూజాఫలం విదుః ॥ ౯౧
యస్యాః పూజాఫలం ప్రాహు ర్యస్యా ఏవహి పూజనమ్ ।
తస్యాః శ్రీలలితాదేవ్యా వర్ణయామి కథం వపుః ॥ ౯౨
వర్షకోటిసహస్రేణాఽప్యేకాంశో నహి వర్ణ్యతే ।
వర్ణనా నామ వాగ్రూపా వాచ స్తస్యాం కుతో గతిః ॥ ౯౩
యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ ।
బహునా కి మిహోక్తేన తత్త్వభూత మిదం శృణు ॥ ౯౪
నపక్షపాతా న్న స్నేహా న్న మోహా ద్వా మయోచ్యతే ।
సంతు కల్పతరో శ్శాఖా లేఖన్య స్తపసాంనిధే ॥ ౯౫
మషీపాత్రాణి సర్వేపి సప్త సంతు మహార్ణవాః ।
పఞ్చాశత్కోటివిస్తీర్ణా భూమిః పత్రత్వ మృచ్ఛతు ॥ ౯౬
తస్య లేఖనకాలోఽస్తు పరార్ధాధికవత్సరైః ।
లిఖంతు సర్వే లోకాస్తు ప్రత్యేకం కోటిబాహవః ॥ ౯౭
సర్వే బృహస్పతిసమా వక్తారో యది కుంభజ !
అథాపి తస్యాః శ్రీదేవ్యాః పాదాబ్జైకాఙ్గులిద్యుతేః ॥

సహస్రాంశే ష్వేకకాంశవర్ణనా న హి జాయతే ।
అతో వాగ్వృత్తి రఖిలా నిష్ఫలా తద్గుణస్తుతౌ ॥ ౯౯
బిన్దుపీఠస్య పరిత శ్చతురశ్రతయా స్థితా ।
మహామాయాఖ్యయవనికా లంబతే మేచకప్రభా ॥ ౧౦౦
దేవ్యా ఉపరిహస్తానాం వింశతిద్వితయోర్ధ్వతః ।
ఇంద్రగోపవితానం తు బద్ధం త్రైలోక్యదుర్లభమ్ ॥ ౧౦౧
తత్రాఽలఙ్కారజాలం తు వర్తమానం మనోహరమ్ ।
మద్వాణీ వర్ణయిష్యంతీ కంఠ ఏవ హ్రియా హృతా ॥ ౧౦౨
సైవ జానాతి తత్సర్వం తత్రత్య మతులం గుణాన్ ।
మనసోఽపి హి దూరే తత్సౌభాగ్యం కేన వర్ణ్యతే ॥ ౧౦౩
ఇత్థం భండమహాదైత్యవధాయ లలితాంబికా ।
ఆవిర్భూతా చిదనలా ద్ధతనిశ్శేషదానవా ॥ ౧౦౪
దివ్యశిల్పజనైః క్లృప్తం షోడశక్షేత్రవేష్టితమ్ ।
అధిష్ఠాయ శ్రీనగరం సదా రక్షతి విష్టపమ్ ॥ ౧౦౫
ఇత్థమేవ ప్రకారేణ శ్రీపురాణ్యన్యకాన్యపి ।
న భేదః కోఽపి విన్యాసే నామమాత్రే పురాం భిదా ॥ ౧౦౬
శ్రీపురాణ్యఖిలా న్యేవ నిత్యాని లలితేచ్ఛయా ।
అవకాశ మనన్తానాం భక్తానాం చ వితన్వతే ॥
నానావృక్షమహోద్యాన మారభ్యేతి క్రమేణ యే ।
వదన్తి శ్రీపురకథాం తే యాన్తి పరమాం గతిమ్ ॥ ౧౦౭
ఆకర్ణయన్తి పృచ్ఛన్తి వితన్వన్తి చ యే నరాః ।
యే పుస్తకే ధారయంతి తే యాంతి పరమాం గతిమ్॥ ౧౦౮

యే శ్రీపురప్రకారేణ తత్తత్సాలా న్వివేదితః
కృత్వా శిల్పిజనై ర్దివ్యం శ్రీదేవ్యాయతనం మహత్ ॥ ౧౧౦
సంపాదయంతి సద్భక్తా స్తే యాంతి పరమాం గతిమ్ ॥ ౧౧౦౫

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మాండపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే గృహరాజాంతర
కథనం నామైకచత్వారింశో౽ధ్యాయః

మంత్రరాజతత్సాధనాదికథనమ్

అగస్త్యః :—

శ్రుత మేత న్మహావృత్త మావిర్భావాదికం మహత్ ।
భణ్డాసురవధ శ్చైవ దేవ్యా శ్శ్రీనగరస్థితిః ॥ ౧
ఇదానీం శ్రోతు మిచ్ఛామి తస్యా మన్త్రస్య సాధనమ్ ।
తద్భక్తానాం లక్షణం చ సర్వ మేత న్నివేదయ ॥ ౨

శ్రీహయగ్రీవః :—

సర్వేభ్యో౽పి పదార్థేభ్య శ్శ్రేష్ఠం వస్తు మహత్తరమ్ ।
సర్వేభ్యో౽పి హి శబ్దేభ్యో వేదరాశి ర్మహా న్మనే ! ౩
సర్వేభ్యో౽పి హి వేదేభ్యో వేదమన్త్రా మహత్తరాః ॥
సర్వేభ్యో వేదమంత్రేభ్యో విష్ణుమన్త్రా మహత్తరాః ॥ ౪
తేభ్యో౽పి శైవా మన్త్రా స్తు మహాంతో మునిపుంగవ! ।
తేభ్యో౽పి గాణపత్యా స్తు మంత్రా దివ్యా మహత్తరాః ॥ ౫

తేభ్యోఽప్యర్కస్య మంత్రాస్తు తేభ్య శ్చైవా మహత్తరాః ।
తేభ్యోఽపి లక్ష్మీమన్త్రాస్తు తేభ్య స్సారస్వతా వరాః ॥ ౬
తేభ్యోఽపి గిరిజా మంత్రా స్తేభ్య శ్చామ్నాయభేదజాః ।
సర్వామ్నాయమనుభ్యోఽపి వారాహీమనవో వరాః ॥ ౭
తేభ్య శ్శ్యామా మనువరా వరిష్ఠా ఇల్వలాంతక ।
తేభ్యోఽపి లలితామంత్రా దశభేదవిభేదితాః ॥ ౮
తేషు ద్వౌ మనురాజౌ తు వరిష్ఠౌ విన్ధ్యమర్దన ।
లోపాముద్రాకామరాజా వితి ఖ్యాతి ముపాగతౌ ॥ ౯
హాదిస్తు లోపాముద్రా స్యా త్కామరాజ స్తు కాదికః ।
హసాదే ర్వ్యాచ్యతాం యాతః కామరాజమహేశ్వరః ॥ ౧౦
స్మరాదే ర్వ్యాచ్యతాం యాతా దేవీ శ్రీలలితామ్బికా ।
హాదికాద్యో ర్మన్త్రయో స్తు భేదో వర్ణత్రయోద్భవః ॥ ౧౧
తయో స్తు కామరాజోఽయం సిద్ధిదో భక్తిశాలినామ్ ।
శివేన శక్త్యా కామేన శక్రేణైవ తు మాయయా ॥ ౧౨
హంసేన భృగుణా చైవ కామేన శశిమాలినా ।
శక్రేణ భువనేశేన చంద్రేణ చ మనోభువా ॥ ౧౩
ఉక్త్యా హృల్లేఖయా చైవ ప్రోక్తో హసాదిమంత్రరాట్ ।
కామాదిమంత్రరాజ స్తు స్మరయోనిశ్రియో ముఖే ॥ ౧౪
పఞ్చత్రిశమహావిద్యాం లలితాంబాప్రవాచికామ్ ।
యే జపంతి మహాభాగా స్తేషాం సర్వత్ర సిద్ధయః ॥ ౧౫
సద్గురో స్తు మనుం ప్రాప్య త్రిపఞ్చార్ణపరిష్కృతమ్ ।
సమ్యక్సంసాధయే ద్విద్వా న్వక్ష్యమాణప్రకారతః ॥ ౧౬

తత్క్రమం తు ప్రవక్ష్యామి సావధానో మునే! శృణు ।
ప్రాత రుత్థాయ శిరసి స్మృత్వా కమల ముజ్జ్వలమ్ ॥ ౧౭
సహస్రపత్రశోభాఢ్యం సకేసరసుకర్ణికమ్ ।
తత్ర శ్రీమద్గురుం ధ్యాత్వా ప్రసన్నం కరుణామయమ్ ॥ ౧౮
తతో బహి ర్వినిర్గత్య కుర్యా చ్ఛౌచాదికాః క్రియాః ।
అథాఽగత్య చ తైలేన సామోదేన విలేపితః ॥ ౧౯
ఉద్వర్తితశ్చ సుస్నాత శ్శుద్ధే నోష్ణేన వారిణా ।
అప స్స్వభావతో మేధ్యాః కిం పున ర్వహ్నిసంయుతాః ॥ ౨౦
తస్మా దుష్ణోదకే స్నాయా త్తదభావే యథోదకమ్ ।
పరిధాయ పటౌ శుద్ధౌ కౌసుమ్భౌ వాఽథవాఽరుణౌ ॥ ౨౧
ఆచమ్య ప్రయతో విద్వా న్హృది ధ్యాయ న్పరామ్బికామ్ ।
ఊర్ధ్వపుణ్డ్రం త్రిపుణ్డ్రం వా పట్టవర్ధన మేవ వా ॥ ౨౨
అగస్త్యపత్రాకారం వా ధృత్వా ఫాలే యథోచితమ్ ।
చారుకర్పూరకస్తూరిచందనాదివిలేపితః ॥ ౨౩
భూషణై ర్భూషితాఙ్గ శ్చ చారుశృఙ్గారవేషధృక్ ।
ఆమోదికుసుమస్రగ్భి రవతంసితకుంతలః ॥ ౨౪
సంకల్పభూషణో వాఽథ యథావిభవభూషణః ।
అంతర్బహిశ్చ శుద్ధాత్మా సంధ్యావన్దన మాచరేత్ ॥ ౨౫
అశ్వత్థపత్రాకారేణ పాత్రేణ సకుశాక్షతమ్ ।
సపుష్పచన్దనం చార్ఘ్యం మార్తాండాయ సముత్క్షిపేత్ ॥ ౨౬
తథాఽర్ఘ్యం భానవే దత్వా లలితాయా స్త్రిరర్ఘ్యకమ్ ।
తర్పయిత్వా యథాశక్తి మూలేన లలితేశ్వరీమ్ ॥ ౨౭

దేవర్షి పితృవర్గాంశ్చ తర్పయిత్వా విధానతః ।
మానసీ విశుద్ధహృదయః ప్రవిశ్య మఖమందిరమ్ ॥ ౨౮
న్యాసఖండే వక్ష్యమాణాన్ కృత్వా న్యాసా ననుక్రమాత్ ।
మృద్వాసనే సమాసీనో ధ్యాయే చ్ఛ్రీనగరం మహత్ ॥ ౨౯
నానావృక్షమహోద్యాన మారభ్య లలితావధి ।
ధ్యాయే చ్ఛ్రీనగరం దివ్య మబహిర్మానస శ్శుచిః ॥ ౩౦
పూజాఖండోక్తమార్గేణ పూజాం కృత్వా విచక్షణః ।
అక్షమాలాం సమాదాయ చంద్రకస్తూరివాసితామ్ ॥ ౩౧
ఉదఙ్ముఖః ప్రాఙ్ముఖో వా జపే త్సింహాసనేశ్వరీమ్ ।
షట్త్రింశల్లక్షసంఖ్యాంతు జపే ద్విద్యాం విచక్షణః ॥ ౩౨
తద్దశాంశ స్తు హోమ స్స్యా త్తద్దశాంశ స్తు తర్పణమ్ ।
తద్దశాంశం బ్రాహ్మణానాం భోజనం సముదీరితమ్ ॥ ౩౩
ఏవం సంసిద్ధమంత్ర స్తు కుర్యా త్కామ్యజపం పునః ।
లక్షమాత్రం జపిత్వా తు మనుష్యా న్వశ మానయేత్ ॥ ౩౪
లక్షద్వితయజాపేన నారీ స్సర్వా వశం నయేత్ ।
లక్షత్రితయజాపేన సర్వా న్వశయతే నృపాన్ ॥ ౩౫
చతుర్లక్షజపే జాతే క్షుభ్యన్తి ఫణికన్యకాః ।
పంచలక్షజపే జాతే సర్వాః పాతాళయోషితః ॥ ౩౬
భూలోకసుందరీవర్గో వశ్య ష్షడ్లక్షజాపతః ।
క్షుభ్యన్తి సప్తలక్షేణ స్వర్గలోకమృగీదృశః ॥ ౩౭
దేవయోనిభవా స్సర్వే హ్యష్టలక్షజపా ద్వశాః ।
నవలక్షేణ గీర్వాణా నఖిలా న్వశ మానయేత్ ॥ ౩౮

దశలక్షేణ శక్రాదిదిక్పాలా న్వశ మానయేత్ ।
లక్షైకాదశజాపేన బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాన్ ॥ ౩౯
లక్షద్వాదశజాపేన సిద్ధీ రష్టౌ వశం నయేత్ ।
ఇన్ద్రి స్యేంద్రత్వ మేతేన మంత్రేణ హ్యాభవ త్పురా
విష్ణో ర్విష్ణుత్వ మేతేన శివస్య శివతాఽమునా ।
ఇందో శ్చంద్రత్వ మేతేన భానో ర్భాస్కరతాఽమునా ॥ ౪౧
సర్వేషా మపి దేవానాం తా స్తా స్సిద్ధయ ఉజ్జ్వలాః ।
అనేన మంత్రజాపేన జాతా ఇ త్యవధారయ ॥ ౪౨
య ఏతన్మన్త్రజాపీ తు సర్వపాపవివర్జితః ।
త్రైలోక్యసుందరాకారో మన్మథేన సమాకృతిః ॥ ౪౩
సర్వాభి స్సిద్ధిభి ర్యుక్త స్సర్వజ్ఞ స్సర్వపూజితః ।
దర్శనా దేవ సర్వేషా మన్తరానందపూరకః ॥ ౪౪
వాచా వాచస్పతిసమ శ్శ్రియా శ్రీపతిసన్నిభః ।
బలే మరుత్సమాన స్స్యా త్స్థిరత్వే హిమవా నివ ॥ ౪౫
ఔన్నత్యే మేరుతుల్య స్స్యా ద్గామ్భీర్యేణ మహార్ణవః ।
క్షమా శ్శు భకరో మూర్త్యా గ్రామవల్లిపురాదిషు ॥ ౪౬
ఈషద్భ్రూభఙ్గమాత్రేణ స్తమ్భకో జృమ్భక స్తథా ।
ఉచ్చాటకో మోహక శ్చ మారకో దుష్టచేతసామ్ ॥ ౪౭
క్రుద్ధః ప్రసీదతి హఠా త్తస్య దర్శనహర్షితః ।
అష్టాదశసు విద్యాసు నిరూఢి మధిగచ్ఛతి ॥ ౪౮
మందాకినీపూరసమా మధురా తస్య భారతీ ।
న తస్యాఽవిదితం కించి త్సర్వశాస్త్రేషు కుమ్భజ! ॥ ౪౯

దర్శనాని చ సర్వాణి కర్తుం ఖణ్డయితుం పటుః ।
తత్త్వం జానాతి నిఖిలం సార్వజ్ఞ్యం చాఽధిగచ్ఛతి ॥ ౫౦
సదా దయార్ద్రం హృదయం తస్య సర్వేషు జన్తుషు ।
తతోఽకృపాగ్నే ర్విషయతాం గంతుం నాలం జగత్త్రయమ్ ।
తస్య దర్శనవేళాయాం శ్లథన్నీవినిబన్ధనాః ।
విస్రస్తరశనాబంధా గలత్కుంతలసఞ్చయాః ॥ ౫౨
ఘర్మవారికణశ్రేణిముక్తాభూషితమూర్తయః ।
అత్యంతరాగతరళవ్యాపారనయనాఞ్చలాః ॥ ౫౩
స్రంసమానకరామ్భోజమణికఙ్కణపంక్తయః ।
ఊరుస్తమ్భైవ నిష్పన్దా నమితాస్యాశ్చ లజ్జయా ॥ ౫౪
ద్రవత్కందర్పసదనాః పులకాఙ్కురభూషణాః ।
అన్య మాకార మివ చ ప్రాప్తా మానసజన్మనా ॥ ౫౫
దీప్యమానా ఇవోద్దామరాగజ్వాలాకదమ్బకైః ।
పచ్యమానా ఇవాఽనఙ్గశరపావకవృష్టిభిః ॥ ౫౬
ఉత్కంఠయా తుద్యమానాః ఖిద్యమానా స్తనూష్మణా ।
సిచ్యమానా శ్శ్రమజలై శ్శుచ్యమానా శ్చ లజ్జయా ॥ ౫౭
కులం జాతిం చ శీలం చ లజ్జాం చ పరివాదనాం ।
లోకా ద్భయం బంధుభయం పరలోకభయం తథా ॥ ౫౮
ముంచన్త్యో హృది సంచింత్య భవంతి హరిణీదృశః ।
అరణ్యే పట్టణే వాఽపి దేవాలయమఠేషు వా ॥ ౫౯
యత్ర కుత్రాఽపి తిష్ఠన్తం ధావంతి మృగీదృశః ।
వాతాహతం యథా పాండుపత్రం భ్రమతి భూతలే ॥ ౬౦

తద్వ ద్భ్రమంతి చిత్తాని దర్శనే తస్య సుభ్రువామ్ ।
వనితానవనీతానాం విద్రావణ మహానలం ॥ ౬౧
సంసేవంతే సమస్తానాం విద్యానా మపి పంక్తయః ।
చంద్రార్క-మండలద్వంద్వకుచమండలశోభినీ । ౬౨
త్రిలోకీలలనా తస్య దర్శనా దనురజ్యతి ।
అన్యాసాం తు వరాకీణాం వక్తవ్యం కిం తపోధన ॥ ౬౩
పట్టణేషు చ వీథీషు పానగోష్ఠీషు వేశ్మసు ।
ధిష్ణ్యేషు దేవవాసేషు మఠే ష్వాశ్రమధామసు ॥ ౬౪
అంతఃపురేషు మార్గేషు సుపర్వోపవనేషుచ ।
తీర్థేషు గిరికూటేషు గంగాద్యాసు నదీషు చ ॥ ౬౫
తత్కీర్తిఘోషణా పుణ్యా సదా ఘుమఘుమాయతే ।
తస్య దర్శనతః పాపజాలం నశ్యతి పాపినామ్ ॥ ౬౬
తద్గుణా ఏవ ఘుష్యంతే సర్వత్ర కవిపుంగవైః ।
భిన్నై ర్వర్ణై రాయుధై శ్చ భిన్నై ర్వాహనభూషణైః ॥
యే ధ్యాయంతి మహాదేవీం తా స్తా స్సిద్ధీ ర్భజంతి తే ।
మనో రాదిమఖణ్డ స్తు కున్దేందుధవళద్యుతిః ॥ ౬౭
ఆహృచ్చక్రం జ్వలజ్జ్వాల శ్చింతనీయ స్తు మూలకే ।
ఇంద్రగోపకసంకాశో ద్వితీయో మనుఖండకః ॥ ౬౮
విభావనీయో హృచ్చక్ర ఆఫాలాంతం జ్వలచ్ఛిఖః ।
అథ లాలాటపట్టస్థద్విదళామ్బుజకోటరే ॥ ౭౦
విభావనీయ స్తార్తీయఃఖండో దురితఖండకః ।
ముక్తో ధ్యేయో శశిజ్యోత్స్నాధవళాకృతి రమ్బికా ॥ ౭౧

రక్తసంధ్యకరోచి స్స్యా ద్వశీకరణకర్మణి ।
కవిత్వే విశదాకారా స్ఫటికోపలనిర్మలా ॥ ౨౨
ధవలాక్షే సువర్ణాభా చింత్యతే లలితాంబికా ।
సర్వసంపత్తిలాభే తు శ్యామలాంగీ విచింత్యతే ॥ ౨౩
నీలా చ మారీకరణే పీతా స్తమ్భనకర్మణి ।
ఆమూల మాబ్రహ్మబిలం జ్వలన్మాణిక్యదీపవత్ ॥ ౨౪
యే ధ్యాయంతి మహాపుణ్యం తే స్యు స్సంసిద్ధసిద్ధయః ।
ఏవం బహుప్రకారేణ ధ్యానభేదేన కుమ్భజ! । ౨౫
విభావయంత శ్రీదేవీం భజంతే మహతీం శ్రియమ్ ।
ప్రాప్యతే సద్భి రే నైషా నాఽసద్భి స్తు కదా చ న ॥ ౨౬
హై స్తు తప్తం తప స్తీవ్రం తై రేషాఽత్మని ధీయతే ।
యస్య(వా)నో పశ్చిమం జన్మ స్వయం యో వా న శంకరః॥
న తేన లభ్యతే విద్యా లలితా పరమేశ్వరీ ।
వంశే తు యస్య కస్యాఽపి భవే దేష మను ర్యది ॥ ౨౭
తద్వంశ్యా స్సర్వ ఏవ స్యు ర్ముక్తా స్తృప్తా నసంశయః ।
గుప్తా ద్గుప్తత రై నైషా సర్వశాస్త్రేషు నిశ్చితా ॥ ౨౮
వేదా స్సమస్తా శ్శాస్త్రాణి వదంతి లలితేశ్వరీమ్ ।
ఇయ మేవాఽత్మవిద్యా స్యా దియ మేవ పరా గతిః ॥ ౩౦
ఇయ మేవ మహా త్తీర్థ మియ మేవ మహా త్ఫలమ్ ।
ఇమాం ధ్యాయంతి మునయో ధ్యాయంతీమాం చ యోగినః॥
అర్చం తీమాం సురశ్రేష్ఠా స్సర్వదా సర్వసిద్ధిదామ్ ।
న ప్రాప్యతే కుచారిత్రైః కుత్సితైః కుటిలాశయైః ॥ ౩౧

వేదబాహ్యై ర్వృథా తర్కై ర్వృథా విభ్రాంతబుద్ధిభిః ।
నష్టై రశీలై రుచ్ఛిష్టైః కులభ్రష్టైశ్చ నిష్ఠురైః ॥ ౮౩
దర్శనద్వేషిభిః పాపశీలై రాచారనిన్దకైః ।
చార్వాకమతనిష్ణాతై ర్గర్వితైః పరదూషకైః ॥ ౮౪
అనాత్మజ్ఞై రనల్పేర్ష్యైః క్రోధనై ర్గురుబాధకైః ।
ఉద్ధతై రుద్ధతాలాపై ర్దామ్భికై రతిమానిభిః ॥ ౮౫
ఏతాదృశానాం మర్త్యానా మియ మత్యంతదుర్లభా ।
కథం చి దపి లబ్ధాఽపి విద్యా తేషు పరాఙ్ముఖీ ॥ ౮౬
ఇతి పృష్టం త్వయాఽఽఖ్యాతం సర్వపూజ్యా మ యేరితా ।
దేవతానాం చ పూజ్యత్వ మస్యాః ప్రోక్తం ఘటోద్భవ! ౮౭
భండాసురవధా యైషా ప్రాదుర్భూతా చిదగ్నితః ।
మహాత్రిపురసుందర్యా మూర్తితేజోవిజృమ్భితా ॥ ౮౮
కామాక్షీతి విధాత్రా తు ప్రస్తుతా లలితేశ్వరీ ।
ధ్యాయేత పరయా భక్త్యా తాం పరాం లలితామ్బికామ్ ॥
సదాశివస్య మనసో లాలనా ల్లలితాభిధా ।
య ద్య త్కృతవతీ కృత్యం త త్సర్వం వినివేదితమ్ ॥ ౯౦

ఫలశ్రుతిః

య ఇదం శృణుయా ద్దివ్య మాఖ్యానం కుమ్భసమ్భవ ।
తస్య సిద్ధిః కరస్థైవ న స భూయోఽపి జాయతే । ౯౧
ఆఖ్యానరి లలితాదేవ్యాః పఠే ద్య శ్శృణుయా దపి ।
విధూయ సర్వపాపాని దేవలోకే మహీయతే । ౯౨

కన్యార్థీ లభతే కన్యాం జయార్థీ జయ మాప్నుయాత్ ।
మోక్షార్థీ లభతే మోక్షం ధర్మార్థీ ధర్మ మాప్నుయాత్ ॥
అర్థకామో లభే దర్థం పుత్రకామో బహూం త్సుతాన్ ।
విద్యార్థీ లభతే విద్యాం యోగార్థీ యోగ మాప్నుయాత్ ॥
రాజ్యార్థీ లభతే రాజ్యం గ్రామార్థీ గ్రామ మాప్నుయాత్ ।
గర్భిణీ లభతే పుత్రం కన్యా విందతి సత్పతిమ్ ॥ ౯౫
యోఽన్యాన్ కామయతే కామాన్ మానవః శ్రవణా దిహ ।
త త్సర్వం శీఘ్ర మాప్నోతి దేవానాం చ ప్రియో భవేత్ ॥
శ్రుత్వా చరిత్రం శ్రీదేవ్యాః సంగ్రామం ప్రవిశే న్నృపః ।
స నిర్జిత్య భయం శత్రూ న్కల్యాణైః పరిపూర్యతే ॥ ౯౬
సర్వవ్యాధివినిర్ముక్తః పుత్రపౌత్రైః ప్రతిష్ఠితః ।
లలితాయా ఉపాఖ్యానం య ముద్దిశ్య పఠే త్సకృత్ ॥ ౯౭
తస్య రోగా న బాధంతే వాతపిత్తాదిసంభవాః ।
నాకాలమరణం తస్య న సర్పై శ్చాపి దంశ్యతే ॥ ౯౯
విషం నాక్రమతే దేహే న జడత్వం న మూకతా ।
నోపసర్గభయం తస్య న చోత్పాతభయం తథా ॥ ౧౦౦
నాఽభిచారకృతై ర్దోషై ర్లిప్యతే స కదా చ న ।
సర్వకామసమృద్ధార్థో యః పఠే త్తు దినే దినే ॥ ౧౦౧
నిత్య మూర్జితభక్త్యా చ దుర్వ్యాఘాతాదివర్జితః ।
యః త్పుణ్యం సర్వతీర్థానాం గఙ్గాదీనాం విశేషతః ॥ ౧౦౨
త త్పుణ్యం కోటిగుణితం ప్రాప్నోతి శ్రవణా దిహ ।
దర్శానాం రాజసూయానా మగ్నిష్టోమశతస్య చ ॥ ౧౦౩

శ్రవణాత్ఫల మాప్నోతి కోటికోటిగుణోత్తరమ్ ।
అవధ్య స్సర్వభూతానా మన్యేషాం చ విశేషతః ॥ ౧౦౪
జీవే ద్వర్షశతం సాగ్రం సర్వవ్యాధివివర్జితః ।
గోఘ్న శ్చైవ కృతఘ్న శ్చ భ్రూణహా గురుతల్పగః ॥ ౧౦౫
శరణాగతఘాతీ చ మిత్రవిశ్వాసఘాతకః ।
దుష్టః పాపసమాచారో మాతృహా పితృహా తథా ॥ ౧౦౬
శ్రవణా దస్య భావేన ముచ్యతే సర్వపాతకైః ।
తీర్థేషు పూజావేళాసు విషువ త్యయనేషు చ ॥ ౧౦౭
పఞ్చపర్వసు సన్మర్క్షే పుణ్యేష్వా యతనేషు చ ।
రాజ్యక్షోభే రోగభయే మారీచోరభయాదిషు ॥ ౧౦౮
యే పఠ న్తీద మాఖ్యానం తే సంసిద్ధి మవాప్నుయుః ।
యః త్రేదం లిఖితం పుస్తే వర్తతే కుమ్భసమ్భవ ! ౧౦౯
తస్మి న్దేశే న రోగ శ్చ న చ దుర్భిక్షసమ్భవః ।
పూజావిధాన మఖిలం శాస్త్రోక్తే నైవ వర్త్మనా ॥ ౧౧౦
ఖణ్డాంతరే వదిష్యామి త దాకర్ణయ కుమ్భజ !
ద్వాత్రింశ ల్లలితాఖ్యాన మమృతం దివ్యదర్శనం ॥ ౧౧౧
దేవీమహాత్మ్య మపి చ పర్యాయాః కుమ్భసమ్భవ !
తస్మా ద్ద్వాత్రింశికాశాస్త్రం బ్రహ్మాండోత్తరకీర్తితం ॥ ౧౧౨
దేవీసముత్సవే జాతే పఠితవ్యం ప్రయత్నతః ।
దేవ్య స్సమస్తా స్త్రైలోక్యే యత శ్శ్రీలలితాత్మికాః ॥ ౧౧౩
అత స్తా స్స్వస్వపూజాసు కుర్వ న్త్యస్యా అపాఠనాత్ ।
విశేషత స్తు దుర్గాయా స్సంప్రాప్తే తు మహోత్సవే ॥ ౧౧౪

బ్రాహ్మణం వరయే ద్దైశ్య ద్వాత్రింశత్పాఠకర్మణి ।
స్వయం వాఽపి పఠే ద్దుర్గాసన్నిధౌ దృఢమానసః ॥ ౧౧౫
ఏకవారం ద్వివారం వా త్రివారం వా ప్రయత్నతః ।
లలితాఖ్యానపాఠ స్తు సర్వసిద్ధిప్రదాయకః ॥ ౧౧౬
త్రైలోక్యజన్మజాలాఢ్యబలేః కరణతో యథా ।
లలితాఖ్యానపాఠేన తథా దుర్గా ప్రసీదతి ॥ ౧౧౭
అశుచి ర్వా శుచి ర్వాఽపి యాదృ క్తాదృ గవస్థితః ।
పఠ ద్ద్వాత్రింశికాపాఠం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥ ౧౧౮
ప్రత్యబ్ద ముత్సవే దార్గే పాఠయే ద్భూమివల్లభః ।
ఇదం ద్వాత్రింశదధ్యాయసంమితం దర్శనోత్తమమ్ ॥ ౧౧౯
కారణం సర్వసిద్ధీనాం నాఽస్మా త్పరతరం మహత్ ।
ద్వాత్రింశికాయా అస్యాస్తు సకృ దావర్తనా దపి ॥ ౧౨౦
చండికాకోటిపాఠస్య సదృశం ఫల ముద్భవేత్ ॥ ౧.౨౦౪

ఆఖ్యాన మేత దవదాతగుణాః పఠంత
స్సత్సంప్రదాయక మపాకృతసర్వదుఃఖమ్ ।
విజ్ఞానదీప్తికలికాం లలితామహేశీ
మాసాద్య చేతసి వహంతిసదాఽభితృప్తిమ్ ॥ ౧.౨౦౫

ఇతి శ్రీబ్రహ్మాండపురాణే ఉత్తరభాగే లలితోపాఖ్యానే
హయగ్రీవాగస్త్యసంవాదే మన్త్రరాజతత్సాధనాది
కథనంనామ ద్వీచత్వారింశోఽధ్యాయః
శ్రీలలితోపాఖ్యానం సమ్పూర్ణమ్,

శ్రీః. లలితా త్రిపురసుందర్యై నమః.

శ్రీ మద్దేవర్షి దూర్వాసవిరచితార్యాద్విశతీస్తుతిః

వందే గజేంద్రవదనం వామాంకారూఢవల్లభాశ్లిష్టం
కుంకుమపరాగశోణం కువలయినీజారకోరకాపీడం ॥
స జయతి సువర్ణశైల స్సకలజగచ్చక్రసంఘటితమూర్తిః
కాంచననికుంజవాటీకందళదమరీప్రపంచసంగీతః ॥
హరిహయనైఋతమారుతహరితామంతే ష్వవస్థితం తస్య
వినుమ స్సానుత్రితయం విధిహరిగౌరీశవిష్టపాధారం ॥
మధ్యే పున ర్మనోహరరత్నరుచిస్తబకరంజితదిగంతం
ఉపరి చతుశ్శతయోజన ముత్తుంగం శృంగపుంగవ ముపాసే ॥
తత్ర చతుశ్శతయోజనపరిణాహం దేవశిల్పినా రచితం ।
నానాసాలమనోజ్ఞం నమామ్యహం నగర మాదివిద్యాయాః ॥
ప్రథమం సహస్రపూర్వకషట్ఛతసంఖ్యాకయోజనం పరితః ।
వలయీకృతస్వగాత్రం వరణం శరణం వ్రజా మ్యయోరూపం ॥
తస్యోత్తరే సమీరణయోజనదూరే తరంగితచ్ఛాయః ।
ఘటయతు ముదం ద్వితీయో ఘంటాస్వననాదనిర్మిత స్సాలః ॥
ఉభయో రంతరసీమ న్యుద్దామభ్రమరరంజితోదారం ।
ఉపవన ముపాస్మహే వయ మూరీకృతమందమారుతస్పందం ॥
ఆలింగ్య భద్రకాళీ మాసీన స్తత్ర హరిశిలాశ్యామాం ।
మనసి మహాకాళో మే విహరతు మధుపానవిభ్రమన్నేత్రః ॥
తార్తీయీకో వరణ స్తస్యోత్తరసీమ్ని వాతయోజనతః ।
తామ్రేణ రచితమూర్తి స్తనుతా చ్చాక్రందకారకం భద్రం ॥

మధ్యే తయోశ్చ మణిమయపల్లవశాఖాప్రసూనపక్ష్మలితాం।
కల్పానోకహవాటీం కలయే మకరందపంకిలావాలాం ॥ ౧౧
తత్ర మధుమాధవశ్రీతరుణీభ్యాం తరళదృక్చకోరాభ్యాం।
ఆలింగితోఽవతా న్మా మనిశం ప్రథమర్తు రాత్తపుష్పాస్త్రః॥
నమత తదుత్తరభాగే నాకిపథోల్లంఘిశృంగసంఘాతం।
సీసాకృతిం తురీయం సితకిరణాలోకనిర్మలం సాలం ॥ ౧౩
సాలద్వయాంతరాళే సరళానిలపోతచారసుభగాయాం।
సంతానవాటికాయాం సక్తం చేతోఽస్తు సతత మస్మాకం ॥
తత్ర తపనాతిరూక్షః సమ్రాజ్ఞీచరణసాంద్రితస్వాంతః।
శుక్రశుచిశ్రీసహితో గ్రీష్మర్తు ర్దిశతు కీర్తి మాకల్పం ॥ ౧౫
ఉత్తరసీమని తస్యోన్నతశిఖరోల్లాసిహాటకపతాకః।
ప్రకటయతు పంచమో నః ప్రాకారః కుశల మారకూటమయః
ప్రాకారయోశ్చ మధ్యే పల్లవితాన్యభృతపంచమోద్ఘోషా।
హరిచందనద్రువాటీ హరతా దామూల మస్మదనుతాపం ॥
తత్ర నభశ్శ్రీముఖ్యై స్తరుణీవర్గై స్సమన్వితః పరితః।
శక్రజాట్టహాసముఖో వాంఛాపూర్తిం తనోతు వర్షర్తుః ॥ ౧౮
మారుతయోజనదూరే మహనీయ స్తస్య చోత్తరే భాగే।
భద్రం కృషీష్ట షష్ఠః ప్రాకారః పంచలోహధాతుమయః ॥
అనయో ర్మధ్యే సంతత మంకురదతిదివ్యకుసుమగంధాయాం।
మందారవాటికాయాం మానస మంగీకరోతు మే విహృతిం ॥
తస్యా మిషోర్జలక్ష్మీతరుణీభ్యాం శరదృతు స్సదా సహితః।
అభ్యర్చయం త్సజీయా దంబా మామోదమేదురైః కుసుమైః

తస్యాబ్ధి సంఖ్యయోజనదూరే దేదీప్యమానశృంగౌఘః ।
కలధౌతకలితమూర్తిః కల్యాణం దిశతు సప్తమ స్సాలః । ౨౨
మధ్యే తయో ర్మరుత్పథలంఘితవిటపాగ్రవిరుతకలకంఠా ।
శ్రీపారిజాతవాటీ శ్రియ మనిశం దిశతు శీతలోద్దేశా । ౨౩
తస్యా మతిప్రియాభ్యాం సహ ఖేలం త్సహసహస్యలక్ష్మీభ్యాం
సామంతో ఝషకేతో ర్హేమంతో భవతు హేమవృద్ధ్యై నః ॥
ఉత్తరత స్తస్య మహానుద్భటహుతభుక్ఛిఖారుణమయూఖః
తపనీయఖండరచిత స్తనుతా మాయుష్య మష్టమో వరణః ॥
కాదంబవిపినవాటీ మనయో ర్మధ్యభువి కల్పితావాసాం ।
కలయామి సూనకోరకకందలితానందతుందిలసమీరాం ॥ ౨౬
తస్యా మతీవ శిశిర స్తపస్తపస్యాఖ్యమాసలక్ష్మీభ్యాం ।
శివ మనిశం సహితో మే శిశిరస్తు ర్దిశతు శీతలదిగంతః ॥
తస్యాం కదంబవాట్యాం తత్ప్రసవామోదమిళితమధుగంధం ।
సప్తావరణమనోజ్ఞం శరణం సముపైమి మంత్రిణీశరణం ॥ ౨౮
తత్రాలయే విశాలే తపనీయాఽఽరచితతరళసోపానే ।
మాణిక్యమంటపాంతే మహతిచ సింహాసనేచ మణిఖచితే ॥
బిందుత్రికోణపంచద్విపనృపవసువేదదళకురేఖాఢ్యే ।
చక్రే సదా నివిష్టాం షష్ఠ్యష్టత్రింశదక్షరేశానీం ॥ 30
తాపింఛమేచకాంగీం తాళీదళఘటితకర్ణతాటంకాం ।
తాంబూలపూరితముఖీం తామ్రాధరబింబదష్టదరహాసాం ॥
కుంకుమపంకిలదేహాం కువలయజీవాతుశాబకవతంసాం ।
కోకనదశోణచరణాం కోకిలనిక్వాణకోమలాలాపాం ॥ 3౨

వామాంగకలితచూలీకలమానకదంబమాలికాభరణాం ।
ముక్తాలంబితకాంచీధృతముగ్ధాలకవిలసితచిత్రకోదారాం ॥ ౩౩
కరవిధృతకీరశావకకలనినదవ్యక్తశకలనిగమార్థాం ।
కోమలకుచాంగలిప్తాం పాటీరసౌరభ్యార్ధమాలికాక్త్రియుగాం ॥ ౩౪
ఆపాటలాంశుకధరాం ఆదిరసోన్మేషవాసితకటాక్షాం ।
ఆమ్నాయసారగులికాం ఆద్యాం సంగీతమాతృకాం వందే ॥
తస్యోత్తరే సువర్ణసాలస్యోత్తరత స్తరుణకుంకుమచ్ఛాయః ।
శమయతు మమ సంతాపం సాలో నవమస్తు పుష్యరాగమయః ॥
అనయో రంతరవసుధాః ప్రణుమః ప్రత్యగ్రపుష్యరాగమయీః ।
సింహాసనేశ్వరీ మనుచింతనని స్తంద్రసిద్ధనీరంధ్రాః ॥ ౩౫
తత్సాలోత్తరదేశే తరుణజపాకిరణధోరణీశోణః ।
ప్రశమయతు పద్మరాగప్రాకారో మమ పరాభవం దశమః ॥
అంతరభూః కృతవాసా నన్వనయో రపనీతచిత్తవైమత్యాః ।
చక్రేశీపదభక్తాః చారణవర్గా నహర్నిశం కలయే ॥ ౩౬
సారంగవాహదౌవారికదూరే సంఘటితకేతన స్తస్య ।
గోమేధికమణిరచితో గోపాయతు మాం సమున్నత స్సాలః ॥
వప్రద్వయాంతరోర్వ్యాం వటుకై ర్వివిధైశ్చ యోగినీబృందైః ।
సతతం సమర్చితాయా స్సంకర్షిణ్యాః ప్రణౌమి చరణాబ్జం ॥
తాపసయోజనదూరే తస్య సముత్తుంగగోపురోదారః ।
వాంఛాపూర్త్యై భవతా ద్వజ్రమణీనికరనిర్మితో వప్రః ॥ ౩౭
వరణద్వితయాంతరభువి వాసజుషో మధురమధురసాస్వాదాః ।
రంభాదివిబుధవేశ్యాః రచయంతు మహాంత మస్మదానందం ॥

తత్ర సదా ప్రవహంతీ తటినీ వజ్రాభిధా చిరం జయతాత్ ।
చటులోర్మిజాలనృత్యత్కలహంసీకులకలక్వణితపుష్టా ॥ ౪౨
రోధసి తస్యా రుచిరే వజ్రేశీ జయతి వజ్రభూషాఢ్యా ।
వజ్రప్రదానతోషితవజ్రిముఖత్రిదశవినుతచారిత్రా ॥ ౪౩
తస్యోదీచ్యాం హరితి స్తబకితసుషమావలీఢవియదంతః ।
వైడూర్యరత్నఖచితో వైమల్యం దిశతు చేతసో వరణః ॥ ౪౪
అధిమధ్య మేతయో ర ప్యంబా చకగొబ్బలంబితస్వాంతాః ।
కర్కోటకాదినాగాన్ కలయామః కించ బలిముఖాన్ దనుజాన్
గంధవహసంఖ్యయోజనదూరే గగనాధ్వజాంఘికస్తస్య ।
వాసవమణిప్రణీతో వరణో బహులయతు వైదుషీం విశదాం
మధ్యక్షోణ్యా మముయో ర్మాహేంద్రశిలాత్మకానిచ సరాంసి।
శాతోదరీసహాయాన్ భూపాలానపి పునఃపునః ప్రణుమః ॥ ౪౫
ఆశుగయోజనదూరే తస్యాః కాంత్యాలిధవళితదిగంతః ॥
ముక్తావిరచితగాత్రో ముహు రస్మాకం భవే న్ముదే వప్రః ॥
ఆవృత్యై రథియుగ్మం పూర్వస్యాం దిశి పురందర శ్రీమాన్ ।
అభ్రముపిటాధిరూఢో విభ్రమ మస్మాకమనిశ మాతనుతాత్ ॥
తత్కోణే వ్యజనస్రుక్తోమరశక్తిస్రువాన్నపాత్రధరః ।
స్వాహాస్వధాసమేత స్సుఖయతు మాం హవ్యవాహనస్సుచిరం
దక్షిణదిగంతరాళే దండధరో నీలనీరదచ్ఛాయః ।
త్రిపురాపదాబ్జభక్త స్తిరయతు మమ నిఖిల మంహసో నికరం ॥
తస్యైవ పశ్చిమాయాం దిశి దళితేందీవరప్రభాశ్యామః ।
ఖేటాసిపట్టధారీ ఖేదా న్నయతు యాతుధానో మే ॥ ౪౬

తస్మా దుత్తరభాగే ధవళాంగో విపులఝషవరారూఢః ।
పాశాయుధాత్తపాణిః పాశీ విదళయతు పాపజాలాని ॥ ౫౫
వందే తదుత్తరహరిత్కోణే వాయుం చమూరువరవాహం ।
కోరకితతత్త్వబోధాన్ గోరక్షప్రముఖయోగినోఽపి ముహుః ॥
తరుణీ రిడాప్రధానా స్తిస్రో వాతస్య తత్ర కృతవాసాః ।
ప్రత్యగ్రకాపిశాయనపానపరిభ్రాంతలోచనాః కలయే ॥ ౫౭
తల్లోకపూర్వభాగే ధనదం ధ్యాయామి శేవధికులేశం ।
అపి మాణిభద్రముఖ్యా నంబాచరణాబ్జలంబినో యక్షాన్ ॥ ౫౮
తస్యైవ పూర్వసీమని తపనీయాఽఽరచితగోపురే నగరే ।
కాత్యాయనీసహాయం కలయే శీతాంశుఖండచూడాలం ॥ ౫౯
తత్పురషోడశవరణస్థలభాజ స్తరుణచంద్రచూడాలాన్ ।
రుద్రాధ్యాయే పఠితాన్ రుద్రాణీసహచరాన్ భజే రుద్రాన్ ॥
పవమానసంఖ్యయోజనదూరే బాలతృణమేచక స్తస్య ।
సాలో మరకతరుచిర స్సంపద మచలాం శ్రియంచ పుష్ణాతు ॥
ఆవృతియుగ్మాంతరతో హరితమణీనివహమేచకే దేశే ।
హాటకతాళీ విపినం హాలాఘటఘటితవిటప మాకలయే ॥ ౬౩
తత్రైవ ముద్రిణీగృహపరిణాహం ధవళకేతనం సదనం ।
మరకతసౌధమనోజ్ఞం దద్యా దాయూంషి దండనాథాయాః ॥
సదనే తత్ర హరిన్మణిసంఘటితే మంటపే శతస్తంభే ।
కార్తస్వరమయపీఠే కనకమయాంబురుహకర్ణికామధ్యే ॥ ౬౪
బిందుత్రికోణవసుదళమనుదళవృత్తద్వయాన్వితే చక్రే ।
సంచారిణీ దశోత్తరశతార్ణమనురాజకమలకలహంసీ ॥ ౬౫

క్రోలవదనా కుశేశయనయనా కోకారిమండితశిఖండా ।
సంతప్తకాంచనాభా సంధ్యారుణచేలసంవృతనితంబా ॥ ౬౬
హలముసలశంఖచక్రాంకుశపాశాభయవరస్ఫురితహస్తా ।
కూలంకషానుకంపా కుంకుమజంబాలితస్తనాభోగా ॥ ౬౭
ధూర్తానా మతిదూరా వార్తాశేషావలగ్నకమనీయా ।
ఆర్తాళిఫలదాత్రీ వార్తాళీ భవతు వాంఛితార్థాయ ॥ ౬౮
తస్యాః పరితో దేశే స్వప్నేశ్యాద్యాస్తథైవ రవీముఖ్యాః ।
ప్రణమత జంభిన్యాద్యా భైరవవర్గాంశ్చ హేతుకప్రముఖాన్ ॥
పూర్వోక్తసంఖ్యయోజనదూరే పూషాంశుపాటల స్తస్యాః ।
విద్రావయతు మదార్తిం విద్రుమసాలో విశంకటద్వారః ॥ ౭౦
ఆవరణయో రహర్నిశ మంతరభూమౌ ప్రకాశశాలిన్యాం ।
ఆసీన మంబుజాసన మభినవసిందూరగౌర మహ మీడే ॥ ౭౧
వరణస్య తస్య మారుతయోజనతో విపులగోపురోదారః ।
సాలో నానారత్నైః స్సంఘటితాంగః కృషీష్ట మదభీష్టం ॥ ౭౨
అంతరకక్ష్యా మనయో రవిరళశోభాప్రచండమండలోద్దేశాం ।
మాణిక్యమంటపాఖ్యాంమహతీమధిహృదయమనిశమాకలయే ॥
తత్ర స్థితం ప్రసన్నం తమాలప్రవాళకిరణాభం ।
కర్ణావలంబికుండలకందళితాభీషుకవచితకపోలం ॥ ౭౪
శోణాధరం శుచిస్మిత మేణాంకనిభాస్య మేధమానకృపం ।
ముగ్ధైణమదవిశేషకముద్రితనిటలేందురేఖికారుచిరం ॥ ౭౫
నాళీకదళసహోదరనయనాంచలనటితమనసిజాకూతం ।
కమలాకఠినపయోధరకస్తూరీఘుసృణపంకిలోరస్కం ॥ ౭౬

చాంపేయగంధికైశ్యం చంపాసబ్రహ్మచారినాసిక్యం ।
శ్రీవత్ససౌభగధనం శ్రితజనరక్షాధురీణచరణాబ్జం ॥ ౨౨
కంబుసుదర్శనవిలసత్కరపద్మం కంఠలోలవనమాలం ।
మచకుందమోక్షఫలదం ముకుంద మానందకంద మవలంబే ॥
తద్వరణోత్తరభాగే తారాపతిబింబచుంబినిజశృంగః ।
వివిధమణీగణఖచితో వితరతు సాలో వినిర్మలాం ధిషణాం ॥
ప్రాకారద్వితయాంతరకక్ష్యాం పృథురత్ననికరసంకీర్ణాం ।
నమత సహస్రస్తంభకమంటపనామ్నాఽభివిశ్రుతాం భువనే ॥
ప్రణుమ స్తత్ర భవానీసహచర మీశాన మిందుఖండధరం ।
శృంగారనాయికామనుశీలనభాజోఽపి నందిభృంగిముఖాన్ ॥
తత్రైణవాహయోజనదూరే వందే మనోమయం వప్రం ।
అంకూరన్మణికిరణా మంతరకక్ష్యాంచ నిర్మలా మనయోః ॥
తత్రైవాఽమృతవాపీతరళతరంగావలీఢతటయుగ్మాం ।
ముక్తామయకలహంసీముద్రితకనకారవిందసందోహాం ॥ ౨౩
కాంచనమయాంగవిలసత్కారండవషండతాండవమనోజ్ఞాం
శక్రోపలమయభృంగీసంగీతోన్మేషఘోషితదిగంతాం ॥ ౨౪
కురువిందాత్మకహల్లకకోరకసుషమాసమూహపాటలితాం ।
కలయే సుధాస్వరూపాం కందళితానందకైరవామోదాం ॥ ౨౫
తద్వాపికాంతరాళే తరళే మణిపోతసీమ్ని విహరంతీం ।
సిందూరపాటలాంగీం సితకిరణాలోకకల్పితవతంసాం ॥ ౨౬
పర్వేందుబింబవదనాం పల్లవశోణాధరస్ఫురితదరహాసాం ।
కుటిలకబరీం కురంగీశిశునయనాం కుండలస్ఫురితగండాం ॥ ౨౭

నికటస్థపోతనిలయా శ్శక్తి శ్శయవిధృతపేశమశ్శృంగజలైః ।
పరిషించంతీం పరిత స్తారాం తారుణ్యాగర్వితాం వందే ॥౮౮
ప్రాగుక్తసంఖ్యయోజనదూరే ప్రణమామి బుద్ధిమయసాలం ।
అనయో రంతరకక్ష్యా ఘుష్టాపదరూప మేఘనీరుచిరాం ॥ ౮౯
కాదంబినీనిధానాం కలయా మ్యానందవాపికాం తస్యాం ।
శోణాశ్మనివహనిర్మితసోపానశ్రేణిశోభమానతటాం ॥ ౯౦
మాణిక్యతరణినిలయాం మధ్యే తస్యాం మదారుణకపోలాం ।
అమృతేశీ త్యభిధానా మంతః కలయామి వారుణీం దేవీం॥౯౧
సౌవర్ణకే నిపాతనహస్తా సౌందర్యగర్వితా దేవ్యాః ।
తత్పురత స్థితిభాజో వితరం త్వస్మాక మాయుషా మృద్ధిం ॥
తస్య పృషదశ్వయోజనదూరే_హంకారసాల మతితుంగం ।
వందే తయోశ్చమధ్యమకక్ష్యాం వలమానమలయపవమానాం
వినుమో విమర్శవాపీం సౌషుమ్నసుధాస్వరూపిణీం తత్ర ।
వేలాతిలంఘివీచీకోలాహలభరితకాలవనవాటీం ॥ ౯౨

తత్రైవ సలిలమధ్యే తాపింఛదళత్రపాకరాభాం ।
శ్యామలకంచుకలసితాంశ్యామాం విధుబింబడంబరహరాస్యాం
ఆభుగ్న మసృణచిల్లీహసితాయుగ్మశరకార్ముకవిలాసాం ।
మందస్మితాంచితముఖీం మణిమయతాటంకమండితకపోలాం ॥
కురువిందతరణినిలయాం కులాచలస్పర్ధికుచనమన్మధ్యాం ।
కుంకుమవిలిప్తగాత్రీం కురుకుల్లాం మనసి కుర్మహే సతతం॥౯౩
తత్సాలోత్తరదేశే భానుమయం వప్ర మాశ్రయే దీప్రం।
మధ్యంచ విపులమనయో ర్మన్యే చైత్రాంత మాతపోద్గారం॥

తత్ర కురువిందపీఠే తామరసే కనకకర్ణికాఘటితే ।
ఆసీనమరుణవాసస మామ్నాయప్రసవమాలికాభరణం ॥ ౯౯
చతుష్మృతిప్రకాశనశక్తిచ్ఛాయాసమారచితకేళిం ।
మాణిక్యమకుటరమ్యం మనస్యే మార్తాండభైరవం హృదయే ॥
ఇందుమయసాల మీడే తస్యోత్తరత స్తుషారగిరిగౌరం ।
అత్యంతశిశిరమారుత మనయో ర్మధ్యంచ చంద్రికోద్గారం ॥
తత్రప్రకాశమానం తారానికరైః పరిష్కృతం సేవ్యం ।
అమృతమయకాంతికందళ మంతఃకలయామి కుంగసిత మిందుం
శృంగారసాల మీడే శృంగోల్లసితం తదుత్తరే దేశే ।
మధ్యస్థ మనయోరపిమహితాంశృంగారపూర్వికాంపరిఘాం ॥
తత్ర మణినౌస్థితాభి స్తపనీయాఽఽరచితశృంగహస్తాభిః ।
శృంగారదేవతాభి స్సహితం పరిఘాధిపం భజే మదనం ॥ ౧౦౪
శృంగారవరణ స్యోత్తరత స్సకలవిబుధసంసేవ్యం ।
చింతామణిగణఖచితం చింతాం దూరీకరోతు మే సదనం ॥
మణిసదనసాలయో రధిమధ్యం, దశతాళభూమిరుహదీర్ఘైః ।
పర్ణైః సువర్ణవర్ణై ర్యుక్తాం కాండైశ్చ యోజనోత్తుంగైః ॥
మృదులై స్తాళీపంచకమానై ర్యుక్తాం ద్వియోజనోత్తుంగైః ।
పద్మైః పరివృతభృంగీబృందై ర్మిళితాంచ కేసరకదంబైః ॥ ౧౦౭
సంతతగళితమరందస్రోతో నిర్యన్మిళిందసందోహాం ।
పాటీరపవనబాలకధాటీనిర్యత్పరాగపింజరితాం ॥ ౧౦౮
కలహంసీకులకలకలకూలంకషనినదనిచయకమనీయాం ।
పద్మాటవీం భజామః పరిమళకల్లోలపక్ష్మలోపాంతాం ॥ ౧౦౯

దేవ్యర్ఘ్యపాత్రధారీ పూర్వస్యాం దిశిచ పంచకలాయుక్తః ।
వలయితమూర్తి ర్భగవాన్వహ్నిః క్రోడీకృతశ్చిరంపాయాత్ ।
తత్రాఽఽధారే దేవ్యాః పాత్రీభూతః ప్రభాకర శ్శ్రీమాన్ ।
ద్వాదశకళాసమేతో ధ్యాతంమమబహుళమాంతరంభింద్యాత్ ॥
తస్మిన్ దినేశపాత్రే తరంగితామోద మమృతమయ మర్ఘ్యం ।
చంద్రకలాత్మక మనిశం సాంద్రీకుర్యా దమంద మానందం ।
అమృతే తస్మి న్నభితో విహరంత్యో వివిధమణిభాజః ॥
షోడశకలా స్సుధాంశో శ్శ్యేతా దుత్తారయంతు మా మనిశం ।
తత్రైవ విహృతిభాజో విధిముఖ్యానాంచ కారణేశానాం ।
సృష్ట్యాదిరూపికా స్తా శ్శమయం త్వఖిలాః కలాశ్చ సంతాపం ॥
కీనాశవరుణకిన్నరరాజదిగంతేషు రత్నగేహస్య ।
కలయాఽన్వితా న్యజస్రంకలయంత్వాయుష్యమర్ఘ్యపాత్రాణి
పాత్రస్థలస్య పురతః పద్మారమణవిధిపార్వతీశానాం ।
భవనాని శర్మణే నో భవంతు భాసా ప్రదీపితజగంతి ॥ ౧౧౬
సదన స్యానలకోణే సతతం ప్రణమామి కుండ మాగ్నేయం ।
తత్ర స్థితంచ వహ్నిం తరళశిఖాజటిల మంబికాజనకం ॥
తస్యాఽఽశరదిశి తాదృశరత్నపరిస్ఫురితపర్వనవకాఢ్యం ।
చక్రాత్మకం శతాంగం దశయోజన మున్నతం భజే దివ్యం
తత్రైవ దిశి నిషణ్ణం తపనీయధ్వజపరంపరాశ్లిష్టం ।
రథ మపరంచ భవాన్యా రచయామో మనసిరత్నమయచూడః
భవనస్య వాయుభాగే పరిష్కృతో వివిధవైజయంతీభిః ।
రచయతు ముదంరథేంద్రః సచివేశాన్యా స్సమ స్తవంద్యాయాః

వశినీగృహోపరిష్టా ద్వింశతిహస్తోన్నతే మహాపీఠే ।
శమయంతు శత్రుబృందం శస్త్రాణ్యస్త్రాణి చాదిదంపత్యోః॥
శస్త్రసదనోపరిష్టా ద్వలయే బలసైధిరత్నసంఖచితే ।
కామేశ్వరీప్రధానాః కలయే దేవీ స్సమ స్తజనవంద్యాః ॥౧౪౪
కామేశ్వరీగృహోపరివలయే వివిధమనుసంప్రదాయజ్ఞాః ।
చత్వారో యుగనాథా జయంతు మిత్రేశపూర్వకా గురవః ॥
నాథభవనోపరిష్టా న్నానారత్నమయమేదురే పీఠే ।
కామేశ్యాద్యా నిత్యాః కలయంతు ముదం తిథిస్వరూపిణ్యః ॥
నిత్యాసదనోపరి నిర్మలమణినివహావిరచితే ధిష్ణ్యే ।
కుశలం షడంగదేవ్యః కుర్వం త్వస్మాక ముత్తరళనేత్రాః ॥
సదనస్యోపరి తాసాం సర్వానందమయనామకే బిందౌ ।
పంచబ్రహ్మాకారం మంచం ప్రణమామి మణిగణాకీర్ణం ॥౧౪౮
పరితో మణిమంచస్య ప్రలంబమానా నియంత్రితా పాశైః ।
మాయామయీయవనికా మమ దురితం హరతు మేచకచ్ఛాయా॥
మంచస్యోపరి లంబన్మల్లీపున్నాగమాలికాభరణం ।
హారిగోపమయం వితానం హరతా దాలస్య మనిశ మస్మాకం॥
పర్యంకస్య భజామః పాదాన్ బింబాంబుదేందుహేమరుచః ।
అజహరిరుద్రేశమయా ననలాశరమారుతేశకోణస్థాన్ ॥ ౧౫౧
ఫలకం సదాశివమయం ప్రణౌమి సిందూరరేణుకిరణాభం ।
ఆరభ్యాంగేశీనాం సదనా చ్చరితుం చ తత్త్వసోపానం.॥ ౧౫.౨
పట్టోపధానగండుకచతుష్టయస్ఫురితపాటలాస్తరణం ।
పర్యంకోపరిఘటితం పాతు చిరం హంసతూలికాతల్పం ॥౧౫౩

తస్యోపరి నివసంతం తారుణ్యశ్రీనిషేవితం సతతం ।
ఆవృంతఫుల్లహల్లకమరీచికాపుంజమంజుళచ్ఛాయం ॥ ౧౫౪
సిందూరశోణవసనం, శీతాంశుస్తబకచుంబితకిరీటం ।
కుంకుమపంకమనోహరకుటిలాలకహసితకుముదబంధుశిశుం ॥
పూర్ణేందుబింబవదనం ఫుల్లసరోజాతలోచనత్రితయం ।
తరళాపాంగతరంగితశఫరాంకగశాస్త్రసంప్రదాయార్థం ॥ ౧౫౬
మణిమయకుండలపుష్యన్మరీచికల్లోలితమాంసలకపోలం ।
విద్రుమసహోదరాధరవిసృత్వరస్మితకిశోరసంచారం ॥ ౧౫౭
ఆమోదికుసుమశేఖర మానీలభ్రూలతాయుగళమనోజ్ఞం ।
వీటీసౌరభవీచీద్విగుణితవక్త్రారవిందసౌగభ్యం ॥ ౧౫౮
పాశాంకుశేక్షుచాపప్రసవశరస్ఫురితకోమలకరాబ్జం ।
కాశ్మీరపంకిలాంగం కామేశం మనసి కుర్మహే సతతం ॥ ౧౫౯
తస్యాఽంకభువి నిషణ్ణాం తరుణకదంబప్రసూనకిరణాభాం ।
శీతాంశుఖండచూడాం సీమంతన్యస్తసాంద్రసిందూరాం ॥
కుంకుమలలామభాస్వన్నిటలాం కుటిలతరచిల్లికాయుగళాం ।
నాళీకతుల్యనయనాం నాసాంచలకలితమౌక్తికాభరణాం ॥
అంకురితమందహాసా మరుణాధరకాంతివిజితబింబాభాం ।
కస్తూరిమకరికాయుతకపోలసంక్రాంతకనకతాటంకాం ॥ ౧౬౦
కర్పూరసాంద్రవీటీకబళితవదనారవిందసౌరభ్యాం ।
కంబుసహోదరకంఠప్రలంబమానాచ్ఛమౌక్తికకలాపాం ॥ ౧౬౩
కల్హారదామకోమలభుజయుగళస్ఫురితరత్నకేయూరాం ।
కరపద్మమూలవిలసత్కాంచనమయవలయకటసందోహాం ॥

పాణిచతుష్టయవిలసత్పాశాంకుశపుండ్రచాపపుష్పాస్త్రాం ।
కాంచీకలాపకుచశిఖరాం కుంకుమకర్దమితరత్నకూర్పాసాం ॥
అనుధావమానదవలగ్నాం మంబుదశోభాసనాభిరోమలతాం ।
మాణిక్యఖచితకాంచీమరీచికాక్రాంతమాంసలనితంబాం ॥
కరభోరుకాండయుగళాం జంఘాజితకామజైత్రతూణీరాం ।
ప్రపదపరిభూతకూర్మాం పల్లవసచ్ఛాయపదయుగమనోజ్ఞాం ॥
కమలభవకంజలోచనకిరీటరత్నాంశురంజితపదాగ్రాం ।
ఉన్మస్తకానుకంపా ముత్తరళాపాంగపోషితానంగాం ॥ ౧౬౫
ఆదిమరసావలంబా మనిదంప్రథమోక్తివల్లికీకలితాం ।
బ్రహ్మాదికీటజననీ మంతఃకలయామి సుందరీ మనిశం । ౧౬౬
కస్తు క్షితౌ పటీయా న్వస్తు స్తోతుం శివాంకవాస్తవ్యం ।
అస్తు చిరంతనసుకృతైః ప్రస్తుతకామ్యాయ త న్మమ పురస్తాత్ ॥
ప్రభుసంమితోక్తిగమ్యం పరశివోత్సంగతుంగపర్యంకం ।
తేజః కించన దివ్యం పురతో మే భవతు పుండ్రకోదండం ॥
మధురిమభరితశరాసం మకరందస్యందిమార్గణోదారం ।
కైరవవిటచూడం కైవల్యాయాఽస్తు కించన మహో నః ॥ ౧౭౦
అక్షుద్ర మిక్షుచాపం పరోక్ష మనలగ్నసీమని ప్రత్యక్షం ।
క్షపయతు నః క్షేమేతర ముక్షరథప్రేమపక్ష్మలం తేజః ॥
భృంగరుచి సంగరకరాపాంగశృంగారతుంగ మరుణాంగం ।
మంగళ మభంగురం మే ఘటయతు గంగాధరాంగసంగి మహః ॥
ప్రపదజితకూర్మ మూర్మిళశిరణం భర్మరుచినిర్మథనశీలాం ।
శ్రుతిమర్మవర్మ శంభోః కించన నర్మ మమ శర్మ నిర్మాతు ॥

కాలకుటిలాలకాలీకం పళవిజితాళి విధృతకుంభీపాళి ।
మిళతు హృది పులినజఘనం బహులీతగళగరళ కేళి కామేశమహిళా
కుంకుమతిలకితఫాలా కుసువిందచ్ఛాయపాటలదుకూలా ।
కరుణాపయోధి వేలా కాచన చిత్తే విభాతు మే లీలా ॥ ౧౭౮
పుష్పంధయరుచి వేణ్యాః పులినశ్రేణీ త్రపాకరశ్రోణ్యాః ।
జీయాసు రిక్షుపాణ్యాః కాశ్చన కామారి శైలనాక్షిణ్యాః ॥ ౧౭౯
తపనీయాంశుకభాంసి ద్రాక్షామాధుర్యనాస్తికవచాంసి ।
కతిచన శుచం మహాంసి క్షపయంతు కపాలి శోషితహసాంసి ॥
అసితకచమాయతాక్షం కుసుమశరం సాలసం ముద్రహాక్రృపాగ్నిం
ఆదిమరసాధిదైవత మంతఃకలయే హరాంకవాసి మహః ॥ ౧౮౦
కర్ణోపాంతతరంగితకటాక్షనిష్యందకందరదఘ్నకృపాం ।
కామేశ్వరాంకనిలయాం కామపి విద్యాం పురాతనీం కలయే ॥
అరవిందకాంత్యరుంతుదవిలోచనద్వంద్వసుందరముఖేందుం ।
ఛందఃకుంతలమందిర పితఃపుర మైందు శేఖరం వందే ॥ ౧౮౧
బింబనికురుంబడంబరవిడంబకచ్ఛాయమంబరవలగ్నం ।
కంబుగళమంబుదకచం బిబ్బోకం కమపి ముంబతి మనో మే ॥
శంపారుచిభరగర్హాసంపాదితకాంతికవచితదిగంతం ।
సిద్ధాంతం నిగమానాం శుద్ధాంతం కమపి శూలినః కలయే ॥
ఉద్యద్దినకరశోణానుత్పలబంధుస్తనంధయాపీడాన్ ।
కరకలితపుండ్రచాపాన్ కలయే కానపి కపర్దినః ప్రాణాన్ ॥
రశనాలసజ్జఘనయా రసనాజీవాతుచాపభాసురయా ।
ఘూణాయుష్మ శరయా ప్రఘాతంచిత్రకయాఽపి వాసనయా

సరసిజసహోదరదృశా శంపాలతాసనాభివిగ్రహయా ।
భాసా కయాపి చేతో నాసామణిశోభివదనయా భరితం ॥౧౯౭
అల మల మకుసుమబాణై రబింబశోణై రపుండ్రకోదండైః ।
అకుముదబాంధవచూడై రన్యై రిహ జగతి దైవతంమన్యైః ॥
కువలయసదృక్షనయనైః కులగిరికూటస్థబంధుకుచభారైః ।
కరుణాస్యందికటాక్షైః కవచితచిత్తోఽస్మి కతిపయైః కుతుకైః ॥
నతజనసులభాయ నమో నాళీకసనాభిలోచనాయ నమః ।
నందితగిరిశాయ నమో మహసే నవనీతపాటలాయ నమః ॥
కాదంబకుసుమధామ్నే కాయచ్ఛాయాకణాయితార్యమ్ణే ।
సీమ్నే చిరంతనగిరాం భూమ్నే కస్మైచి దాదధే ప్రణతిం ॥
కుటిలకబరీభరేభ్యః కుంకుమసబ్రహ్మచారికిరణేభ్యః ।
కూలంకషస్తనేభ్యః కుర్మః ప్రణతిం కులాద్రికుతుకేభ్యః ॥
కోకనదశోణచరణాత్ కోమలకురళీవిజితశైవాలాత్ ।
ఉత్పలసగంధినయనా దురరీకుర్మో న దేవతా మన్యాం ॥
ఆపాటలాధరాణాం ఆనీలస్నిగ్ధబంధురకచానాం ।
ఆమ్నాయజీవనానా మాకూతానాం రహస్యదాసోఽస్మి॥
పుంఖితవిలాసహాసస్ఫురితాసు పురాహితాంకనిలయాసు ।
మగ్నం మనో మదీయం కాస్వపి కామారిజీవనాడీషు ॥౨౦౫
లలితా పాతు శిరో మే లలాటమంబాచ మధుమతీరూపా ।
భ్రూయుగ్మంచ భవానీ,పుష్పశరా పాతు లోచనద్వంద్వం ॥
పాయా న్నాసాం బాలా సుభగా దంతాంశ్చ సుందరీ జిహ్వాం।
అధరోష్ఠ మాదిశక్తి శ్చక్రేశీ పాతు మే చిరం చుబుకం ॥

కామేశ్వరీచ కర్ణౌ కామాక్షీ పాతు గండయో ర్యుగళం ।
శృంగారనాయికా ఽవ్యా ద్వక్త్రం సింహాసనేశ్వరీచ గళం ॥
స్కందప్రసూశ్చ పాతు స్కంధౌ బాహూచ పాటలాంగీ మే
పాణీచ పద్మనిలయా పాయా ద్దనిశం నఖావళీ ర్విజయా ॥
కోదండినీచ వక్షః కుక్షిం చావ్యా త్కులాచలతనూజా ।
కల్యాణీచ వలగ్నం కటించ పాయా త్కలాధరశిఖండా ॥
ఊరుద్వయంచ పాయా దుమా మృడానీచ జానునీ రక్షేత్ ।
జంఘేచ షోడశీ మే పాయా త్పాదౌచ పాశసృణిహస్తా ।
ప్రాతః పాతు పరా మాం మధ్యాహ్నే పాతు మణిగృహాధీశా ।
శర్వాణ్యవతుచ సాయం పాయా ద్రాత్రౌచ భైరవీ సాక్షాత్ ।
భార్యాం రక్షతు గౌరీ పాయా త్పుత్రాంశ్చ బిందుగృహపీఠా
శ్రీవిద్యాచ యశో మే శీలం చావ్యా చ్చిరం మహారాజ్ఞీ ।
పవనమయి పావకమయి క్షోణీమయి వ్యోమమయి కృపీటమయి
రవిమయి శశిమయి దిఙ్మయి సమయమయి ప్రాణమయి శివే పాహి
కాళిని కపాలిని శూలిని భైరవి మాతంగి పంచమి త్రిపురే !
వాగ్దేవి వింధ్యవాసిని బాలే భువనేశి పాలయ చిరం మాం ॥
అభినవసిందూరాభా మంబ త్వాం చింతయంతి యే హృదయే
ఉపరి నిపతంతి తేషాం ఉత్పలనయనా కటాక్షకల్లోలాః ॥
వర్గాష్టకమిళితాభి ర్వశినీముఖ్యాభి రావృతాం భవతీం ।
చింతయతాం సితవర్ణాం వాచో నిర్యాంతి యత్నతో వదనాత్
కనకశలాకాగౌరీం కర్ణవ్యాలోలకుండలద్వితయాం ।
ప్రహసితముఖీంచ భవతీం ధ్యాయంతో యే త ఏవభూధనదాః ॥

క్షీరాంభోధౌ గుహామధ్యే శీతలపీయూషవర్షిణీం భవతీం
అనుదిన మనుచింతయతా మాయుష్యం భవతి పుష్కలమవన్యాం
మధురస్మితాం మదారుణనయనాం మాతంగకుంభవక్షోజాం
చంద్రావతంసినీం త్వాం సవిధే పశ్యంతి సుకృతినః కేచిత్
లలితాయా స్తవరత్నం లలితపదాభిః ప్రణీత మార్యాభిః ।
ప్రతిదిన మవనౌ పఠతాం ఫలాని వక్తుం ప్రగల్భతే సైవ ॥

ఇతి శ్రీదూర్వాసమునికృతలలితార్యాద్విశతీస్తవరత్నం

సంపూర్ణం

శ్రీలలితాత్రిపురసుందరీ దేవతార్పణమస్తు